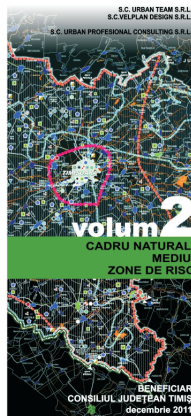

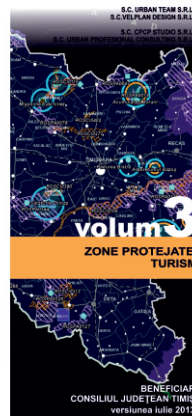
S.C. URBAN TEAM S.R.L.
S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.
S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

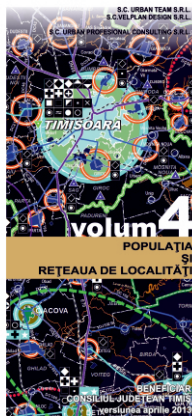
P.A.T.J. TIMIȘ

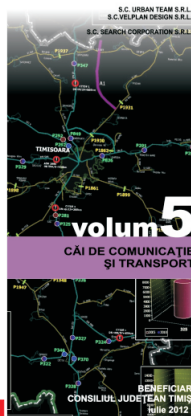
P.A.T.J. TIMIȘ

P.A.T.J. TIMIȘ

P.A.T.J. TIMIȘ

P.A.T.J. TIMIȘ

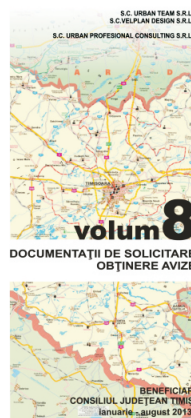
P.A.T.J. TIMIȘ

volum 10

PREZENTARE
SINTETICĂ

P.A.T.J. TIMIȘ

P.A.T.J. TIMIȘ

P.A.T.J. TIMIȘ

BENEFICIAR
CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ
noiembrie 2013

P.A.T.J. TIMIȘ

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

ETAPA 6: VOLUMUL X: PREZENTARE SINTETICĂ

BENEFICIAR: CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

ELABORATORI:

ASOCIEREA:

S.C. URBAN TEAM S.R.L.
Administrator: urb. Dana APOSTOL
Șef proiect: urb. Victor GHEORGHE

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.
Administrator: urb. Liviu VELUDA
Verificator proiect: urb. Liviu VELUDA

și

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.
Administrator: urb. Gabriel CODREANU

DENUMIRE PROIECT:

**ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI
JUDEȚULUI TIMIȘ**

FAZA DE PROIECTARE:

ETAPA 6:

VOLUMUL X:

PREZENTARE SINTETICĂ

PROIECT NR.:

2391/03.03.2011

BENEFICIAR:

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

PREȘEDINTELE CONSILIULUI JUDEȚEAN TIMIȘ:

Titu BOJIN

ARHITECT ȘEF AL JUDEȚULUI TIMIȘ:

arh. Loredana PĂLĂLĂU

PROIECTANT:

ASOCIEREA: S.C. URBAN TEAM S.R.L.

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

ȘEF PROIECT:

urb. Victor GHEORGHE

VERIFICATOR PROIECT:

drd. urb. Liviu VELUDA

PROIECTANT:

**ASOCIEREA: S.C. URBAN TEAM S.R.L.
S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.**

LIDER ASOCIERE:

S.C. URBAN TEAM S.R.L.

ADMINISTRATOR:

urb. Dana APOSTOL

ȘEF PROIECT:

urb. Victor GHEORGHE

ASOCIAT:

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

ADMINISTRATOR:

drd. urb. Liviu VELUDA

VERIFICATOR PROIECT:

drd. urb. Liviu VELUDA

SUBPROIECTANT:

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

ADMINISTRATOR:

urb. Gabriel CODREANU

SUBPROIECTANT:

S.C. GENIUS LOCCI S.R.L.

ADMINISTRATOR:

urb. Carmen FALNIȚĂ

CUPRINS

INTRODUCERE	1
Capitolul 1	5
I. METODOLOGIE.....	5
Capitolul 2	7
II. CONȚINUTUL VOLUMELOR	7
1. Etapa I	7
1.1. <i>VOLUMUL I - INTRODUCERE, NECESITATE ȘI OPORTUNITATE, TEMA</i>	7
2. Etapa II	8
2.1. <i>VOLUMUL II - CADRU NATURAL, MEDIU, ZONE DE RISC</i>	8
2.2. <i>VOLUMUL III - ZONE PROTEJATE – TURISM</i>	14
3. Etapa III	18
3.1. <i>VOLUMUL IV - POPULAȚIA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI</i>	18
3.2. <i>VOLUMUL V - CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT</i>	29
4. Etapa IV	33
4.1. <i>VOLUMUL VI - GOSPODĂRIREA COMPLEXĂ A APELOR ȘI ECHIPAREA TEHNICO-EDILITARĂ</i>	33
4.2. <i>VOLUMUL VII - STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ȘI ZONIFICAREA TERITORIULUI</i>	38
5. Etapa V	46
5.1. <i>VOLUMUL VIII - DOCUMENTAȚII DE SOLICITARE OBȚINERE AVIZE; AVIZE</i> ..	46
6. Etapa VI	46
6.1. <i>VOLUMUL IX - STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ A JUDEȚULUI TIMIȘ</i> 46	
6.1.1. <i>Strategia de dezvoltare spațială</i>	51
6.1.1.1. <i>Viziunea de dezvoltare</i>	53
6.1.1.2. <i>Obiectivul general</i>	53
6.1.1.3. <i>Planul de obiective</i>	53
6.1.1.4. <i>Planul de măsuri</i>	55
6.1.1.4.1. <i>DOMENIUL ȚINTĂ – CADRUL NATURAL, MEDIU, ZONE DE RISC</i>	55
6.1.1.4.2. <i>DOMENIUL ȚINTĂ - ZONE PROTEJATE – TURISM</i>	82
6.1.1.4.3. <i>DOMENIUL ȚINTĂ – POPUAȚIA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI</i>	96
6.1.1.4.4. <i>DOMENIUL ȚINTĂ – CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT</i>	108
6.1.1.4.5. <i>DOMENIUL ȚINTĂ – GOSPODĂRIREA COMPLEXĂ A APELOR ȘI ECHIPAREA EDILITARĂ</i>	115
6.1.1.4.6. <i>DOMENIUL ȚINTĂ – STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ȘI ZONIFICAREA TERITORIULUI</i>	134
6.1.1.4.7. <i>DOMENIUL ȚINTĂ – CONTEXTUL SUPRATERITORIAL</i>	138
6.1.1.5. <i>Viitoarea perioadă de programare 2014 - 2020</i>	142
6.1.1.5.1. <i>ELEMENTE DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ ÎN VIITOAREA PERIOADĂ DE PROGRAMARE 2014 - 2020</i>	143

Capitolul 3.....	145
III. INFORMAREA ȘI CONSULTAREA POPULAȚIEI	145
Capitolul 4.....	147
IV. AVIZE ȘI ACORDURI	147

PARTE DESENATĂ

LISTĂ PLANȘE

Planșa nr. 01 - Cadru natural, mediu - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 01* - Cadru natural, mediu - 1:200 000 și scară grafică (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Planșa nr. 02 - Zone de risc - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 02* - Zone de risc - 1:200 000 și scară grafică (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Planșa nr. 03 - Zone protejate, peisaj cultural, turism - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 03* - Zone protejate, turism - 1:200 000 și scară grafică (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Planșa nr. 04 - Populația și rețeaua de localități (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 04* - Populația și rețeaua de localități (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Planșa nr. 05 - Cai de comunicație și transport - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 05* - Căi de comunicație și transport - 1:200 000 și scară grafică (propuneri)

Planșa nr. 06 - Gospodărirea complexă a apelor și Echiparea tehnico edilitară - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 06* - Gospodărirea complexă a apelor și Echiparea tehnico edilitară (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Planșa nr. 07 - Amenajări de îmbunătățiri funciare - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități, propuneri)

Planșa nr. 08 - Rețele de energie electrică, Gaze naturale și Telecomunicații - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 08* - Rețele de energie electrică, Gaze naturale și Telecomunicații - 1:200 000 și scară grafică (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Planșa nr. 09 - Structura activităților și zonificarea teritoriului - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 09* - Structura activităților și zonificarea teritoriului - 1:200 000 și scară grafică (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Planșa nr. 10 - Strategia de dezvoltare spațială - context teritorial - 1:1.000.000 și scară grafică - (situația existentă, disfuncționalități, propuneri)

Planșa nr. 10* - Strategia de dezvoltare spațială - context teritorial - 1:1.000.000 și scară grafică - (diagnostic, acțiuni, măsuri, situația propusă)

INTRODUCERE

La nivel european, recomandările Agendei teritoriale 2020 încadrează dezvoltarea urbană într-un context teritorial legat de Strategia Europa 2020 și promovează o dezvoltare teritorială policentrică echilibrată, precum și utilizarea în orașe, zone rurale și regiuni specifice a abordărilor de dezvoltare integrată. Astfel, prima prioritate a Agendei Teritoriale a Uniunii Europene 2020 (TA 2020) – adoptată în 2011 ca document cheie în ghidarea eforturilor UE de dezvoltare regională – este de a promova o dezvoltare teritorială policentrică și echilibrată. În documentul menționat se subliniază importanța marilor centre urbane ca motoare ale creșterii economice în regiunile lor și pentru întreaga UE și se subliniază, de asemenea, importanța dezvoltării orașelor mici pentru a reduce polarizarea teritorială a performanțelor economice.

Referitor la politica de coeziune teritorială și regională a UE după 2013, în Rezoluția Parlamentului European din 7 octombrie 2010 se arată ca aceasta implică o abordare focalizată pe dezvoltarea teritorială, asigurând o dezvoltare policentrică prin crearea de sinergii și evitarea dispersării sectoriale a resurselor politicii regionale. În acest scop, trebuie să existe suficientă flexibilitate pentru a se ține seama de particularitățile regionale și pentru a sprijini regiunile rămase în urmă în eforturile lor de a-și depăși dificultățile socio-economice.

Orașele reprezintă motoarele economiei regionale și pot fi considerate drept agenți de catalizare pentru creativitate și inovare, la momentul actual. Cu toate acestea, tot aici se manifestă acut o serie de probleme cum ar fi șomajul și sărăcia. Diversele aspecte ale vieții urbane – economică, socială, culturală și de mediu – sunt strâns legate între ele și o politică de succes în domeniul dezvoltării urbane durabile presupune o abordare integrată. Această abordare capătă o importanță sporită în actuala perioadă, dată fiind seriozitatea problemelor cu care se confruntă orașele (schimbările demografice, consecințele stagnării economice, impactul schimbărilor climatice).

Politicile destinate zonelor urbane au o mare semnificație pentru UE în ansamblul său, cunoscut fiind faptul ca propunerile Comisiei Europene privind politica de coeziune 2014-2020 urmăresc să stimuleze politicile urbane integrate pentru a intensifica dezvoltarea urbană durabilă în vederea consolidării rolului orașelor în acest context. Astfel, Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) ar trebui să sprijine dezvoltarea urbană durabilă prin intermediul unor strategii integrate care să abordeze provocările economice, climatice, sociale și de mediu din zonele urbane, și cel puțin 5 % din resursele FEDR alocate fiecărui stat membru vor fi investite în acțiuni integrate în favoarea dezvoltării urbane durabile, puse în aplicare prin intermediul instrumentului de investiții teritoriale integrate (ITI), iar gestionarea și punerea în aplicare a acestora vor fi delegate orașelor.

Planul de amenajare a teritoriului județean (P.A.T.J.) este o documentație cu caracter director, ce are ca scop transpunerea spațială a programului de dezvoltare economică și socială, culturală și instituțională a județului, elaborat de către autoritățile județene, pentru teritoriul pe care îl gestionează.

Principalele obiective vizate în cadrul planului de amenajare a teritoriului județean se referă la: dezvoltarea economică și socială echilibrată, îmbunătățirea calității vieții colectivităților

umane, gestionarea responsabilă a resurselor naturale și protecția mediului, utilizarea rațională a teritoriului. Așadar, planul de amenajare a teritoriului județean urmărește optimizarea utilizării resurselor naturale ale solului și subsolului, a resurselor de muncă și a modului de repartiție a populației în vederea creării unui echilibru permanent între modul de valorificare a potențialului natural și economic, pe de o parte și protecția mediului, pe de altă parte, în conformitate cu principiile dezvoltării durabile. P.A.T.J. asigură elementele definitorii pentru propunerile de dezvoltare spațială a unităților administrativ teritoriale situate în limitele județului, precum și elementele de fundamentare a unor politici de amenajare a teritoriului național.

Actualizarea documentației se înscrie în eforturile C.J.Timiș de îndeplinire a atribuțiilor ce-i revin în conformitate cu art. 21 și 22 din Legea nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, în sensul coordonării activității în acest domeniu la nivel județean și al asigurării elaborării și aprobării Planului de amenajare a teritoriului județean, care, potrivit legii, se actualizează periodic la 10 ani. Prevederile noului P.A.T.J. devin obligatorii pentru documentațiile de amenajarea teritoriului și urbanism, de rang inferior, care le detaliază.

Planul de amenajare a teritoriului județean Timiș este elaborat respectând cele mai importante documente europene în domeniul planificării teritoriale și anume:

- Carta amenajării teritoriului adoptată de CEMAT la Torremolinos (Spania) în 1983
- Perspectiva europeană de dezvoltare spațială (SDEC/ESDP), adoptată de CE la Potsdam în 1999
- Principiile directoare pentru Dezvoltarea teritorială durabilă a Continentului european, adoptate de CEMAT la Hanovra în 2000
- Agenda Teritorială, adoptată în 2007 la Leipzig de reuniunea informală a miniștrilor dezvoltării urbane și coeziunii teritoriale

S-au avut în vedere de asemenea prevederile celor mai importante documente strategice naționale:

- PND – Planul Național de Dezvoltare;
- CSDSR - Conceptul Strategic de Dezvoltare Spațială A României precum și Secțiunile aprobate ale PATN;
- Secțiunea I – căi de comunicații – legea 363 din 2006;
- Secțiunea II – apa – legea 20 din 2006;
- Secțiunea III – zone protejate naturale și construite – legea 5 din 2000;
- Secțiunea IV – rețeaua de localități – legea 351 din 2001;
- Secțiunea V – zone de risc natural – legea 575 din 2001;
- Secțiunea VIII - zone cu resurse turistice – OUG 142 din 2008.

P.A.T.J. Timiș respectă totodată Principiile directoare privind dezvoltarea teritorială durabilă a continentului european” – document CEMAT, Hanovra 2000 urmărind:

- promovarea coeziunii teritoriale prin intermediul unei dezvoltări socio-economice echilibrate și prin creșterea competitivității;

- promovarea dezvoltării funcțiilor urbane și dezvoltarea relațiilor urban-rural;
- promovarea unor condiții de accesibilitate mai echilibrate;
- dezvoltarea accesului la informație și cunoaștere;
- reducerea agresiunii asupra mediului;
- valorificarea și protejarea resurselor și a patrimoniului natural;
- valorificarea patrimoniului construit ca factor al dezvoltării;
- dezvoltarea resurselor energetice, concomitent cu asigurarea securității;
- promovarea unui turism de calitate și durabil;
- limitarea preventivă a efectelor catastrofelor naturale.

Lucrarea “**Actualizare Plan de Amenajare a Teritoriului Județului Timiș**” s-a elaborat în concordanță cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul cu actualizările și completările ulterioare precum și în conformitate cu tema de proiectare din documentația de atribuire realizată de Consiliul Județean Timiș, în calitate de beneficiar.

PATJ Timiș este structurat pe 10 volume, din care volumul I reprezintă volumul introductiv. Volumele II – VII au fost elaborate pe domenii și ramuri de activitate constând din piese scrise și desenate care ilustrează atât situația existentă, diagnosticul prospectiv și general cât și strategia cu planul de măsuri pe principalele domenii și ramuri de activitate. Volumul VIII cuprinde avizele și acordurile organismelor teritoriale interesate iar volumul IX – strategia de dezvoltare spațială a județului Timiș care constă din sinteza concluziilor analizei multisectoriale pe domenii și activități. Volumul X va consta din prezentarea sintetică a strategiei.

Astfel, structura documentației “Actualizare Plan de Amenajare a Teritoriului Județului Timiș” va cuprinde Volumele I-X, după cum urmează:

Volumul I - INTRODUCERE , NECESITATE și OPORTUNITATE, TEMA

Volumul II - CADRU NATURAL, MEDIU, ZONE DE RISC

Volumul III - ZONE PROTEJATE - TURISM

Volumul IV - POPULAȚIA și REȚEAUA de LOCALITĂȚI

Volumul V - CĂI de COMUNICAȚIE și TRANSPORT

Volumul VI - GOSPODĂRIREA COMPLEXĂ a APELOR și ECHIPAREA TEHNICO EDILITARĂ

Volumul VII - STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR și ZONIFICAREA TERITORIULUI

Volumul VIII - DOCUMENTAȚII de SOLICITARE OBȚINERE AVIZE; AVIZE

Volumul IX - STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ A JUDEȚULUI TIMIȘ

Volumul X - PREZENTARE SINTETICĂ

Acestea volume au la bază următoarele **trei studii de fundamentare**:

1. Căi majore de circulație în județul Timiș;
2. Zonele de risc tehnologic, la alunecări de teren, cutremure și inundații;
3. Îmbunătățirea calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate în județul Timiș și realizarea perdelelor verzi de protecție ale localităților. Reabilitarea și extinderea fondului silvic existent;

Strategia de dezvoltare spațială se integrează în contextul teritorial mai amplu reprezentat de regiunea de dezvoltare, regiunea transfrontalieră sau teritoriul național, cu preluarea coridoarelor de transport naționale și paneuropene. Aceasta identifică polii de atracție externi cu influență asupra teritoriului județului Timiș, și polii de atracție interni cu influențe asupra teritoriilor extrajudețene.

P.A.T.J. Timiș asigură elementele definitorii pentru propunerile de dezvoltare spațială a unităților administrativ teritoriale situate în limitele județului Timiș, precum și elementele de fundamentare a unor politici de amenajare a teritoriului regional și național.

Capitolul 1

I. METODOLOGIE

Lucrarea "Actualizare Plan de Amenajare a Teritoriului Județului Timiș" s-a elaborat în conformitate cu metodologia „Conținutul cadru al documentațiilor de amenajare a teritoriului în concordanță cu prevederile legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul” – redactarea a III-a.

Metoda de studiu a constat în analize teritoriale și evaluări ale potențialului natural și antropoc al județului Timiș, bazat pe indicatori specifici fiecărui domeniu de activitate, pe investigații la fața locului și cercetări de teren. Astfel pentru fiecare domeniu al amenajării teritoriului (conform Conținutului Cadru al documentațiilor de amenajare a teritoriului) a fost utilizată metoda specifică fiecărui domeniu țintă în parte.

Analiza situației existente s-a realizat pe domeniile amenajării teritoriului pe baza unor indicatori cantitativi și calitativi sau a unor elemente necuantificabile prin care s-a evidențiat diagnosticul situației existente. Interpretarea indicatorilor cuantificabili s-a făcut în raport cu indicatorii medii la nivel național și, în profil teritorial, prin stabilirea unor paliere valorice și încadrarea unităților administrativ teritoriale în aceste paliere, având ca rezultat evidențierea unor disparități zonale.

Caracterizarea teritoriului a fost susținută grafic prin planșele obligatorii precum și cartograme, carto-diagrame, grafice, scheme logice, necesare descrierii și explicării fenomenelor și proceselor specifice.

Faza de diagnostic s-a finalizat cu semnalarea principalelor probleme pentru fiecare din domeniile analizate și cu indicarea intervențiilor prioritare necesare.

Propunerile au fost formulate în vederea atingerii obiectivelor generale ale amenajării teritoriului dar și a celor specifice fiecărui domeniu. Propunerile s-au concretizat într-un program de măsuri pe termen scurt, mediu și lung pentru fiecare din domeniile dezvoltării spațiale.

Principiile generale și etapele planificării strategice au fost adoptate ca metodă de lucru, cu adaptările specifice cerințelor "temei de proiectare"

Strategia de dezvoltare spațială a județului Timiș este orientată către atingerea celor trei ținte care asigură coeziunea economică, socială și teritorială, creșterea competitivității și anume: dezvoltarea policentrică și noi relații urban - rural, accesul egal la infrastructuri, cunoaștere și dezvoltarea durabilă, managementul prudent al resurselor naturale și al patrimoniului.

Strategia are la bază viziunea de dezvoltare în perspectivă a județului și ține cont de reglementările deja existente în documentele strategice de la nivel de regiune, județ și de țintele urmărite la nivel național pentru realizarea coeziunii teritoriale integrate obiectivelor obținute la nivelul Uniunii Europene.

Demersul strategic cumulează obiective de dezvoltare, obiective sectoriale și obiective specifice corespunzătoare domeniilor de interes strategic ale județului Timiș. Acolo unde complexitatea problematicii domeniului analizat o cere, domeniile sunt detaliate la nivel de

subdomenii.

Obiectivele pentru domeniile țintă propun soluții pentru problemele și disfuncționalitățile identificate și se încadrează în obiectivele strategice generale dintre care protecția mediului are un rol important.

Obiectivele strategice de dezvoltare indică direcțiile principale de dezvoltare ale județului urmărindu-se utilizarea cu precădere a potențialului natural, antropic și uman endogen, dar și cooperarea interjudețeană și transfrontalieră erijată în urmărirea unor scopuri comune și a unor Ele răspund atât necesității de reducere a dezechilibrelor în dezvoltarea teritorială a județului, asigurării unui nivel de dotări minimal stabilit prin lege, cât și valorificarea posibilităților de creștere a nivelului de trai a locuitorilor, în condițiile respectării principiului durabilității.

Planul de obiective aferent domeniilor strategice este structurat pe domenii țintă și corelat unui Program de măsuri ce punctează pe niveluri teritoriale de intervenție răspunsuri către îndeplinirea obiectivelor propuse.

Programul de măsuri este un set coerent și corelat de propuneri de dezvoltare/organizare spațială a teritoriului, structurat pe etape și responsabilități, în condițiile legii, ce cuprinde inclusiv măsuri necesare pentru prevenirea, reducerea și compensarea efectelor negative asupra mediului.

Măsurile de amenajare a teritoriului, subordonate obiectivelor specifice amenajării teritoriului, au dimensiune spațială și caracter director, din acestea decurgând implicații cu caracter economic, social și de protecția mediului, susținute organizatoric și juridic, structurate pe etape, cu durata determinată - termen scurt (3-5 ani), mediu (5-10 ani) și de perspectivă (10-15 ani).

Strategia este corelată cu domeniile și axele prioritate urmărite prin Strategia de Dezvoltare economico-socială a județului Timiș.

De asemenea în elaborarea Strategiei de Dezvoltare Spațială a Județului Timiș s-a urmărit corelarea cu obiectivele strategice de la nivel regional urmărite în cadrul noi perioade de programare financiară 2014-2020.

Capitolul 2

II. CONȚINUTUL VOLUMELOR

1. Etapa I

1.1. VOLUMUL I - INTRODUCERE, NECESITATE ȘI OPORTUNITATE, TEMA

COLECTIV DE ELABORARE:

S.C. URBAN TEAM S.R.L.

urb. dipl. Victor GHEORGHE	Șef proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Dana APOSTOL	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Constantin OLTEANU	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. peisag. IRINA CIOANGHER	Urbanist peisagist, atestat RUR
arh. Ana Maria ȚANCU	Arhitect, atestat OAR
geogr. Cornelia TUDOSE	Geograf, atestat RUR
tehn. Bogdan SANDU	Tehnician pentru urbanism și amenajarea teritoriului

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

urb. Liviu VELUDA	Verificator proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
urb. Raluca EPIFAN-CUCOȘ	Specialist urbanist, atestat RUR

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

urb. Gabriel CODREANU	Specialist urbanist, atestat RUR
-----------------------	----------------------------------

Volumul introductiv cuprinde exclusiv parte scrisă, în număr total de 76 pagini și este structurat în patru mari capitole: **Capitolul introductiv, Necesitate și oportunitate elaborare PATJ, Structura și modul de elaborare al PATJ, Informarea și consultarea populației.**

În cadrul acestui volum au fost prezentate o serie de date generale cu privire la scopul și necesitatea elaborării documentației, o succintă baza documentară și bibliografie care ulterior au fost detaliate și prezentate pentru fiecare volum în parte. A fost prezentată și o metodologie generală de lucru care a fost detaliată pe problematici specifice pentru fiecare volum în parte.

În capitolul privind Structura și modul de elaborare al PATJ au fost prezentate toate cele zece volume conform Caietului de sarcini, programul elaborării, perioada vizată, precum și relația cu alte planuri de amenajare a teritoriului și urbanism și strategii de dezvoltare economico-socială. De asemenea au fost prezentate și **Studiile de fundamentare** ce au trebuit efectuate conform Caietului de sarcini, precum și strategiile și programele de dezvoltare care au stat la baza documentației.

PATJ Timiș a fost structurat pe 10 volume, din care volumul I reprezintă volum introductiv, volumul IX – strategia de dezvoltare spațială a județului Timiș care constă din sinteza concluziilor analizei multisectoriale pe domenii și activități, volumul VIII ce a cuprins avizele și

acordurile organismelor teritoriale interesate iar volumul X va consta din prezentarea sintetică a strategiei. Volumele II – VII s-au elaborat pe domenii și ramuri de activitate și au constat din piese scrise și desenate care au ilustrat atât situația existentă, diagnosticul prospectiv și general cât și strategia cu planul de măsuri pe principalele domenii și ramuri de activitate.

Informarea și consultarea publicului cu privire la revizuirea Planului de Amenajare a Teritoriului Județului Timiș a fost realizată în baza "Regulamentului de implicare a publicului în elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului inițiate sau aflate în competența de aprobare a Consiliului Județean Timiș" aprobat prin Hotărârea C.J. Timiș nr. 42/28.03.2011 în urma raportului Arhitectului Șef nr. 874/2011.

Regulamentul este în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, Legii nr 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică și Ordinului nr 2701/2010 al ministrului dezvoltării regionale și turismului pentru aprobarea Metodologiei de informare și consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism.

2. Etapa II

2.1. VOLUMUL II - CADRU NATURAL, MEDIU, ZONE DE RISC

COLECTIV DE ELABORARE:

S.C. URBAN TEAM S.R.L.

urb. dipl. Victor GHEORGHE	Șef proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Dana APOSTOL	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Constantin OLTEANU	Specialist urbanist, atestat RUR
drd. urb. peisag. Irina CIOANGHER	Urbanist peisagist, atestat RUR
geogr. Cornelia TUDOSE	Geograf, atestat RUR
Ing. CSIII – Mariana Dorobanțu	Inginer, atestat RUR
Ing. CSIII – Elena Stancu	Inginer
tehn. Bogdan SANDU	Tehnician pentru urbanism și amenajarea teritoriului

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

drd. urb. dipl. Liviu VELUDA	Verificator proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
------------------------------	--

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

urb. dipl. Gabriel CODREANU	Specialist urbanist, atestat RUR
-----------------------------	----------------------------------

S.C. GENIUS LOCCI S.R.L.

urb. dipl. Carmen FALNIȚĂ	Specialist urbanist, atestat RUR
---------------------------	----------------------------------

Volumul a cuprins *parte scrisă* și *parte desenate*.

Partea scrisă a cuprins în total 607 pagini și a fost structurată în șase mari capitole plus referințe bibliografice și anexe.

Partea desenate a cuprins:

Planșe desenate:

Planșa nr. 1 Cadru natural, mediu 01 - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 2 Cadru natural, mediu 01* - 1:200 000 și scară grafică (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Planșa nr. 3 Zone de risc 02 - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 4 Zone de risc 02* - 1:200 000 și scară grafică (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Cartograme:

Cartograma nr. 2.1. Cadrul Administrativ Teritorial

Cartograma nr. 2.2. Litologia

Cartograma nr. 2.3. Harta hipsometrică

Cartograma nr. 2.4. Hazarde geomorfologice

Cartograma nr. 2.5. Temperatura medie anuală a aerului

Cartograma nr. 2.6. Cantitățile medii anuale de precipitații

Cartograma nr. 2.7. Distribuția geografică a vegetației

Cartograma nr. 2.8. Biodiversitatea/Arii naturale protejate

Cartograma nr. 2.9. Rețeaua hidrografică

Cartograma nr. 2.10. Delimitarea corpurilor de apă subterană

Cartograma nr. 2.11. Nivelul apei freatice

Cartograma nr. 2.12. Regionarea pedogeografică

Cartograma nr. 2.13. Gradul de acoperire cu păduri pe UAT

Cartograma nr. 2.14. Potențialul solar

Cartograma nr. 2.15. Potențialul geotermal

Cartograma nr. 2.16. Resurse subsol

Cartograma nr. 2.17. Calitatea aerului

Cartograma nr. 2.18. Clasificarea corpurilor de apă de suprafață

Cartograma nr. 2.19. Starea ecologică a corpurilor de apă naturale

Cartograma nr. 2.20. Sursele de poluare a apei și solului

Cartograma nr. 2.21. Potențialul productiv al terenurilor agricole în funcție de dispunerea zonală a solurilor

Cartograma nr. 2.22. Terenuri degradate (sărăturare și acidifiere, exces de umiditate)

Cartograma nr. 2.23. Terenuri care pot fi ameliorate prin lucrări de împădurire.

Cartograma nr. 2.24. Gestiunea deșeurilor - situația existentă

Cartograma nr. 2.25. Diagnostic și priorități – riscuri naturale inundații

Cartograma nr. 2.26. Strategia de dezvoltare – riscuri naturale inundații

Cartograma nr. 2.27. Resursele de apă dulce

Cartograma nr. 2.28. Surse de poluare ale resurselor de apă subterană și de suprafață, datorate industriei (din PATN Apa)

Cartograma nr. 2.29. Gospodărirea deșeurilor-propuneri.

Volumul II a cuprins următoarele capitole:

Cap.1 Analiza situației existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea,

Cap.2. Diagnostic prospectiv și general

Cap.3. Strategia de dezvoltare spațială

Cap.4. Programul de măsuri

Cap.5. Programul de monitorizare

Cap.6. Lista proiectelor prioritare cu evidențierea posibilităților accesării fondurilor europene și/sau guvernamentale, regionale

Au fost analizate situația existentă și disfuncționalitățile în ceea ce privește cadrul natural: așezarea geografică și limitele județului, așezarea în regiune și euroregiune, relief, geologie și geomorfologie, climă, regimul termic, regimul pluviometric, regimul eolian, regiunea topoclimatică, faună, floră, regiunea fitogeografică, monumente ale naturii, biodiversitatea, rețeaua hidrografică, resursele de apă de suprafață (curgătoare și lacurile) și ape subterane, hidrologia, considerații hidrogeografice și geochimice asupra apelor pedofreatice, resursele solului (inclusiv vegetația forestieră), resursele subsolului.

Au fost elaborate:

- bilanț teritorial al folosințelor teritoriului; analiza stării actuale a mediului și aspectele teritoriale ale acestuia; calitatea aerului, substanțe poluante ale aerului, sursele de poluare ale aerului, principalii poluatori ai atmosferei; poluarea sonoră, investiții în protecția aerului și pentru atenuarea zgomotelor;
- calitatea apei, substanțe poluante ale apelor de suprafață, principalii poluatori ai apelor de suprafață, substanțe poluante ale apelor subterane, principalii poluatori ai apelor subterane, investiții în protecția apelor de suprafață și subterane;
- calitatea solului, activități care conduc la poluarea solului, substanțe care poluează solul, principalii poluatori ai solului, potențialul productiv al terenurilor agricole în funcție de dispunerea zonală a solurilor, terenurile agricole afectate de degradare prin sărăturare și acidifiere;
- starea pădurilor, păduri afectate, investiții pentru protecția și extinderea pădurilor, împădurirea de noi terenuri în special cele neproductive;
- deșeuri, cantități și categorii de deșeuri, investiții privind colectarea selectivă, transportul, prelucrarea, depozitarea și reciclarea deșeurilor și deșeurilor toxice, metale grele și radioactivitatea;
- obiectivele de protecție a mediului stabilite la nivel național, regional și județean, fenomene naturale cu caracter distructiv, zonele de risc natural (inundații, alunecări de teren, cutremure), zonele expuse la riscuri tehnologice, sau altor tipuri de risc și poluări, zone deficitare în resurse de apă, zone de depozitare necontrolată a deșeurilor menajere și industriale, calitatea factorilor de mediu (aer, apă, sol), aspecte ale biodiversității în zonă, factori climatici.

Diagnosticul prospectiv și general a evaluat decalajul care există între situația actuală și cea anticipată ca optimă pentru scenariul (orizontul) stabilit. Se prezintă în continuare diagnosticul general prin sintetizarea elementelor de favorabilitate care pot influența evoluția pozitivă a teritoriului, precum și a principalelor probleme, disparități și disfuncționalități ce caracterizează structura teritoriului din arealul de referință.

- Zona montană

Factori de favorabilitate

- un cadru natural deosebit, relief calcaros cu forme spectaculoase, fond forestier bogat, pajiști de munte, tipuri de habitate de interes comunitar, specii de mamifere și păsări de interes comunitar;

- resurse hidroenergetice importante (pe râul Gladna, acumularea Surduc), resurse de subsol (zăcăminte de minereu de fier, mangan, mineralizații de argint, substanțe minerale utile precum: bentonite, calcare comune și calcare dolomitice, diorite, granodiorite, argile, nisipuri cuarțoase, marmură);

- izvoare de ape minerale termale și radio-active la Tomești;

- patrimoniu natural deosebit format din: aria naturală protejată de interes național Acumularea Surduc, de cele patru situri de interes comunitar ROSCI0219 Rusca Montană, ROSCI0064 Defileul Mureșului, ROSCI0355 Podișul Lipovei - Poiana Ruscă, ROSCI0250 Ținutul Pădurenilor și de aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior și Dealurile Lipovei.

- mediu nepoluat, cu o bună calitate a apei, aerului și solului;

Probleme principale

- riscul degradării cadrului natural ca urmare a unor factori naturali: inundații pe cursuri de apă și pe torenți, alunecări de teren;

- riscul producerii unor accidente tehnologice provocate de eventuale ruperi de baraje (Surduc pe râul Gladna);

- echilibrul fragil al ariilor naturale protejate care pot fi supuse riscului unor fenomene de degradare, pășunatului abuziv sau circulației turistice necontrolate;

- zonă cu posibilități reduse de alimentare cu apă subterană;

- prezența zonelor vulnerabile pentru izbucnirea unui incendiu de masă la fondul forestier;

- Zona dealurilor subcarpatice

Factori de favorabilitate

- cadrul natural pitoresc (peisaj viticol) și climat temperat continental cu nuanțe moderate;

- prezența resurselor minerale: nisipurile de la Bogda conțin minereu de oxizi de fier; substanțe minerale utile: calcare, granodiorite, nisipuri metalurgice, granit, nisipuri și pietrișuri;

- prezența drumului de migrație a păsărilor, drumul panono-bulgar urmat de: găște sălbatice mari, gărlite, cocori, rațe sălbatice mari și mici, prepelițe, turturele, ciocârlii, presuri de baltă;

- areal cu poluare redusă a mediului deoarece nu există industrii poluatoare (o bună calitate a apei, aerului și solului);

Probleme principale

- riscul degradării cadrului natural ca urmare a unor factori naturali: inundații pe cursuri de apă și pe torenți, alunecări de teren;

- prezența zonelor vulnerabile la poluarea cu nitrați;

- Zona de câmpie

Factori de favorabilitate

- prezența celor mai importante și variate resurse minerale din județ: petrol, gaze naturale, substanțe minerale utile, ape minerale carbogazoase și termale, emanații gazoase mofetice (Buziaș);

- soluri cu o fertilitate ridicată de tipul cernoziomurilor, favorabile culturilor agricole;

- zona de mare concentrare a patrimoniului natural: arii naturale protejate de interes național, județean, comunitar, internațional;

- prezența drumului de migrație a păsărilor, drumul panono-adriatic urmat de: găște sălbatice, gărlite, grauri, stâncuțe, prepelițe, botgroși, sturzi;

- zonă care dispune de cele mai numeroase lucrări de regularizare a cursurilor de apă pentru a preveni efectul inundațiilor;

- potențial pentru exploatarea energiei solare, eoliene, geotermale ca resursă regenerabilă;

Probleme principale

- apariția fenomenului de aridizare a climatului și creșterea frecvenței de producere a

unor valori extreme de temperatură și precipitații;

- risc de deșertificare în partea vestică, sud-vestică și centrală a județului;
- dispariția dropiei;
- manifestarea fenomenului de subsidență ceea ce determină creșterea nivelului freatic al apelor subterane;
- constituția geo-pedochimică a materialelor aluviale din care sunt formate unele sectoare de câmpii, stă la baza intervalului lung de persistență a apelor de inundație;
- excesul de umiditate conduce la salinizări, iar pe timp secetos, aceste formațiuni suferă contractări, crăpare și decojire care favorizează un proces incipient de deflație;
- zonă cu deficit de vegetație forestieră; în zona de câmpie se întâlnesc cele mai multe localități cu suprafețe foarte restrânse de pădure, sub 1% din suprafața U.A.T.
- o creștere a planurilor urbanistice zonale pentru extinderea intravilanului localităților în vecinătatea ariilor naturale protejate;
- slaba valorificare a izvoarelor minerale carbogazoase, geotermale existente deși sunt cunoscute de foarte mult timp;
- presiune antropică ridicată în ariile protejate în special prin turismul necontrolat și depozitarea deșeurilor;
- prezența celor mai numeroase zone critice sub aspectul poluării aerului (municipiul Timișoara, Carani, Moravița), a apelor de suprafață, a pânzei freatice (ROBA02/Fibiș, ROBA03/Timișoara) și a solului (13 situri contaminate și potențial contaminate cu deșeuri petroliere, industriale sau menajere);
- prezența zonelor vulnerabile la poluarea cu nitrați;
- utilizarea în cantități mari a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor pentru fertilizare, respectiv combaterea bolilor și a dăunătorilor;
- lipsa unui depozit zonal conform pentru deșeurile menajere;
- marea majoritate a comunelor nu dispun de alimentare cu apă și canalizare în sistem centralizat;
- apele uzate insuficient epurate deversate în receptori naturali;
- prezența zonelor în care sunt solicitate cele mai mari debite de apă subterană;
- terenuri agricole afectate de degradare prin sărăturare și acidifiere;
- potențial de poluare radioactivă la Dumbrăvița;
- riscul degradării cadrului natural ca urmare a unor factori naturali: inundații pe cursuri de apă și pe torenți, cutremure;
- prezența celor mai semnificative zone de risc tehnologic legate de industria chimică (11 operatori economici de tip SEVESO) sau de industria minieră (zonele de extracție, îmbarcare și prelucrare a produselor petroliere);

Diagnosticul prospectiv și cel general prin care s-au prezentat principalele fenomene și procese cu evoluție în teritoriul județean, importante prin aspectele lor spațiale, vor sta la baza formulării direcțiilor de intervenție și a măsurilor necesare pentru atingerea obiectivelor strategice generale și specifice fiecărui domeniu al amenajării teritoriului județean.

Strategia de dezvoltare spațială în domeniu a avut următoarea structură:

OBIECTIVE ALE DEZVOLTĂRII JUDEȚULUI TIMIȘ 2009-2015

OBIECTIVELE CADRULUI NATURAL

Programul pentru conservarea și gestiunea durabilă a resurselor naturale

Programul de conservare a valorilor naturale

OBIECTIVE SPECIFICE DE MEDIU

Program de îmbunătățire a calității aerului

Program de îmbunătățire a calității apelor de suprafață și subterane

Program de îmbunătățire a calității solului

Programul de protejare a pădurilor

Programul de gestionare a deșeurilor

Programul de asigurare a stării de sănătate a populației

Componenta transport durabil

Programul de educație ecologică

OBIECTIVELE PRIVIND ZONELE EXPUSE LA RISCURI NATURALE (INUNDAȚII, ALUNECĂRI DE TEREN, CUTREMURE) ȘI TEHNOLOGICE

Pe baza problemelor identificate și a priorităților stabilite a fost formulată strategia spațială de dezvoltare a județului în cadrul căreia se vor identifica acțiunile și măsurile necesare pentru asigurarea cerințelor prioritare pe domeniile țintă analizate. Programul de măsuri este un set coerent și corelat de propuneri de dezvoltare/organizare spațială a teritoriului, structurat pe etape și responsabilități, în condițiile legii, care va cuprinde în mod obligatoriu și cele necesare pentru prevenirea, reducerea și compensarea efectelor negative asupra mediului, precum și de monitorizare a efectelor implementării acestora.

Măsurile de amenajare a teritoriului, subordonate obiectivelor specifice amenajării teritoriului, au dimensiune spațială și caracter director, din acestea decurgând implicații cu caracter economic, social și de protecția mediului, susținute organizatoric și juridic, structurate pe etape, cu durata determinată - termen scurt (3-5 ani), mediu (5-10 ani) și de perspectivă (10-15 ani). Prezentăm o listă conținut a principalelor măsuri așa cum apar în cuprinsul volumului II:

- Măsuri privitoare la cadrul natural
- Măsuri privitoare la conservarea valorilor naturale
- Măsuri privitoare la protecția mediului
- Măsuri privitoare la protecția aerului și a schimbărilor climatice
- Măsuri privitoare la protecția apelor de suprafață și subterane
- Măsuri privitoare la protecția solurilor
- Măsuri privitoare la protecția pădurilor
- Măsuri privitoare la managementul deșeurilor
- Măsuri privitoare la sănătatea populației
- Măsuri privitoare la transport durabil
- Măsuri privitoare la educația ecologică
- Măsuri privitoare la zonele de risc
- Măsuri privitoare la zonele expuse la riscuri naturale
- Măsuri privitoare la zonele expuse la riscuri tehnologice

2.2. VOLUMUL III - ZONE PROTEJATE – TURISM

COLECTIV DE ELABORARE:

S.C. URBAN TEAM S.R.L.

urb. dipl. Victor GHEORGHE	Șef proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Dana APOSTOL	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Constantin OLTEANU	Specialist urbanist, atestat RUR
drd. urb. peisag. Irina CIOANGHER	Urbanist peisagist, atestat RUR
geogr. Cornelia TUDOSE	Geograf, atestat RUR
tehn. Bogdan SANDU	Tehnician pentru urbanism și amenajarea teritoriului

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

drd. urb. dipl. Liviu VELUDA	Verificator proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
------------------------------	--

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

urb. dipl. Gabriel CODREANU	Specialist urbanist, atestat RUR
-----------------------------	----------------------------------

S.C. GENIUS LOCCI S.R.L.

urb. dipl. Carmen FALNIȚĂ	Specialist urbanist, atestat RUR
---------------------------	----------------------------------

S.C. CPCP STUDIO S.R.L.

arh. Cătălina Dana PREDA	Coordonator - specialist MCPN
arh. Răzvan SAMOILESCU	
arh. Alexandra AGAPIE	
arh. Florin NEDELCU	
arh. Irina CUMPĂNAȘU	
ing. Ionel CHIOREANU	
tehn. pr. Rodica TULBURE	
stud. arh. Alexandra POPA	

Volumul a cuprins *parte scrisă* și *parte desenată*.

Partea scrisă a cuprins în total 372 pagini și a fost structurată în cinci mari capitole plus referințe bibliografice și anexe.

Partea desenată a cuprins:

Planșe desenate:

Planșa nr. 5 *Zone protejate, peisaj cultural, turism 03* - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 6 *Zone protejate, turism 03** - 1:200 000 și scară grafică (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Cartograme:

- Cartograma nr. 3.1. Rutele de migrație a păsărilor
- Cartograma nr. 3.2. Zone naturale protejate
- Cartograma nr. 3.3. Izvoare geo-minerale
- Cartograma nr. 3.4. Elemente de potențial - obiective turistice naturale
- Cartograma nr. 3.5. Elemente de potențial - obiective turistice antropice
- Cartograma nr. 3.6. Infrastructura pentru turism
- Cartograma nr. 3.7. Trasee turistice
- Cartograma nr. 3.8. Zone de interes turistic

Volumul III a cuprins următoarele principale capitole:

Cap.1 Analiza situației existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea

1.1. Patrimoniul natural protejat

1.2. Patrimoniul cultural

1.3. Turismul

Cap.2. Diagnostic prospectiv și general

2.1. Introducere

2.2. Analiza swot

2.3. Obiective majore ale amenajării teritoriului județean pe principalele domenii țintă

2.4. Diagnostic prospectiv

2.5. Diagnostic general

Cap.3. Strategia de dezvoltare spațială

3.1. Introducere

3.2. Domeniul țintă zone protejate - turism

Cap.4. Programul de măsuri

4.1. Zone protejate - turism

Cap.5. Programul de monitorizare

5.1. Patrimoniul natural

5.2. Izvoare minerale și geotermale

5.3. Patrimoniul cultural

5.4. Turism

Etapă de diagnostic prezintă problematica, ierarhizarea și prioritățile domeniilor diagnosticate la nivel județean și regional. S-a urmărit evidențierea celor mai semnificative aspecte (probleme grave sau oportunități deosebite). Prezentarea problemelor identificate precum și a factorilor de favorabilitate pentru fiecare domeniu analizat s-a realizat sub forma analizei S.W.O.T. Aceasta a constat în stabilirea punctelor tari și a punctelor slabe ce se manifestă teritorial, dar și a oportunităților și amenințărilor pe care le implică domeniile și subdomeniile amenajării teritoriului județean.

Diagnosticul general pune în relație problemele specifice relevate prin diagnosticul pe domenii și subdomenii în vederea evidențierii, prin tehnici de integrare, a disparităților, disfuncționalităților și potențialităților la nivel județean.

Prin sintetizarea și integrarea problemelor și elementelor de favorabilitate identificate se pot determina sinergiile și influențele dintre procesele și fenomenele ce se manifestă în teritoriu.

Se creează astfel posibilitatea de a stabili cele mai semnificative disparități cu implicații sociale și economice, pentru a căror atenuare este necesar să se concentreze resursele disponibile în etapa de implementare a planului de amenajare a teritoriului.

Vom prezenta, succint anumite aspecte care au rezultat din parcurgerea etapei de diagnostic:

- **Zona montană**

Factori de favorabilitate

- cadrul natural pitoresc datorită reliefului carstic: chei, lapiezuri, doline, văi oarbe, sohodoluri, defilee mici (Defileul Gladnei de la Surduc), peșteri (Peștera Românești, Stânca lui Florian, Colțu);

- număr ridicat de trasee turistice pentru drumeție montană;

- patrimoniu natural deosebit format din: aria naturală protejată de interes național Acumularea Surduc, de cele patru situri de interes comunitar ROSCI0219 Rusca Montană, ROSCI0064 Defileul Mureșului, ROSCI0355 Podișul Lipovei - Poiana Ruscă, ROSCI0250 Ținutul Pădurenilor și de aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior și Dealurile Lipovei.

- tipuri de habitate de interes comunitar, specii de mamifere și păsări de interes comunitar;

- izvoare de ape minerale termale și radio-actieve la Tomești;

- potențial turistic natural foarte ridicat;

- prezența bisericilor de lemn;

- zonă importantă de agroturism și turism montan, sportiv;

Probleme principale

- echilibrul fragil al ariilor naturale protejate care pot fi supuse riscului unor fenomene de degradare, pășunatului abuziv sau circulației turistice necontrolate;

- probleme ale infrastructurii turistice / tehnice la Fârdea, Margina, Pietroasa, Tomești;

- **Zona dealurilor subcarpatice**

Factori de favorabilitate

- cadrul natural pitoresc (peisaj viticol) și climat temperat cu nuanțe moderate;

- prezența drumului de migrație a păsărilor, drumul panono-bulgar urmat de: găște sălbatice mari, gărlite, cocori, rațe sălbatice mari și mici, prepelițe, turturele, ciocârlii, presuri de baltă;

- zonele cu fond cinegetic și piscicol;

- echitație la Izvin;

- club de golf în localitatea Recaș;

Probleme principale

- riscul degradării cadrului natural ca urmare a unor factori naturali: inundații pe cursuri de apă și pe torenți, alunecări de teren;

- deficiențe în activitățile turistice: nivel încă redus de modernizare a bazei de cazare și de diversificare a structurilor de agrement, slabă valorificare a potențialului pentru agroturism; resurse balneare neexploatate la Bogda;

- probleme ale infrastructurii turistice / tehnice la Știuca, Criciova, Ohaba Lungă;

- orașe care nu îndeplinesc indicatorii minimali de definire a localităților urbane în ceea ce privește locurile în hoteluri (minim 50 de locuri): Făget (41 de locuri), Recaș (lipsă structuri de cazare de tip hotel).

• Zona de câmpie

Factori de favorabilitate

- zona de mare concentrare a patrimoniului natural: arii naturale protejate de interes național, județean, comunitar, internațional;

- prezența drumului de migrație a păsărilor, drumul panono-adriatic urmat de: găște sălbatică, gărlite, grauri, stâncuțe, prepelițe, botgroși, sturzi;

- prezența stațiunii balneoclimaterice de interes național Buziaș, și a celor 3 localități cu factori naturali terapeutici: Călacea, Ivanda, Timișoara care susțin turismul balnear al județului;

- prezența izvoarelor minerale, termale și geotermale;

- potențial turistic cultural foarte ridicat în municipiul Timișoara;

- posibilități de practicare și a altor forme variate de turism: turismul în arii protejate, cicloturismul, pescuitul sportiv;

- zonele cu fond cinegetic și piscicol;

Probleme principale

- echilibrul fragil al ariilor naturale protejate care pot fi supuse riscului unor fenomene de degradare, pășunatului abuziv (Mlaștinile Murani) sau circulației turistice necontrolate, coborârii pânzei de apă freatică (Arboretumul Bazoș); recoltarea speciilor protejate din flora și fauna sălbatică (Pajiștea cu narcise Bătești);

- valorificare insuficientă a potențialului turistic în special în partea extrem vestică a câmpiei; insuficientă dezvoltare a structurilor de agrement;

- resurse balneare neexploatate (Pișchia, Fibiș, Periam, Lenauheim, Uivar, Cărpiniș, Ciacova, Banloc, Beba Veche, Tomnatic, Beregsău Mic, Comloșu, Grabaț, Saravale);

- numărul cel mai mare de turiști este polarizat de municipiul Timișoara (81,83%), urmat la diferență foarte mare de orașul Buziaș (5,41% și municipiul Lugoj (3,69%); același lucru se întâmplă și în privința numărului de înnoptări;

- orașe care nu îndeplinesc indicatorii minimali de definire a localităților urbane în ceea ce privește locurile în hoteluri (minim 50 de locuri): Ciacova (lipsă structuri de cazare), Gătaia (lipsă structuri de cazare de tip hotel);

În ceea ce privește Strategia de dezvoltare spațială au fost propuse o serie de obiective majore pe care le prezentăm, pe scurt:

- Obiective ale dezvoltării județului Timiș 2009-2015
- Obiective referitoare la patrimoniul natural protejat
- Obiective referitoare la izvoare minerale și geotermale
- Obiective referitoare la patrimoniul cultural protejat
- Obiective referitoare la turism:

Îmbunătățirea infrastructurii tehnice și turistice

Creșterea competitivității sectorului turistic

Creșterea rolului planificării strategice în programarea și implementarea măsurilor de dezvoltare a turismului

Diversificarea posibilităților de agrement și recreere în apropierea aglomerațiilor urbane

Reducerea impactului turismului asupra mediului

Dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice în raport cu potențialul turistic al fiecărei zone

Diagnosticul prospectiv și cel general prin care s-au prezentat principalele fenomene și procese cu evoluție în teritoriul județean, importante prin aspectele lor spațiale, vor sta la baza formulării direcțiilor de intervenție și a măsurilor necesare pentru atingerea obiectivelor strategice generale și specifice fiecărui domeniu al amenajării teritoriului județean.

Principalele măsuri privind zonele protejate au fost:

Măsuri privitoare la patrimoniul natural

Măsuri privitoare la izvoare minerale și geotermale

Măsuri privitoare la patrimoniul cultural

Măsuri privitoare la turism

3. Etapa III

3.1. VOLUMUL IV - POPULAȚIA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

COLECTIV DE ELABORARE:

S.C. URBAN TEAM S.R.L.

urb. dipl. Victor GHEORGHE	Șef proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Dana APOSTOL	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Constantin OLTEANU	Specialist urbanist, atestat RUR
drd. urb. peisag. Irina CIOANGHER	Urbanist peisagist, atestat RUR
dr. soc. Alina CHICOȘ	Geograf, atestat RUR
tehn. Bogdan SANDU	Tehnician pentru urbanism și amenajarea teritoriului

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

drd. urb. dipl. Liviu VELUDA	Verificator proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
------------------------------	--

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

urb. dipl. Gabriel CODREANU

Specialist urbanist, atestat RUR

S.C. GENIUS LOCCI S.R.L.

urb. dipl. Carmen FALNIȚĂ

Specialist urbanist, atestat RUR

Volumul a cuprins *parte scrisă* și *parte desenată*.

Partea scrisă a cuprins în total 143 pagini și a fost structurată în cinci mari capitole plus referințe bibliografice și anexe.

Partea desenată a cuprins:

Planșe desenate:

Planșa nr. 04. - Populația și rețeaua de localități (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 04*. - Populația și rețeaua de localități (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Cartograme:

Populație:

- Cartograma nr. 1.1. - Distribuția populației în teritoriu
- Cartograma nr. 1.2. - Evoluția populației în perioada 2000 - 2010
- Cartograma nr. 1.3. - Ponderea populației în vârstă de 0-14 ani (2010)
- Cartograma nr. 1.4. - Ponderea populației în vârstă de 15 -64 ani (2010)
- Cartograma nr. 1.5. - Ponderea populației în vârstă de 65 ani și peste (2010)
- Cartograma nr. 1.6. - Rata de dependență demografică (2010)
- Cartograma nr. 1.7. - Indicele de vitalitate al populației (2010)
- Cartograma nr. 1.8. - Mișcarea naturală - natalitatea
- Cartograma nr. 1.9. - Mișcarea naturală - mortalitatea
- Cartograma nr. 1.10. - Bilanț demografic natural - rata sporului natural în 2010
- Cartograma nr. 1.11. - Bilanț demografic - migratoriu - rata sporului migratoriu în 2010
- Cartograma nr. 1.12. - Resursa umană - elevi ce revin unui cadru didactic (2010)
- Cartograma nr. 1.13. - Resursa umană - locuitori ce revin unui medic (2010)
- Cartograma nr. 1.14. - Evoluția numărului de salariați și distribuția lor pe sectoare de activitate
- Cartograma nr. 1.15. - Distribuția salariaților în agricultură în 2010
- Cartograma nr. 1.16. - Distribuția salariaților în industrie în 2010
- Cartograma nr. 1.17. - Distribuția salariaților în industria prelucrătoare în 2010
- Cartograma nr. 1.18. - Distribuția salariaților în comerț în 2010
- Cartograma nr. 1.19. - Distribuția salariaților în servicii, altele decât comerț în 2010
- Cartograma nr. 1.20. - Rata șomajului (2010)
- Cartograma nr. 1.21. - Dezvoltare comunitară - indicele de dezvoltare a comunei (2008)
- Cartograma nr. 1.22. - Prognoza populației 2025 - varianta medie

Rețeaua de localități:

- Cartograma nr. 2.1. - Organizarea administrativă a teritoriului județean
- Cartograma nr. 2.2. - Mărimea UAT după suprafață
- Cartograma nr. 2.3. - Mărimea UAT după populație
- Cartograma nr. 2.4. - Mărimea UAT după numărul de localități

- Cartograma nr. 2.5. - Sistemul de așezări după ranguri (conf. PATN secțiunea IV)*
Cartograma nr. 2.6. - Distanțe minime între reședințele de comună și orașele din județ
Cartograma nr. 2.7. - Principalele arii periurbane din zona de studiu
Cartograma nr. 2.8. - Satisfacerea indicatorilor minimali conf. legii 100 /2007
Cartograma nr. 2.9. - Rețeaua dotărilor de învățământ
Cartograma nr. 2.10. - Rețeaua dotărilor de sănătate și ariile de arondare ale spitalelor
Cartograma nr. 2.11. - Rețeaua dotărilor cu caracter cultural, sport și recreere
Cartograma nr. 2.12. - Rețeaua dotărilor juridice și ariile de arondare
Cartograma nr. 2.13. - Rețeaua unităților bancare și hipermarketuri
Cartograma nr. 2.14. - Rețeaua de alimentare cu apă și canalizare la nivel de UAT
Cartograma nr. 2.15. - Rețeaua de alimentare cu gaze naturale și energie termică la nivel de UAT
Cartograma nr. 2.16. - Suprafața locuibilă pe UAT
Cartograma nr. 2.17. - Număr locuințe la 1000 locuitori pe UAT
Cartograma nr. 2.18. - Dinamica construcției de locuințe
Cartograma nr. 2.19. - Nivelul de echipare al locuințelor cu utilități
Cartograma nr. 2.20. - Sinteză echipamente publice cu rol teritorial și de proximitate
Cartograma nr. 2.21. - Disfuncționalități echipare tehnico-edilitară
Cartograma nr. 2.22. - Sinteză echipare tehnică
Cartograma nr. 2.23. - Raioane intervenție ale unităților ISU
Cartograma nr. 2.24. - Repartiția localităților pe principalele trepte de relief

Volumul IV a cuprins următoarele principale capitole:

Cap.1 Analiza situației existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea

1.1. Structura socio-demografică

1.2. Structura teritoriului

Cap.2. Diagnostic prospectiv și general

2.1. Introducere

2.2. Analiza swot

2.3. Obiective majore ale amenajării teritoriului județean pe principalele domenii țintă

2.4. Diagnostic prospectiv

2.4.1. Structura socio – demografică

2.4.2. Structura teritoriului

2.5. Diagnostic general

Cap.3. Strategia de dezvoltare spațială

3.1. Introducere

3.2. Domeniul țintă structura socio-demografică

3.3. Domeniul țintă structura teritoriului

Cap.4. Programul de măsuri

4.1. Structura socio-demografică

4.2. Structura teritoriului

Cap.5. Programul de monitorizare

5.1. Structura socio-demografică

5.2. Structura teritoriului

Avantajele și dezavantajele situației actuale privind resursele umane de la nivelul județului au fost sintetizate sub forma diagramei tendinței de dezvoltare. În condițiile păstrării trendului demografic actual se anticipează o dezvoltare sigură, prin predominarea punctelor tari și a oportunităților identificate pentru zona analizată.

Aprecierea funcționalității sistemului teritorial este esențială în descoperirea structurilor mai mult sau mai puțin favorabile și în evaluarea raportului dintre potențialul de dezvoltare a acestuia și capacitatea de valorificare a potențialului respectiv. Trebuie remarcate posibilele puncte de amplificare (strengths) și de blocaj (weaknesses) ale dezvoltării, în vederea depistării modalităților prin care acestea pot fi încurajate sau, respectiv, atenuate.

Pentru analiza situației existente a sistemului teritorial și pentru prefigurarea dezvoltării s-a încercat, acolo unde a fost posibil, o ierarhizare a elementelor analizate, pe fiecare din cele patru categorii:

- s-a individualizat fiecare atu în raport cu importanța sa în contextul stării actuale sau al dezvoltării viitoare;
- s-au depistat punctele slabe (inclusiv elementele restrictive) în funcție de efectele negative pe care le induc;
- s-au evaluat oportunitățile care pot favoriza dezvoltarea, respectiv, menținerea stării actuale dacă s-au considerat satisfăcătoare;
- s-au determinat riscurile, care au probabilitate de apariție și au capacitatea de perturbare a stării actuale sau a procesului de dezvoltare.

În general se poate constata că din punct de vedere demografic județul Timiș este un județ puternic urbanizat, afectat de fenomenele demografice specifice țării noastre pentru acest mediu de rezidență, însă într-o măsură mult mai mică față de alte orașe ale țării: scăderea populației, scăderea ponderii de copii, tendință de îmbătrânire demografică.

Atuurile județului sunt reprezentate de creșterea volumului populației rurale în ultimii cinci ani și de concentrarea populației în vârstă de muncă în proximitatea zonelor urbane, ceea ce ar reprezenta o premiză pentru dezvoltarea activităților economice. La nivelul întregului județ există un stoc de resursă umană mai crescut față de alte zone ale țării, datorită creșterii resurselor de muncă în ultimii 10 ani. Gradul foarte mare de dezvoltare rurală comunitară este un alt atu remarcabil, care poziționează județul în topul județelor dezvoltate ale țării. Stare de sănătate bună a resursei de muncă, nivelul crescut de calificare a acesteia, accesul crescut la servicii medicale și educaționale diversificate, fac din Timiș un teritoriu european, unde multiculturalitatea și diversitatea imprimă o identitate proprie acestui teritoriu.

Există, în schimb, insule de subdezvoltare afectate de declin demografic, localizate în zona rurală nord-estică a județului, unde șansele de redresare sunt foarte mici în contextul unui mediu economic instabil și a lipsei de măsuri pentru îmbunătățirea calității vieții, începând cu accesibilitatea la servicii de sănătate și de educație la nivelul celor din mediul urban. Mai există un pericol de depopulare în zona sudică și vestică a județului, unde totuși situația demografică este mai bună decât în est, prin faptul că în zona sudică populația are un grad de îmbătrânire mai redus, iar în zona vestică efectivele de populație tânără pot constitui un potențial de

revigorare a populației din această zonă.

Creșterea ocupării tinerilor în zonele rurale sau reducerea emigrației lor poate reprezenta componenta cu cea mai semnificativă influență asupra evoluțiilor viitoare ale populației din județul Timiș, indiferent dacă facem o prognoză pe termen mediu sau lung. Argumentul ar fi că mișcarea naturală este mult mai inertială în profil teritorial decât cea migratorie, deoarece este greu de imaginat o scădere semnificativă a ratei mortalității în condițiile unei îmbătrâniri demografice accentuate, iar rezultatele unor eventuale politici pronataliste nu pot avea impact decât pe termen lung.

Proiectarea demografică vizează estimarea numărului populației viitoare, pentru un orizont oarecare, în anumite condiții ipotetice de mortalitate, fertilitate și migrație. Cunoașterea evoluției probabile a populației după diferite caracteristici, în special a resurselor de muncă și a populației active, este necesară pentru fundamentarea programelor de dezvoltare economică și socială.

Din punct de vedere statistic, proiectarea demografică în cazul județului Timiș face parte din estimările populației pentru orizontul anului 2025, pornind de la datele furnizate de studiul „Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2050” a Institutului Național de Statistică. În general, proiectarea demografică poate fi pe termen scurt, mediu sau lung. Eroarea este cu atât mai mică cu cât informația este mai bogată și cu cât perioada de prognoza este mai mică. Aceste proiectări sunt construite de regula sub forma a trei scenarii: Inferior (Pesimist), Superior (Optimist) și Constant (Mediu). Aceste scenarii au la bază combinații variate ale variantelor inferioare, superioare și constante pentru următorii indicatori: fertilitate, speranță de viață la naștere și migrație netă.

Metoda utilizată este Metoda sporului mediu anual în care ipoteza este că populația va crește în progresie aritmetică, sporul anual al acesteia fiind constant pentru întreaga perioadă analizată. Pentru început am calculat un spor mediu anual de evoluție a populației pentru perioada 2000-2010, ținând cont că există o tendință general valabilă pentru fiecare unitate administrativ teritorială (UAT) componentă. Am considerat suficientă o perioadă de zece ani pentru o estimare a sporului anual al populației pentru a prognoza populațiile pe termen lung (2025), folosind ca an de referință cel mai recent an pentru care au existat date la nivel de UAT privind mișcarea naturală și migratorie a populației.

Este cunoscut de asemenea faptul că, cu cât populația este mai redusă numeric cu atât crește eroarea de prognoză. Pentru reducerea, pe cât posibil, a acestui tip de eroare, proiectarea populației la nivel de UAT prin metoda aleasă s-a realizat, nu pe numere întregi, ci procentual. S-a calculat pentru fiecare localitate procentul de populație pe care îl deține în populația totală a județului, în anii aleși ca bază de calcul pentru sporul său, necesar prognozei. Pentru anii de prognoză s-a obținut, de asemenea, o valoare procentuală a cât va reprezenta populația fiecărei localități în parte din populația totală a județului (procentele obținute s-au ajustat pentru a ajunge la baza proiectată).

Pentru o cât mai mare exactitate a datelor obținute s-au corelat procentele obținute cu numărul total al populației județene prognozat de INS, acesta fiind considerat mai exact și mai fundamentat din punct de vedere tehnic și informațional. Am obținut astfel proiectarea populației la nivel de unitate administrativ-teritorială a județului, în cele trei variante: pesimistă, optimistă și medie, din care vom reține pentru analiza decalajului dintre perspectiva anticipată și viziunea

așteptată în cazul evoluției populației, doar ultimele două variante. Varianta medie ne ajută să anticipăm volumul de populație în condițiile păstrării tendințelor actuale, pe când cea optimistă ne ajută să ne stabilim obiective aferente unei viziuni de dezvoltare socială, bazată pe îmbunătățirea contextului socio-economic și creșterea nivelului de trai.

Concluzia principală a prognozei este că, indiferent de varianta luată în calcul, populația județului scade atât pe termen mediu, cât și pe termen lung. Datele prezentate mai jos arată că numărul de UAT cu populație sub 1000 de locuitori va crește de la 4 la 5. Dacă în 2010 categoria III era cea mai numeroasă, în 2025 categoria II va conține cele mai multe UAT, doar în variantele de prognoză medie și pesimistă. În varianta optimistă cele mai multe UAT se vor încadra tot în categoria III de mărime de populație.

Varianta de prognoză optimistă este cea mai apropiată de situația anului reper, 2010, doar că Secaș și Bogda nu vor mai depăși 400 de locuitori, iar Bara va avea maxim 150 de locuitori. Va crește în schimb numărul localităților cu peste 5000 locuitori, iar cele două municipii vor înregistra scăderi de populație de 10% (Lugoj) și 7% (Timișoara).

În celelalte variante de prognoză municipiile vor avea scăderi și mai accentuate, în varianta medie de 14% (Lugoj), respectiv 11% (Timișoara), iar în cea pesimistă de 15%, respectiv 12%.

Cele mai accentuate scăderi de populație (de peste 30%) în perioada 2010-2025, în varianta medie de prognoză, vor avea loc în comunele Bara, Nădrag și Tomești, care au și populațiile cele mai mici din județ

Referitor la cele două medii, în varianta optimistă de prognoză, populația rurală va crește însă, fiind populație mult mai redusă decât în urban, creșterea va influența foarte puțin trendul evoluției generale a populației județului. Astfel că în 2025 populația județului va scădea cu 2,4%, în urban cu 6%, iar în rural va crește cu 3,5%. În celelalte variante de prognoză populația va scădea pentru ambele medii, cu intensitate mai mică în mediul rural.

Evoluția populației proiectate a Regiunii Vest pe grupe mari de vârstă relevă conservarea volumului mare de populație în vârstă de muncă în județul Timiș, chiar dacă ponderea acesteia se diminuează până în anul 2020.

Pe fondul unei preocupări deosebite la nivel european privind dezvoltarea **resurselor umane, problematica forței de muncă** cunoaște noi valențe la nivel național și local. Sunt elaborate strategii naționale, regionale și locale ale căror obiective se încadrează în următoarele direcții prioritare: ocupare durabilă, formare profesională continuă și coeziune și incluziune pe piața muncii.

Obiectivele majore stabilite pentru județul Timiș se referă la *creșterea capacității de angajare și de ocupare a populației județului* prin promovarea adaptabilității și mobilității forței de muncă și prin calificarea resurselor umane și la *creșterea coeziunii și incluziunii sociale*, prevenirea și combaterea discriminării și inegalității de șanse pe piața muncii.

Principalele probleme cu care se confruntă județul Timiș în domeniul resurselor de muncă sunt: scăderea ratei de activitate și ocupare, concentrarea populației inactive în mediul rural, scăderea numărului mediu de salariați din ruralul județului, oferta insuficientă de locuri de muncă și șomajul pe termen lung și cel în rândul tinerilor cu vârste sub 25 ani.

Principalii factori favorizanți pentru atingerea obiectivelor majore stabilite în corelare cu strategiile naționale, regionale și locale în domeniul resurselor de muncă identificați la nivel județean sunt:

- dinamica pozitivă a sectorului terțiar și rata încă scăzută a angajării în sectorul serviciilor oferă oportunitatea dezvoltării sectorului serviciilor care asigură crearea de noi locuri de muncă în domeniul turismului, activităților financiar-bancare, serviciilor de piață;
- constituirea de asocieri și parteneriate între autoritățile locale pentru atragerea fondurilor structurale alocate de UE pentru dezvoltarea resurselor umane;
- existența alternativelor de dezvoltare economică (agricultură, turism, mică industrie, servicii specializate în unele centre urbane), creșterea numărului întreprinzătorilor privați și creșterea numărului de persoane active în sectorul privat, constituind alternativa de absorbție a forței de muncă;
- disponibilitatea forței de muncă pentru recalificare și dezvoltarea abilităților; interes crescut pentru educația deschisă și învățământul la distanță; crearea condițiilor pentru formarea profesională a forței de muncă pentru a răspunde exigențelor economiei globale;
- cultură ridicată în ceea ce privește mobilitatea forței de muncă, manifestându-se mai pregnant în cazul populației ocupate din mediul rural.

Diagnosticul prospectiv și cel general prin care s-au prezentat principalele fenomene și procese evolutive în teritoriul județean, importante prin aspectele lor spațiale, vor sta la baza formulării direcțiilor de intervenție și a măsurilor necesare pentru atingerea obiectivelor strategice generale și specifice fiecărui domeniu al amenajării teritoriului județean.

Principiile de bază avute în vedere la **structurarea domeniului Rețeaua de localități** din cadrul acestui studiu sunt principiul integrării Planului de Amenajare a Teritoriului Județean în planurile statutare elaborate la nivel național și principiul amenajării teritoriale durabile a localităților urbane și rurale, orientate către rezolvarea unor probleme specifice, la diferite niveluri teritoriale, în contextul eficienței, echității, transparenței și implicării comunităților în luarea deciziilor.

Analizele elaborate cât și propunerile de dezvoltare a rețelei de localități au la bază suportul legal al Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național (P.A.T.N.) – secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități.

În general, se poate constata că din punct de vedere al rețelei de localități, cât și demografic județul Timiș este un județ puternic urbanizat, cu un raport favorabil în ceea ce privește nivelul de echipare și dotare a localităților. Rețeaua urbană a României este constituită preponderent din orașe mici și mijlocii, sub 100.000 locuitori, acestea reprezentând 92,5% din numărul lor total, iar în cadrul grupei respective orașele sub 20.000 locuitori constituind 68,44% din total. La nivelul Regiunii Vest această situație este și mai evidentă procentul crescând la 95,24% orașe mici și mijlocii din total rețea cu 71,43% orașe sub 20.000 locuitori.

Pentru județul Timiș 90% din rețea este constituită din orașe mici și mijlocii, mai bine decât media națională și regională, însă cu o pondere a orașelor sub 20.000 locuitori de 80%.

Altfel spus rețeaua urbană a județului Timiș este dominată, din punct de vedere numeric, de orașele mici sub 20.000 locuitori.

Municipiul reședință de județ Timișoara modifică radical situația la nivelul județului Timiș concentrând 73,75% din populația urbană a județului. Conform datelor provizorii ale Recensământului 2011 municipiul Timișoara este cel mai dinamic oraș al țării reușind să se afirme ca al doilea oraș, după capitală.

Sistemul de așezări se caracterizează printr-o distribuție echilibrată a acestora în teritoriu. Sistemul urban este alcătuit din 10 localități din care 1 municipiu de importanță națională (Timișoara), un municipiu de rang II (Lugoj) și 8 orașe (Buziaș, Ciacova, Deta, Făget, Gătaia, Jimbolia, Recaș, Sânicolau Mare). Sistemul urban este dominat de municipiul Timișoara care beneficiază atât de o accesibilitate sporită cât și de poziționarea în centrul județului, restul localităților urbane fiind dispuse radial față de acesta. După cum se poate observa este vorba despre un sistem monocentric cu ușoare tendințe de policentricitate (mun. Lugoj). Zona din nordul județului (Mașloc, Bogda, Brestovăț, Ghizela, Secaș, Bara) este încadrată conform Legii 351/2001 în categoria zonelor lipsite de orașe pe o rază mai mare de 25-30Km, ameliorat parțial prin înființarea orașului Recaș.

Din punct de vedere al distanței dintre centrele urbane și reședința de județ cele mai scurte distanțe sunt între Timișoara – Recaș și Timișoara – Ciacova. În ceea ce privește cea mai scurtă distanță între două așezări urbane, cele mai mici valori sunt înregistrate între Ciacova – Deta și Deta – Gătaia. Datorită acestei concentrări urbane pe o suprafață relativ restrânsă cu distanțe scurte între centrele urbane, există potențial de dezvoltare a unor arii de cooperare între orașele din zona de sud a județului. Astfel putem vorbi despre un spațiu mult mai concentrat, care ajutat de zona de influență a celor trei orașe poate deveni un areal cu relații teritoriale multiple.

Unul din principalele puncte tari ale județului îl reprezintă creșterea volumului populației în mediul rural, în ultimii cinci ani precum și gradul mare de dezvoltare rurală, ceea ce va putea favoriza o potențială dezvoltare a activităților agro-economice în rural. Excepția se observă în partea de nord-est a județului, unde există o serie de UAT-uri unde populația este în scădere accentuată, iar dotările sunt practic inexistente: comunele Bogda, Brestovăț, Secaș și Bara.

Din cele 10 localități urbane se poate constata că un număr de 6 localități nu îndeplinesc indicatorul legat de numărul de locuitori, adică au sub 10.000 locuitori (Buziaș, Recaș, Ciacova, Deta, Gătaia, Făget). Deficitare sunt orașele și în ceea ce privește asigurarea numărului de locuri în hoteluri, cazarea turiștilor realizându-se în special în pensiuni sau moteluri.

Referitor la indicatorul privind procentul de străzi modernizate se poate constata că există 2 localități Ciacova și Recaș în care acest procent este foarte redus (sub jumătate din valoarea minimă a indicatorului).

Municipiile Timișoara și Lugoj nu sunt racordate la stații de epurare cu treaptă mecano-biologică, iar orașele Ciacova, Recaș și Gătaia nu au stație de epurare cu treapta mecano-chimică ci doar fosă septică.

Astfel în afara municipiului Timișoara care mai are de îndeplinit un singur indicator, restul orașelor mai au de îndeplinit între 4 și 6 indicatori pentru orașele existente înainte de anul

2002, respectiv între 8 și 11 pentru localitățile urbane declarate după 2002. În ceea ce privește localitățile care înregistrează cel mai mare număr de disfuncționalități se poate observa că domină localitățile nou înființate și anume Recaș (11 indicatori), Ciacova (10 indicatori), Gătaia (9 indicatori).

În ceea ce privește infrastructura socio-culturală există două categorii de probleme și anume o problemă legată de insuficiența numărului sălilor de clasă și de profesori, prezentă mai puternic în vestul județului, precum și o problemă legată de existența infrastructurii necesare desfășurării activităților educaționale însă neutilizată la întreaga sa capacitate.

Rețeaua de unități sanitare este distribuită destul de echilibrat în teritoriu, fiind concentrată în zona centrală a județului (Timișoara, Buziaș, Deta). Probleme privind gradul de echipare și de asigurare a personalului medical se înregistrează în zonele limitrofe județului și anume în partea de vest respectiv est.

În privința dotărilor culturale, de sport și agrement există un număr de 34 de UAT – uri care au atât dotări sportive cât și dotări culturale, de asemenea, există un număr de 26 UAT - uri care nu dețin dotări de sport și nici dotări culturale importante, inclusiv comuna Orțișoara, cea care deține stațiunea de interes local Călacea.

Un nivel foarte ridicat de dotări cu echipamente publice, cu rol teritorial este prezent în cadrul celor două municipii (Timișoara și Lugoj), de asemenea, un nivel bun de dotare cu echipamente publice îl au și restul localităților urbane cu excepția orașului Recaș care deține un nivel mediu.

În privința dotărilor, se urmărește asigurarea unui sistem echilibrat de servire a centrelor de polarizare principale, prin dotarea la un nivel corespunzător cu aria fiecăruia de influență.

Județul Timiș înregistrează în general valori bune raportate la mediile naționale pentru principalii indicatori analizați privind locuirea.

Obiectivele majore stabilite pentru rețeaua de localități a județului Timiș se referă la dezvoltarea unei rețele echilibrate a localităților cu promovarea unei structuri elastice și dinamice de organizare, prin formarea, consolidarea și distribuția echilibrată a unor poli de dezvoltare, în relație cu funcțiunile economico-sociale și cu rolul lor teritorial. Sporirea accesibilității și îmbunătățirea racordării tuturor localităților urbane și rurale, cu prioritate a polilor locali, la rețeaua majoră de transport va constitui una din prioritățile strategice.

Stabilirea unor noi relații urban – rural, prin promovarea parteneriatului ca formă de cooperare pentru atingerea unor obiective comune și facilitarea accesului la fonduri va fi una din cheile unei dezvoltări coerente și durabile pentru teritoriul județului Timiș.

Rețeaua de servicii sociale este distribuită inegal la nivelul județului Timiș. Există comunități care nu oferă nici un serviciu social, dar oferă prestații sociale. Serviciile sociale au fost dezvoltate în ultimii ani în zona urbană și în cele mai multe cazuri la inițiativa instituțiilor statului sau a organizațiilor neguvernamentale. Puține comunități din zona rurală au dezvoltat servicii sociale, cu personal calificat în domeniul asistenței sociale.

Diagnosticul general relevă, pe scurt, faptul că din punct de vedere demografic, fiind un județ puternic urbanizat, județul Timiș este afectat de fenomenele demografice specifice țării noastre pentru acest mediu de rezidență, însă într-o măsură mult mai mică față de alte orașe ale

țării. Procesul de îmbătrânire demografică este mult mai lent, iar stocul de resurse umane este mult mai crescut față de alte județe. Stare de sănătate bună a resursei de muncă, nivelul crescut de calificare a acesteia, accesul crescut la servicii medicale și educaționale diversificate, fac din Timiș un teritoriu european, unde multiculturalitatea și diversitatea imprimă o identitate proprie acestui teritoriu.

Factori de favorabilitate

- creșterea volumului populației rurale în ultimii cinci ani și de concentrarea populației în vârstă de muncă în proximitatea zonelor urbane, ceea ce ar reprezenta o premiză pentru dezvoltarea activităților economice;

- gradul foarte mare de dezvoltare rurală comunitară este un alt atu remarcabil, care poziționează județul în topul județelor dezvoltate ale țării;

- zona de mare concentrare a dotărilor;

- **Rețeaua de localități** a județului Timiș, din punctul de vedere al distribuției în teritoriu este echilibrată;

- prezența municipiului Timișoara – Centru urban est-european și pol național;

- posibilitatea extinderii zonei Metropolitane Timișoara dar și posibilitatea constituiri zonei periurbane Lugoj;

- conturarea premiselor pentru o dezvoltare policentrică prin posibilitatea extinderii zonei Metropolitane Timișoara, constituiri zonei periurbane Lugoj, a sistemului urban Ciacova - Deta-Gătaia și a celor două sisteme rurale de dezvoltare Sânpetru Mare - Periam; Traian Vuia - Dumbrava-Mănăștiur;

- Tendința de diversificare a profilului funcțional al orașelor, în special prin dezvoltarea sectorului serviciilor;

- Distanțele între reședințele de comună și așezările urbane din județ sunt reduse, sub media națională și regională;

- Accesibilitate ridicată a localităților urbane, 9 din 10 fiind situate de-a lungul drumurilor naționale;

- Dezvoltarea rețelei de localități este susținută de condițiile naturale de relief (77 UAT-uri situate în zonă de câmpie);

- Județul Timiș are o poziție superioară la nivel național în ceea ce privește gradul de confort al locuirii.

Probleme principale

- zone afectate de declin demografic localizate în zona rurală nord-estică și estică a județului, unde șansele de redresare sunt foarte mici în contextul unui mediu economic instabil și a lipsei de măsuri pentru îmbunătățirea calității vieții, începând cu accesibilitatea la servicii de sănătate și de educație la nivelul celor din mediul urban;

- pericol de depopulare în zona sudică și vestică a județului, unde totuși situația demografică este mai bună decât în est, prin faptul că în zona sudică populația are un grad de îmbătrânire mai redus, iar în zona vestică efectivele de populație tânără pot constitui un potențial

de revigorare a populației din această zonă

- orașe care nu îndeplinesc indicatorii minimali de definire a localităților urbane;
- zona de mare concentrare a dotărilor publice cu polarizare în municipiul Timișoara;
- decalajul dintre polul de creștere Timișoara și celelalte localități urbane;
- existența unei zone în nord-estul județului lipsită de orașe pe o rază de 25 km;
- procent mare al localităților urbane mici (60% dintre localitățile urbane au sub 10000 locuitori)
- deficiențe în sistemul existent de canalizare și epurare al apelor uzate din mediul urban: (Timișoara și Lugoj nu sunt racordate la stații de epurare cu treaptă mecano-biologică, iar orașele Ciacova, Recaș, Gătaia nu au stație de epurare cu treapta mecano-chimică ci doar fosă septică)

Diagnosticul prospectiv și cel general prin care s-au prezentat principalele fenomene și procese cu evoluție în teritoriul județean, importante prin aspectele lor spațiale, vor sta la baza formulării direcțiilor de intervenție și a măsurilor necesare pentru atingerea obiectivelor strategice generale și specifice fiecărui domeniu al amenajării teritoriului județean.

Obiective ale dezvoltării județului Timiș 2009-2015 se împart în:

Obiective referitoare la optimizarea structurii socio-demografice:

Obiectiv de dezvoltare: Creșterea nivelului de trai și a calității vieții populației prin dezvoltarea socio-economică durabilă a județului

Obiective referitoare la valorificarea eficientă a resurselor de muncă:

Creșterea capacității de angajare și de ocupare prin promovarea adaptabilității și mobilității forței de muncă și prin calificarea resurselor umane

Creșterea coeziunii și incluziunii sociale, prevenirea și combaterea discriminării și inegalității de șanse pe piața muncii

Obiective referitoare la optimizarea rețelei de localități:

Crearea unei rețele de localități echilibrată și autonomă printr-un parteneriat privind coordonarea și gestionarea dezvoltării durabile în spațiul județean

Situația existentă și diagnosticul vor sta la baza formulării direcțiilor de intervenție și a măsurilor necesare pentru atingerea obiectivelor strategice generale și specifice fiecărui domeniu al amenajării teritoriului județean.

Ca principale măsuri amintim:

Măsuri privitoare la structura socio-demografică

Măsuri privitoare la resursele de muncă

Măsuri privitoare la structura teritoriului

3.2. VOLUMUL V - CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT

COLECTIV DE ELABORARE:

S.C. URBAN TEAM S.R.L.

urb. dipl. Victor GHEORGHE	Șef proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Dana APOSTOL	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Constantin OLTEANU	Specialist urbanist, atestat RUR
drd. urb. peisag. Irina CIOANGHER	Urbanist peisagist, atestat RUR
tehn. Bogdan SANDU	Tehnician pentru urbanism și amenajarea teritoriului

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

drd. urb. dipl. Liviu VELUDA	Verificator proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
------------------------------	--

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

urb. dipl. Gabriel CODREANU	Specialist urbanist, atestat RUR
-----------------------------	----------------------------------

S.C. GENIUS LOCCI S.R.L.

urb. dipl. Carmen FALNIȚĂ	Specialist urbanist, atestat RUR
---------------------------	----------------------------------

S.C. SEARCH CORPORATION S.R.L.

ing. David SUCIU	Vicepreședinte trafic și amenajare circulație
matem. Anca BRANZAREA	Director departament Studii de trafic
matem. Simona MANEA	Șef colectiv Studii trafic
drd. ing. Gabriel MITRAN	Planificator Trafic
tehn. Rodica NAMOLOIU	Tehnician proiectant
tehn. Cristina DRAGU	Tehnician proiectant
ing. Anca ZODIE	Șef colectiv Colaborare Date
dr. ing. Laurențiu ICHIM	Director Departament GIS
ing. Ionel DOBRA	Proiectant soluții GIS

Volumul V a cuprins *parte scrisă* și *parte desenată*.

Partea scrisă a cuprins în total 92 pagini și a fost structurată în cinci mari capitole plus referințe bibliografice și anexe.

Partea desenată a cuprins:

Planșe desenate:

Planșa nr. 5 - Căi de comunicație și transport - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 5* - Căi de comunicație și transport - 1:200 000 și scară grafică (proponeri)

Cartograme:

Cartograma nr. 5.1. - Rețeaua de drumuri publice a județului Timiș

Cartograma nr. 5.2. - Relații de trafic intrajudețene pentru transportul public de călători prin curse regulate, Județul Timiș

Cartograma nr. 5.3. - Noduri, stații, halte, puncte de trecere a frontierei – rețea feroviară, Județul Timiș

Cartograma nr. 5.4. - Posturi de recensământ. Evoluția traficului

Cartograma nr. 5.5. - Fluxuri de trafic 2010

Cartograma nr. 5.6. - Indice de motorizare (autoturisme / 1000 locuitori) - 2010

Cartograma nr. 5.7. - Asigurarea circulației „inelare” în Zona Metropolitană Timișoara. Propuneri

Cartograma nr. 5.8. - Rețea de drumuri publice. Propuneri reîncadrare. Drumuri de interes interjudețean / regional

Cartograma nr. 5.9. - Amplasarea Centrului Intermodal Regional de Transport Mărfuri în zona de influență a municipiului Timișoara

Cartograma nr. 5.10. - Propuneri de dezvoltare a rețelei feroviare a județului Timiș

Volumul V a cuprins următoarele principale capitole:

Cap.1 Analiza situației existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea

1.1. Căi de comunicații și transport

Cap.2. Diagnostic prospectiv, disfuncționalități

2.1. Introducere

2.2. Analiza swot

2.3. Diagnostic prospectiv

Cap.3. Strategia de dezvoltare spațială

3.1. Introducere

3.2. Domeniul țintă căi de comunicație și transport

Cap.4. Programul de măsuri

4.1. Căi de comunicație și transport

Cap.5. Programul de monitorizare

5.1. Rețeaua de transport rutier

5.2. Rețeaua de transport feroviar

5.3. Rețeaua de transport aerian - aeroporturi

5.4. Rețeaua de transport pe căi navigabile

5.5. Rețeaua de transport intermodal

Așezarea geografică a județului avantajează dezvoltarea legăturilor comerciale cu Europa de Vest. Pentru a permite exploatarea la maxim a poziției geografice din punct de vedere economic este necesară existența și menținerea la nivele înalte a unei rețele de căi de comunicație dense și moderne.

În cadrul capitolului *Disfuncționalități ale rețelelor de transport*, a fost prezentată situația din punct de vedere al acoperirii spațiale a teritoriului de către rețeaua rutieră (DN, DJ, DC). Astfel putem aprecia că există legături rutiere cu toate localitățile județului. Municipiul Timișoara „concentrează” prin cele 10 drumuri ce converg în el (din care 5 drumuri naționale) relații cu

celelalte orașe/municipii din județ și cu localitățile din aria metropolitană. De asemenea municipiul Lugoj și orașul Sânicolaul Mare concentrează prin drumurile ce converg în ele relații rutiere către toate direcțiile din aria lor de influență.

Următoarele disfuncționalități au fost identificate la nivelul rețelei rutiere:

1. *Lipsa centurilor ocolitoare pentru orașe/municipii reprezintă una din disfuncțiile majore, relațiile de tranzit trec prin centrul localităților și aglomerează traficul în arii urbane centrale și crește gradul de poluare.* Până în prezent există doar parțial centuri rutiere, pe zona de nord (DN 6-DN 69) la Timișoara, pe direcția nord-est la Lugoj și pe direcția nord-sud la Deta.
2. *Insuficiența amenajare/dotare cu dispozitive de siguranța circulației (amenajări de intersecții inadecvate nivelului traficului, treceri de pietoni fără refugii în ax și semnalizare/iluminat adecvate, dispozitive de calmare a traficului în localitățile rurale, treceri la nivel cu calea ferată neamenajate corespunzător) în special la traversarea localităților.*
3. *Starea de viabilitate necorespunzătoare pe rețeaua de drumuri locale – DJ și DC.* Practic la nivelul anului 2011 din totalul de drumuri locale (județene și comunale) de cca 2367 km doar cca 1227 km sunt drumuri cu îmbrăcămînți moderne restul fiind drumuri pietruite sau de pământ.
4. *Lipsa podurilor sau poduri cu stare tehnică necorespunzătoare pe traseele drumurilor locale.* Trebuie avute în vedere construirea de noi poduri și reabilitarea podurilor existente de pe traseele drumurilor județene. Spre exemplu între Lugoj și Timișoara există doar un singur pod peste Timiș la Hitias-Topolovăț fapt ce generează rute de legătura lungi, neconvenabile, între nordul și sudul râului Timiș pentru locuitori de pe un mal sau altul.
5. *Atingerea capacității de circulație în orele de vârf pe sectoarele DN 6 Limita județ – Lugoj - Timișoara și pe DN 69 Timișoara - Vinga,* în prezent, până la finalizarea construcției autostrăzii Timișoara – Lugoj - Deva, ceea ce presupune în orele de vârf circulație în coloana, întâzieri la traversarea localităților, viteza de circulație redusă.
6. *Încadrarea neadecvată pe categorii a drumurilor locale (DJ, DC) în special în zona metropolitană a municipiului Timișoara,* unde ținând seama de traficul actual sau poziția drumului în rețea avem încadrări ca drum comunal în loc de drum județean.
7. *Încadrări necorespunzătoare ale legăturilor funcționale între județul Timiș și județele învecinate.* Se remarcă că sunt încadrate ca drumuri comunale drumuri ce au continuitate în județele vecine și ar trebui să fie încadrate ca drumuri județene.
8. *Lipsa pasajelor peste CF pe traseele drumurilor naționale.*

Județul Timiș beneficiază de o rețea de **cale ferată** densă și care deservește toate localitățile urbane și nu numai. Totuși, următoarele disfuncționalități au fost identificate la nivelul rețelei feroviare:

1. *Nu există linie dublă electrificată.*
2. *Pondere liniilor electrificate este de numai 14.2% din total lungime linii CF în județul Timiș*
3. *Stare tehnică necorespunzătoare (starea căii cât și a terasamentului și a unor lucrări de artă) și viteza comercială medie de cca 40km/h este necorespunzătoare standardelor*

actuale.

4. Majoritatea haltelor au dotări vechi, nu au fost renovate și sunt deficitare din punct de vedere al amenajării.
5. Conectivitatea redusă a rețelei de cale ferată cu cea rutieră, mai ales în contextul apariției autostrăzii, nu avem soluții corespunzătoare de amenajare a unor terminale intermodale în special în zona municipiului Timișoara (terminalul actual din zona Haltei Semenic fiind depășit atât din punct de vedere al amenajărilor cât și a poziționării spațiale în raport cu rețeaua de drumuri/autostrăzi).
6. O altă disfuncție a căii ferate în traversarea municipiului Timișoara o reprezintă „niveleta” căii, care face dificilă subtraversarea ei de către axele principale de circulație (Calea Lipovei-Popa Șapca, Calea Aradului, Str. Jiului etc.).
7. Lipsa unor amenajări specifice pentru transbordarea călătorilor între transportul pe calea ferată și rețeaua de transport public în zona municipiului Timișoara, trebuie revitalizezate serviciile prin interconectarea cu rețeaua de transport public atât spațial cât și prin amenajări specifice pentru facilitarea transbordării călătorilor, corelarea planurilor de mers și a sistemului de tarife și titluri de călătorie.
8. Lipsa unei legături a rețelei CF cu Aeroportul Internațional Timișoara.
9. Lipsa pasajelor peste CF pe drumurile naționale.
10. Neamenajarea corespunzătoare a trecerilor la nivel cu CF pe traseele drumurilor locale.

În ceea ce privește **disfuncționalitățile la nivelul aeroporturilor** acestea sunt:

1. Lipsa unui terminal intermodal de transport;
2. Lipsa legăturii la rețeaua feroviară;

Situația aeroportului AUC se prezintă astfel:

3. Pista scurta înierbată;
4. Utilizabil doar pe timp de zi;
5. Facilități și funcțiuni reduse în prezent.

În ceea ce privește Canalul Bega situația actuală prezintă următoarele disfuncționalități:

1. Nu este un canal navigabil în prezent;
2. În zona municipiului Timișoara este necesară finalizarea amenajărilor până la integrarea sa în rețeaua de transport public;
3. În aval de Timișoara sunt necesare lucrări de consolidare și reparație a digurilor, malurilor, a porturilor și ecluzelor.
4. Dimensiunile canalului nu permit utilizarea de vase de mare capacitate.

Măsurile și propunerile de dezvoltarea a căilor de comunicație și transport urmăresc obiectivele stabilite pentru fiecare sistem de transport rezultate din obiectivul major al AXE1: **TRANSPORT**, în cadrul Strategiei de Dezvoltare Economico - Socială a județului Timiș:

COD	Domeniul de intervenție	Obiectiv de dezvoltare: (D)
DI 1.1	TRANSPORT RUTIER ȘI STRĂZI URBANE	<i>Reabilitarea și construcția rețelei județene de infrastructura rutieră – drumuri naționale, drumuri județene, drumuri comunale și străzi urbane – la nivelul standardelor europene cât și adaptarea serviciilor de transport în comun rutier la nevoile actuale</i>
DI 1.2	TRANSPORTUL FEROVIIAR	<i>Îmbunătățirea infrastructurii feroviare și a serviciilor de transport feroviar în funcție de nevoile locale și regionale</i>
DI 1.3	TRANSPORTUL NAVAL	<i>Îmbunătățirea infrastructurii specifice de transport naval pe canalul Bega și a serviciilor aferente</i>
DI 1.4	TRANSPORTUL AERIAN	<i>Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor aeroportuare în vederea realizării de conexiuni performante internaționale, naționale și locale în scop turistic, economic și utilitar</i>
DI 1.5	TRANSPORTUL INTERMODAL	<i>Eficiențizarea transportului de mărfuri și persoane prin implementarea în județul Timiș a unor sisteme intermodale</i>

4. Etapa IV

4.1. VOLUMUL VI - GOSPODĂRIREA COMPLEXĂ A APELOR ȘI ECHIPAREA TEHNICO-EDILITARĂ

COLECTIV DE ELABORARE:

S.C. URBAN TEAM S.R.L.

urb. dipl. Victor GHEORGHE	Șef proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Dana APOSTOL	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Constantin OLTEANU	Specialist urbanist, atestat RUR
drd. urb. peisag. Irina CIOANGHER	Urbanist peisagist, atestat RUR
Ing. CS III – Mariana Dorobanțu	Inginer, atestat RUR
Ing. CS III – Elena Stancu	Inginer
Ing. CS III – Florin Chiperi	Inginer, atestat RUR
tehn. Bogdan SANDU	Tehnician pentru urbanism și amenajarea teritoriului

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

drd. urb. dipl. Liviu VELUDA	Verificator proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
drd. urb. peisag. Andreea BUNEA	Specialist urbanist peisagist
urb. dipl. Raluca EPIFAN-CUCOȘ	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Alexandra BOGDAN	Specialist urbanist, atestat RUR

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

urb. dipl. Gabriel CODREANU	Specialist urbanist, atestat RUR
-----------------------------	----------------------------------

S.C. GENIUS LOCCI S.R.L.

urb. dipl. Carmen FALNIȚĂ	Specialist urbanist, atestat RUR
---------------------------	----------------------------------

Volumul VI a cuprins *parte scrisă și parte desenată*.

Partea scrisă a cuprins în total 212 pagini și a fost structurată în patru mari capitole plus referințe bibliografice și anexe.

Partea desenată a cuprins:

Planșe desenate:

Planșa nr. 06 - Gospodărirea complexă a apelor și Echiparea tehnico edilitară - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 06* - Gospodărirea complexă a apelor și Echiparea tehnico edilitară (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Planșa nr. 07 - Amenajări de îmbunătățiri funciare - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități, propuneri)

Planșa nr. 08 - Rețele de energie electrică, Gaze naturale și Telecomunicații - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 08* - Rețele de energie electrică, Gaze naturale și Telecomunicații - 1:200 000 și scară grafică (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Volumul VI a cuprins următoarele principale capitole:

Cap.1 Analiza situației existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea

1.1. *Gospodărirea complexă a apelor*

1.2. *Amenajări hidroameliorative pentru agricultură - lucrări de îmbunătățiri funciare*

1.3. *Producția și transportul energiei electrice*

1.4. *Energiile regenerabile*

1.5. *Producția și transportul energiei termice*

1.6. *Gaze naturale și fluide combustibile*

1.7. *Rețele de telecomunicații*

Cap.2. Diagnostic prospectiv, disfuncționalități

2.1. *Introducere*

2.2. *Analiza swot*

2.3. *Obiective majore ale amenajării teritoriului județean pe principalele domenii țintă*

2.4. Diagnostic prospectiv

2.5. Diagnostic general

Cap.3. Strategia de dezvoltare spațială

3.1. Introducere

3.2. Domeniul țintă

Cap.4. Programul de măsuri

4.1. Gospodărirea apelor și echipare edilitară

Județul Timiș se înscrie în totalitate în spațiul hidrografic Banat, reprezentând cca. 46,68%. din acesta, având ca principale cursuri de apă râurile Mureș, Bega și Timiș. *Sursele de apă* de suprafață au asigurată protecția sanitară în totalitate, iar cele subterane au asigurată aproape în totalitate protecția sanitară cu regim sever și cea cu regim de restricție.

Acumulările existente în județul Timiș sunt în cea mai mare parte poldere și acumulări nepermanente, fapt ce evidențiază față de alte județe ale României o lipsă a unor acumulări permanente, cu scop strategic. Din analiza resurselor de apă de pe teritoriul județului Timiș putem evidenția un aspect pozitiv, anume faptul că există un număr relativ redus de *resurse de apă poluate* (subterane, cât și apă de suprafață) majoritatea fiind evaluate ca având o stare ecologică moderată. De asemenea, în județul Timiș nu au fost identificate *resurse de apă poluate de industrie*, nu apar zone și/sau localități cu probleme privind resursele de apă brută, destinată potabilizării (zone deficitare; zone vulnerabile, zone cu resurse nepotabile, resurse de apă poluate).

Alimentarea cu apă prin instalații centralizate în județul Timiș, are valori peste media națională, fiind asigurată în toate orașele și în 78 de comune, din cele 99 de comune ale județului, însemnând o pondere de 100% în mediul urban și 78,8% în mediul rural. În ceea ce privește *canalizarea și epurarea apelor uzate prin instalații centralizate* lucrurile nu se mai prezintă la aceeași parametrii superiori, acestea realizându-se numai în 9 orașe - Ciocova neavând în prezent sistem centralizat de canalizare a apelor uzate - și 26 de comune (sub 30% în mediul rural). Pentru ameliorarea situației sunt în curs de promovare proiecte pentru realizarea sistemului de canalizare în orașul Ciocova și satele Lovrin, Darova, Mănăștur, Pișchia, Silagiu (or. Buziaș), Mașloc, Bucovăț (Dumbrava). Epurarea apelor uzate se realizează în toate orașele care au rețea de canalizare a apelor uzate, mai puțin în două dintre orașe (Gătaia și Recaș) unde este necesară realizarea stațiilor de epurare, având în vedere că acestea folosesc fose septice pentru epurarea apelor. Așadar, diagnosticul general evidențiază starea nesatisfăcătoare a asigurării alimentării cu apă și a canalizării apelor uzate din localitățile județului, cu precădere în cele rurale. Oportunitatea majoră în îmbunătățirea acestei stări o reprezintă investițiile aflate în derulare pentru realizare sau promovarea acestor servicii.

Din analiza *amenajărilor hidroameliorative pentru agricultură* a reieșit faptul că procesele de degradare și distrugere petrecute după 1990 au avut drept consecință imposibilitatea de exploatare, în condiții de eficiență economică, a suprafețelor amenajate. Gradul de utilizare a irigațiilor înregistrează nivele deosebit de scăzute, în județ. Un lucru îmbucurător este faptul că situația actuală a amenajărilor este una destul de bună, acestea fiind în stare de funcționare, fiind totuși necesare în continuare lucrări de întreținere și reparații (decolmatări canale, reparații și revizii stații de pompare, distrugere vegetație lemnoasă și ierboasă, reparații construcții hidro). Reducerea suprafețelor efectiv irigate reprezintă rezultatul unui cumul de factori dintre care cei mai importanți ar putea fi scăderea interesului pentru irigații

a micilor producători agricoli, reforma funciară care a pulverizat terenurile agricole în mici proprietăți și numeroase parcele, precum și costurile mari pentru irigarea culturilor. Ca o consecință a gradului de utilizare a irigațiilor, productivitatea în agricultură se menține la valori scăzute în comparație cu potențialul agricol ridicat al județului.

Liniile de *transport a energiei electrice* realizate înainte de 1990 nu au beneficiat decât parțial de reparații capitale, majoritatea echipamentelor primare și secundare din stațiile de transformare au o uzură fizică și morală destul de accentuată. Analiza calității serviciului de distribuție a energiei electrice relevă faptul că ENEL Banat, operatorul care deservește județul Timiș, domină, în sens negativ, la toate categoriile, fiind operatorul cu cele mai multe întreruperi în rețea pentru un consumator atât planificate cât și neplanificate, atât în mediul rural cât și în mediul urban. Altfel spus mediul rural al județului Timiș este caracterizat de servicii de furnizare a energiei electrice cu întreruperi dese și de lungă durată comparativ cu media națională. Mediul urban este de asemenea caracterizat de servicii de furnizare a energiei electrice cu întreruperi dese însă cu o durată a întreruperilor în rețea sub media națională.

Energiile regenerabile sau „energiile viitorului” sunt în dezvoltare incipientă la nivelul județului Timiș, localizările zonelor cu cel mai mare potențial fiind foarte diverse, în funcție de anumite hărți de specialitate. Datorită condițiilor climatice ușor nepropice nu se poate preciza cu exactitate o zonă cu cel mai mare potențial, în județ, prin urmare, recomandabil ar fi să se elaboreze studii complexe și specializate pentru viitoarele stații de energie regenerabilă. Județul Timiș, alături de Arad, are potențialul cel mai ridicat pentru recuperarea deșeurilor provenite din agricultură în partea de vest a României. Astfel, *biomasa* ar putea constitui pentru județul Timiș, o potențială sursă regenerabilă de energie, promițătoare, atât din punct de vedere al potențialului, cât și, din punct de vedere al posibilităților de utilizare.

Județul Timiș, poate juca un rol-cheie în dezvoltarea de aplicații geotermale în România și în statele vecine acesteia, energia geotermală având un mare potențial de utilizare și recuperare în Timiș, reprezentând amplasamentul ideal pentru dezvoltarea aplicațiilor geotermale de adâncime. Un mare avantaj utilizarea istorică a energiei geotermale și a forajelor existente pentru resurse (gaz, petrol), subsolul fiind mult mai bine documentat decât în alte zone ale țării, fapt ce minimizează riscul de foraj și economisește costurile de prospectare.

În ceea ce privește *producția și transportul de energie termică* analiza a reliefat o prezență considerabilă a instalațiilor mari de ardere, mai ales din interiorul localităților. Prezența acestora conduce la poluarea atmosferei prin arderea combustibilului, aceste instalații nefiind dotate în totalitate, cu echipamentele necesare pentru evitarea completă a emisiei de poluanți în atmosferă. O problemă majoră o constituie haldele de cenușă și zgură ale CET-urilor care, mai ales în timpul verii, produc poluare avansată cu pulberi.

Referitor la *alimentarea cu gaze naturale și fluide combustibile*, din analiza situației existente la nivelul județului Timiș reiese faptul că partea de est a județului este deficitară în distribuția de gaze naturale, în acea zonă localitățile nefiind racordate la sistemul de transport gaze.

Principala disfuncționalitate în ceea ce privește *domeniul telecomunicațiilor* constă în gradul redus al telefoniei fixe, mai ales în mediul rural. Sectorul de telefonie fixă din județul Timiș, dintr-o perspectivă geografică, menține decalajul urban-rural: în condițiile în care utilizatorii rurali de telefonie fixă sunt deserviți aproape în exclusivitate de un singur furnizor, majoritatea utilizatorilor din mediul urban putând alege între mai mulți furnizori de servicii de telefonie fixă.

Atât la nivelul județului Timiș, cât și la nivel național, se observă un grad de substituție a serviciilor de telefonie fixă cu cele de telefonie mobilă pe piața de comunicații, reliefată prin evoluțiile înregistrate atât sub aspectul traficului, precum și la nivelul numărului de utilizatori.

Conversia televiziunii terestre de la transmiterea analogică la cea digitală este parte componentă a tranziției generale spre oportunitățile unor rețele cu performanță superioară, beneficiind de avantajele tehnice ale acoperirii care pot, de acum înainte, să transmită, pe lângă serviciile terestre de televiziune și servicii de date către terminale

Principalele obiective formulate au fost:

- Obiective referitoare la gospodărirea complexă a apelor

Obiectiv sectorial: Realizarea unei politici de gospodărire durabilă a apelor prin asigurarea protecției cantitative și calitative a apelor, apărarea împotriva acțiunilor distructive a apei, precum și valorificarea potențialului apelor în raport cu cerințele dezvoltării durabile a societății și în acord cu directivele europene în domeniu.

- Obiective referitoare la amenajări hidroameliorative pentru agricultură - lucrări de îmbunătățiri funciare

Obiectiv sectorial: Îmbunătățirea și modernizarea activității în domeniul îmbunătățirilor funciare, reevaluarea și adaptarea amenajărilor la noile cerințe europene precum și asigurarea infrastructurii de baza și a utilităților aferente exploatațiilor agricole.

- Obiective referitoare la producția și transportul energiei electrice

Obiectiv sectorial: Modernizarea și extinderea rețelelor de transport a energiei electrice pentru asigurarea serviciilor cu acoperire zonală și satisfacerea cerințelor consumatorilor la standarde europene

- Obiective referitoare la energiile regenerabile

Obiectiv sectorial: Modernizarea și producerea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice prin valorificarea resurselor regenerabile de energie: eoliene, hidroenergetice, solare, a biomasei, a resurselor energetice geotermale, a produselor din cadrul fermelor agricole

- Obiective referitoare la producția și transportul energiei termice

Obiectiv sectorial: Modernizarea sistemelor urbane de alimentare și distribuție a energiei termice în vederea creșterii eficienței energetice și a reducerii emisiilor poluante

- Obiective referitoare la producția și transportul gazelor naturale și fluidelor combustibile

Obiectiv sectorial: Modernizarea și extinderea rețelelor de transport gaze naturale, asigurarea unei exploatare și întrețineri a rețelelor conform prevederilor normelor tehnice.

- Obiective referitoare la rețele de telecomunicații

Obiectiv sectorial: Dezvoltarea și ameliorarea continuă a rețelei de telecomunicații în vederea eliminării izolării zonelor periferice și diversificarea serviciilor de telecomunicații

Principalele măsuri și propuneri au vizat următoarele:

- Măsuri și propuneri privitoare la gospodărirea complexă a apelor
- Măsuri și propuneri privitoare la lucrările de îmbunătățiri funciare
- Măsuri și propuneri privitoare la producția și transportul energiei electrice
- Măsuri și propuneri privitoare la energiile regenerabile
- Măsuri și propuneri privitoare la producția și transportul energiei termice

- Măsuri și propuneri privitoare la gaze naturale și fluide combustibile
- Măsuri și propuneri privitoare la rețelele de telecomunicații

4.2. VOLUMUL VII - STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ȘI ZONIFICAREA TERITORIULUI.

COLECTIV DE ELABORARE:

S.C. URBAN TEAM S.R.L.

urb. dipl. Victor GHEORGHE	Șef proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Dana APOSTOL	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Constantin OLTEANU	Specialist urbanist, atestat RUR
drd. urb. peisag. Irina CIOANGHER	Urbanist peisagist, atestat RUR
Ec. CSIII - Cristina BURTEA	Inginer, atestat RUR
tehn. Bogdan SANDU	Tehnician pentru urbanism și amenajarea teritoriului

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

drd. urb. dipl. Liviu VELUDA	Verificator proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
drd. urb. peisag. Andreea BUNEA	Specialist urbanist peisagist
urb. dipl. Raluca EPIFAN-CUCOȘ	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Alexandra BOGDAN	Specialist urbanist, atestat RUR

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

urb. dipl. Gabriel CODREANU	Specialist urbanist, atestat RUR
-----------------------------	----------------------------------

S.C. GENIUS LOCCI S.R.L.

urb. dipl. Carmen FALNIȚĂ	Specialist urbanist, atestat RUR
---------------------------	----------------------------------

Volumul VII a cuprins *parte scrisă și parte desenată*.

Partea scrisă a cuprins în total 191 pagini și a fost structurată în patru mari capitole plus referințe bibliografice și anexe.

Partea desenată a cuprins:

Planșe desenate:

Planșa nr. 09 - Structura activităților și zonificarea teritoriului - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 09* - Structura activităților și zonificarea teritoriului - 1:200 000 și scară grafică (diagnostic, acțiuni, măsuri, propuneri)

Cartograme (58 de formate):

Cartograma 7.1	Distribuția și dinamica teritorială a unităților economice - 2011
Cartograma 7.2	Densitatea teritorială a unităților economice - 2011
Cartograma 7.3	Distribuția teritorială a salariilor din unitățile economice - 2011

- Cartograma 7.4 Ponderea salariaților din populația în vârstă de muncă - 2011
- Cartograma 7.5 Profilul ocupațional al U.A.T.-urilor - 2011
- Cartograma 7.6 Distribuția salariaților pe ramuri economice - 2011
- Cartograma 7.7 Distribuția și dinamica cifrei de afaceri - 2011
- Cartograma 7.8 Distribuția cifrei de afaceri pe ramuri economice - 2011
- Cartograma 7.9 Distribuția teritorială a cifrei de afaceri / locuitor - 2011
- Cartograma 7.10 Distribuția teritorială a cifrei de afaceri / locuitor și ramura dominantă - 2011
- Cartograma 7.11 Profilul economic al unităților administrative-teritoriale - 2011
- Cartograma 7.12 Distribuția și dinamica productivității muncii - 2011
- Cartograma 7.13 Grupurile de acțiune locală din județul Timiș - 2011
- Cartograma 7.14 Structura fondului funciar - categorii de folosință ale fondului funciar - 2011
- Cartograma 7.15 Structura fondului funciar - terenuri agricole - 2011
- Cartograma 7.16 Structura fondului funciar - terenuri arabile - 2011
- Cartograma 7.17 Structura fondului funciar - suprafața arabila / locuitor - 2011
- Cartograma 7.18 Structura fondului funciar - pășuni și fânețe - 2011
- Cartograma 7.19 Structura fondului funciar - livezi și pepiniere pomicole - 2011
- Cartograma 7.20 Structura fondului funciar - suprafața ocupată cu vii și pepiniere viticole - 2011
- Cartograma 7.21 Structura fondului funciar - păduri - 2011
- Cartograma 7.22 Agricultură - Distribuția suprafețelor cultivate cu cereale și ponderea lor în suprafața arabilă - 2011
- Cartograma 7.23 Distribuția teritorială a cerealelor după tipul de cultură - 2011
- Cartograma 7.24 Distribuția teritorială a producției de cereale la ha. după tipul de cultură - orz, 2011
- Cartograma 7.25 Distribuția teritorială a producției de cereale la ha. după tipul de cultură - grâu, 2011
- Cartograma 7.26 Distribuția teritorială a producției de cereale la ha. după tipul de cultură - porumb, 2011
- Cartograma 7.27 Distribuția teritorială a suprafețelor cultivate cu plante oleaginoase și producția obținută - 2011
- Cartograma 7.28 Distribuția teritorială a suprafețelor cultivate cu legume și producția de legume - 2011
- Cartograma 7.29 Distribuția teritorială a suprafețelor de livezi și producția de fructe - 2011
- Cartograma 7.30 Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea bovinelor - 2009
- Cartograma 7.31 Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea ovinelor - 2009
- Cartograma 7.32 Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea suinelor (porcine) - 2009
- Cartograma 7.33 Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea păsărilor - 2009
- Cartograma 7.34 Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea caprinelor - 2009
- Cartograma 7.35 Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea cabalinelor - 2009
- Cartograma 7.36 Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din activitățile agricole - 2011
- Cartograma 7.37 Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri din activitățile agricole - 2011

Cartograma 7.38	Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din silvicultură - 2011
Cartograma 7.39	Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri din silvicultură - 2011
Cartograma 7.40	Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din industrie - 2011
Cartograma 7.41	Distribuția salariaților pe subramuri ale industriei - 2011
Cartograma 7.42	Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri din industrie - 2011
Cartograma 7.43	Distribuția cifrei de afaceri pe subramuri ale industriei - 2011
Cartograma 7.44	Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din construcții - 2011
Cartograma 7.45	Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri din construcții - 2011
Cartograma 7.46	Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din comerț
Cartograma 7.47	Distribuția salariaților pe tipuri de activități comerciale
Cartograma 7.48	Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri comerț
Cartograma 7.49	Distribuția cifrei de afaceri pe tipuri de activități comerciale
Cartograma 7.50	Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din servicii
Cartograma 7.51	Distribuția salariaților pe tipuri de servicii
Cartograma 7.52	Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri din servicii
Cartograma 7.53	Distribuția cifrei de afaceri pe tipuri de servicii
Cartograma 7.54	Clasificarea localităților după densitatea populației - 2011
Cartograma 7.55	Număr de locuitori săraci - 2011
Cartograma 7.56	Gradul de sărăcie - severitatea sărăciei - 2011
Cartograma 7.57	Gradul de sărăcie - rata sărăciei - 2011
Cartograma 7.58	Gradul de sărăcie - profunzimea sărăciei - 2011

Cap.1 Analiza situației existente cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților în vederea identificării elementelor care condiționează dezvoltarea

1.1. *Contextul economic suprateritorial*

1.2. *Economia județeană în profil teritorial*

1.3. *Zonificarea teritoriului*

Cap.2. Diagnostic prospectiv, disfuncționalități

2.1. *Introducere*

2.2. *Analiza swot*

2.3. *Obiective majore ale amenajării teritoriului județean pe principalele domenii țintă*

2.4. *Diagnostic prospectiv*

2.5. *Diagnostic general*

Cap.3. Strategia de dezvoltare spațială

3.1. *Introducere*

3.2. *Obiectiv sectorial*

3.3. *Obiective specifice*

Cap.4. Programul de măsuri

4.1. *Structura activității economice*

Județul Timiș se bucură de toate premisele ce pot susține dezvoltarea – un mediu economic stabil, un mediu de afaceri implicat și cu inițiativă, un mediu instituțional suport, un mediu investițional atractiv pentru capitalul autohton și cel străin, relații de schimb dinamice și resurse locale naturale și umane suficiente și bine conturate. Poziția geografică la granița de vest a țării constituie un alt element de favorabilitate ce a susținut posibilitatea unor schimburi

mai facile cu exteriorul

Informațiile statistice situau în anul 2009 județul Timiș pe a doua poziție la nivel național ca valoare a produsului intern brut după București având o pondere de 4,5% în produsul intern brut al României și de 46, 2 procente în produsul intern brut regional. Totodată, datele privind valoarea produsului intern brut pe cap de locuitor din Județul Timiș evidențiază valori superioare ale indicatorului atât față de valoarea regională cât și de cea națională. Indicatorii macroeconomici evidențiază prin valorile lor ridicate în raport cu nivelurile teritoriale superioare un nivel de dezvoltare economică ridicat, iar evoluția lor pozitivă din ultimii ani pe fondul perioadei de criză economică și urmată de o altă perioadă de recesiune, întărește totodată și ideea unui mediu economic matur și stabil, un sistem teritorial mai puțin vulnerabil în fața fluctuațiilor economiei și caracterului ciclic al acesteia.

Mediul investițional denotă un grad de atractivitate ridicat, subliniat prin prezența unui număr mare de unități economice și o densitate teritorială a acestora apropiată de media înregistrată la nivelul Uniunii Europene și aproape dublă ca valoare celei naționale. Totuși, în contextul economic al ultimilor ani, context ce a determinat o contracție a cererii de piață pentru diferite produse sau bunuri mai puțin „necesare” consumului curent, valorile capitalului investit în economia județului Timiș s-au redus la aproape jumătate în ultimii ani.

Județul Timiș rămâne, cu toate acestea, principalul pol de atracție a investițiilor în Regiunea Vest, mai mult de jumătate din investițiile regionale fiind atrase aici.

Domeniile spre care s-au îndreptat aceste investiții remarcă o preferință către activitățile industriale și în principal către industria prelucrătoare, ramură ce atrage 35% din totalul investițiilor din județ. O altă parte importantă a investițiilor se îndreaptă către sectorul serviciilor, cele mai atractive fiind cele din tranzacții imobiliare și activități prestate întreprinderilor. Dinamica investițiilor în serviciile de tranzacții imobiliare comportă un trend negativ ce are drept cauză scăderea cererii pentru acest tip de serviciu în condițiile contracției economiei globale. Scăderea cererii pentru servicii de tranzacții imobiliare se explică și prin restrângerea domeniului construcțiilor, acesta fiind domeniul cel mai afectat în ceea ce privește investițiile. Datele statistice evidențiază o scădere de 85 procente a investițiilor în construcții în ultimii ani în județul Timiș. Regresul construcțiilor s-a petrecut ca o consecință firească a recesiunii economice, el depinzând capital de creditare și de dezvoltarea activităților din sectoarele productive.

Pe de altă parte, condițiile economice ale ultimilor ani au pus firmele în fața luării unor măsuri de păstrare a echilibrului economic și la conturarea unor strategii de supraviețuire și mai puțin de dezvoltare, dezvoltarea făcându-se în condiții minimale impuse de prioritățile existente.

Investițiile se reduc într-o pondere mare și pentru serviciile de informații și comunicații și învățământ privat, servicii ce depind în mare măsură de sectoarele productive și respectiv de veniturile destinate nevoilor din categoria celor elevate, pentru cultură și educație și satisfăcute prin servicii private.

Contrar contextului general de scădere a investițiilor, există și domenii care continuă să atragă investiții, în această situație se găsește industria energetică și activitățile din sfera distribuției apei, salubritate, activități de decontaminare și într-o măsură mai mică serviciile de sănătate și asistență socială din sistemul privat.

Domeniul energetic și în special cel al energiilor regenerabile reprezintă un capitol de

mare actualitate în condițiile caracterului limitat al resurselor și al scăderii depozitelor de combustibili tradiționali, precum și al cerințelor privind scăderea emisiilor de gaze poluante.

Județul Timiș are conform studiilor efectuate în domeniul energiilor regenerabile un important potențial solar, în special în partea de vest a județului, un potențial mediu eolian și un important potențial agricol pentru culturile ce pot fi utilizate ca și biocombustibil (rapița, dar și resturile din alte culturi vegetale și din producția agricolă animală).

În ceea ce privește investițiile de capital străin, acestea reprezintă o parte extrem de importantă în economia județeană.

Ca și număr, unitățile economice având aport de capital străin nu sunt foarte multe, ele reprezentând cca. 16% din totalul unităților economice, însă contribuția lor în economia județeană este foarte importantă în condițiile în care asigură locuri de muncă pentru 43,2% din salariații județului și produce 53,3% din cifra de afaceri.

Teritorial municipiul Timișoara concentrează cea mai mare parte a unităților economice (68,5%) cu aport de capital străin, peste jumătate din salariații din cadrul acestor unități și 24,1% din totalul salariaților din județ precum și 71,4% din cifra de afaceri produsă de unitățile economice cu aport de capital străin și, respectiv, 38 procente din totalul cifrei de afaceri județene.

Deși ponderea unităților economice cu aport de capital străin din industria municipiului Timișoara este de numai cca. 8 procente din totalul unităților economice cu aport de capital străin, ele realizează aproape jumătate (48,9%) din cifra de afaceri a unităților economice cu capital străin și 26,1% din cifra de afaceri a județului.

De altfel, unitățile economice cu aport de capital străin aduc cea mai mare contribuție în formarea rezultatelor economice ale județului Timiș. Se remarcă în acest sens contribuția companiilor Continental Automotive Production, Delphi Packard România Srl, Continental Automotive România, Profi Rom Food Srl, Trw Automotive Safety Systems, Contttech Romania Srl, Hella Romania Srl, Enel Distribuție Banat SA, Smithfield Prod Srl, Linde Gaz România. Aceste companii se poziționează și în topul celor mai profitabile firme din județul Timiș. Ele sunt localizate în cea mai mare parte în municipiul Timișoara, cu excepția companiilor Delphi Packard România Srl ce se află în orașul Sânnicolaul Mare și Hella Romania Srl, aflată pe teritoriul administrativ al comunei Ghiroda.

Este de remarcat contribuția la formarea rezultatelor din economie a companiilor din industria automotive, industrie performantă și un domeniu de excelență în cadrul economiei județene.

Deși afectat de condițiile economiei naționale și a celei globale, mediul investițional al județului Timiș este în continuare atractiv și dinamic și constituie o sursă de venituri foarte importantă în economia regională. Investițiile străine sunt deosebit de importante în acest context, prin contribuția adusă la stabilitatea economiei și garanția unei dezvoltări viitoare.

O parte importantă în economia județului o reprezintă sectorul IMM, sector ce definește 99,8% din unitățile economice conform datelor furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș.

În ceea ce privește sectorul IMM este de remarcat contribuția extrem de important pe

care o are în economia județului și în locurile de muncă asigurate. Ultimele date analizate evidențiază un grad de ocupare a forței de muncă salarizată într-o proporție de 64,7% în cadrul IMM-urilor și o contribuție de 88,6% în totalul cifrei de afaceri.

IMM-urile formează acea parte a mediului antreprenorial cu o mai mare capacitate de adaptare și flexibilitate la modificările survenite în cererea de piață, însă reprezintă totodată și un punct de vulnerabilitate mai pregnant comparativ cu întreprinderile mari și foarte mari.

Mediul de afaceri este caracterizat prin dinamism, inițiativă și un interes crescut pentru utilizarea avantajelor competitive ale județului (resursele naturale și umane, poziția geografică avantajoasă) în scopul maximizării efectelor în economie. Modul în care se concretizează acest interes, prin acțiuni și inițiative planificate arată o preocupare pentru o dezvoltare durabilă și pentru asigurarea unui echilibru de forțe între actorii economici.

Cooperarea în scopul dezvoltării economice reprezintă o practică exersată atât de comunitățile rurale în constituirea grupurilor de producători, și a grupurilor de acțiune locală, cât și în cadrul asociațiilor de tip cluster venite ca o confirmare și pentru scopul afirmării unor domenii de top ale județului cum este cazul industriei automotive.

Vectorii cooperării funcționează pe paliere de cauzalitate, reflectând implicarea tuturor actorilor interesați (instituții publice, mediul de afaceri, cercetarea și inovarea din mediul universitar) și urmăresc aceeași finalitate a atragerii și susținerii efectelor pozitive în dezvoltarea economiei județului.

Distribuția activităților economice în teritoriu se raportează într-o măsură importantă la polul de creștere Timișoara. Aici sunt concentrate 64,8% din unitățile economice, 73,7% din numărul de salariați din unitățile economice și 61,5% din cifra de afaceri a județului.

Economia reședinței de județ este puternică și diversificată și antrenează în jurul său un inel de dezvoltare format din localitățile Giroc, Ghiroda, Dumbrăvița, Remetea Mare, Orțișoara, Șag și Parța. Informațiile privind cifra de afaceri la nivel de locuitor evidențiază un nivel de dezvoltare ridicat comparativ cu restul teritoriului județului.

În ultimii ani dinamica rezultatelor economice obținute de această zonă, cu mare concentrare de activități economice, se situează pe un trend de dezvoltare ascendent moderat. Acest tip de evoluție este într-un fel caracteristic unui sistem teritorial cu un mediu concurențial accentuat, în care piața este împărțită deja între actorii economici și în care relațiile sunt deja definite, dar rezultă și ca o consecință a raporturilor de schimb cu exteriorul, raporturi ce au fost determinate de evoluția de ansamblu a economiei naționale și nu numai.

Rezultatele economice, exprimate prin indicatorul cifra de afaceri, difuzează în teritoriul județului Timiș proporțional cu depărtarea de centrul economic și se reconcentrează în zona celorlalte centre urbane ale județului.

Densitatea teritorială a unităților economice evidențiază concentrări mari de unități economice în teritoriul administrativ-teritorial al orașului Sănnicolau Mare și în comunele Giroc și Dumbrăvița, și la un nivel cuprins în intervalul 24-70 unități economice la 1000 locuitori în zona de nord, nord-est și sud-vest a municipiului Timișoara, precum și în municipiul Lugoj, orașul Făget și Jimbolia, în comunele Bara, Topolovățu Mare, și Periam (vezi cartograma – Densitatea teritorială a unităților economice, 2011).

Evoluția unităților economice în perioada recentă evidențiază un interes pentru activitățile din domeniul serviciilor, construcțiilor și a activităților sectorului primar – agricultura, silvicultura, piscicultura. Ramurile industriei și comerțului scad ca și număr sub influența modificărilor conjuncturale ale economiei în ansamblu. Este de remarcat ca un semnal pozitiv creșterea interesului pentru activitățile agricole, domeniu cu un bun potențial de susținere a dezvoltării prin valorificare în economie.

Distribuția teritorială a salariaților remarcă trei zone de concentrare ocupațională - pe un prim palier se află municipiului Timișoara, pe al doilea palier municipiul Lugoj, iar pe al patrulea palier orașele Sănnicolau Mare și Jimbolia precum și comunele Giroc, Ghiroda și Dumbrăvița. Fenomenul are parțial o conotație negativă datorită presiunii asupra orașelor pentru crearea de locuri de muncă și nu se exploatează suficient potențialul endogen al celorlalte zone.

Un alt aspect negativ, ce creează o problemă de vulnerabilitate în raport cu ciclicitatea economiei îl reprezintă acele zone de dependență ocupațională față de o activitate dominantă. Teritorial aceste zone sunt localizate astfel:

- ✓ zone cu salariați dependenți de activități agricole: Bara (87,5%), Giera (82,7%), Foeni (71,4%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activități industriale: Mănăștiur (95,2%) , Criciova (72,7%), orașul Făget (71,6%), orașul Jimbolia (71,4%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activitățile de construcții: Nițhidorf (73,9%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activități comerciale: Secaș (100%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activități de servicii: Dudeștii Noi (90,1%), Balinț (82,4%), Iecea Mare (70,6%).

Trebuie subliniat în acest context, ca un factor ce subliniază caracterul vulnerabil a acestor economii locale faptul că, exceptând localitățile urbane Făget și Jimbolia și comuna Dudeștii Noi, celelalte U.A.T.-uri au valori mici ale numărului de salariați. (vezi cartograma – Distribuția salariaților pe ramuri economice, 2011).

Pentru aceste zone se pune problema clară a diversificării ariei ocupaționale în unitățile economice.

Pe lângă aceste aspecte, se conturează în economia județeană, sub influența contextului economic al ultimilor ani, o evoluție diferențiată teritorial, a cărei caracteristici au fost argumentate de potențialul local și felul în care comunitățile au știut să-și valorifice acest potențial, respectiv structurile de producție deja existente. În acest sens, se fac remarcate următoarele zone cu potențial de creștere economică și, respectiv zone aflate în dificultate, clasificate pe diferite niveluri de importanță în funcție de nivelul de evoluție existent susținut, prin diferența relativă înregistrată pentru anul 2011 raportat la anul 2006 a indicatorului cifra de afaceri totală.

Zone cu potențial de creștere economică:

- ✓ deosebit - Giera, Checea, Foeni;
- ✓ important – Birda, Bethausen, Victor Vlad Delamarină, Jamu Mare, Banloc, Liebling, Uivar, Boldur, Tormac, Remetea Mare, Orțișoara, Lovrin, Beba Veche;

- ✓ mare – Gătaia, Darova, Giulvăz, Variaș, Otelec, Ghilad, Iecea Mare, Brestovăț, Voiteg, Șandra, Racovița, Becicherecu Mic, Mașloc, Balinț, Fibiș, Sacoșu Turcesc, Peciu Nou, Ghizela, Mănăștiur, Comloșu Mare, Biled, Cenad, Recaș, Săcălaz, Jimbolia, Cărpiniș, Topolovățu Mare, Giarmata, Bara, Saravale, Livezile;
- ✓ medie – Traian Vuia, Ghiroda, Cenei, Buziaș, Sânnicolau Mare, Denta, Dumbrava, Sânpetru Mare, Parța, Ohaba Lungă, Periam, Făget, Dumbrăvița, Gavojdia, Teremia Mare, Belinț, Bucovăț, Jebel, Tomnatic, Ciacova, Dudeștii Vechi, Moravița și Bogda;
- ✓ moderată – Pădureni, municipiul Timișoara, Lenauheim, Șag, Tomești, Bârna, Pișchia, municipiul Lugoj, Coșteiu și Giroc;

Zone aflate în dificultate economică:

- ✓ declin economic - Moșnița Nouă, Știuca, Fârdea, Pesac, Curtea, Sânmihaiu Român, Sânanndrei, Secaș, Gottlob, Valcani, Criciova, orașul Deta, Margina;
- ✓ declin economic profund – Nițhidorf, Chevereșu Mare, Pietroasa, Nădrag, Satchinez.

Distribuția teritorială a activităților economice evidențiază câteva aspecte esențiale vizând dezvoltarea localităților și anume:

- ✓ existența unei potențial ridicat de dezvoltare în perspectivă a localităților din zona de sud-vest la graniță cu Serbia – Giera, Foeni, Uivar, Checea, în sud localitățile Banloc, Jamu Mare, Birda, Tormac și în partea de sud-est, localitățile Victor Vlad Delamarina și Boldur, aceste zone s-au dezvoltat pe seama activităților agricole;
- ✓ existența unor zone aflate în dificultate economică și care sunt situate cu precădere în partea de vest a județului, zonă ce cuprinde și localități defavorizate de condițiile de relief.

Obiectivul sectorial al strategiei de dezvoltare teritorială urmărește **„Creșterea competitivității economiei județene prin utilizarea potențialului endogen și reducerea disparităților în dezvoltarea economică teritorială”**

Pentru realizarea acestui obiectiv propunem următorul set de obiective specifice și măsuri prioritare (care sunt detaliate în volum):

1. Dezvoltarea capacității competitive a mediului de afaceri
2. Creșterea competitivității sectoarelor agricol și silvic
3. Crearea de noi capacități de producție prin utilizarea potențialului endogen
4. Stimularea asocierilor și relațiilor de cooperare teritorială în scopul creării unei dezvoltări economice sustenabile
5. Integrarea inovării și cunoașterii în cadrul politicilor publice și a activității curente a întreprinderilor, în vederea creșterii competitivității produselor și serviciilor inovatoare pe piață globală

5. Etapa V

5.1. VOLUMUL VIII - DOCUMENTAȚII DE SOLICITARE OBȚINERE AVIZE; AVIZE.

Volumul VIII cuprinde **documentații de solicitare obținere avize; avize**

Etapa numărul V a PATJ TIMIȘ a început în decembrie 2012 și a cuprins două subetape distincte:

- o primă subetapă pentru Elaborarea Volumul VIII DOCUMENTAȚII de SOLICITARE AVIZE; OBȚINERE AVIZE INSTITUȚII LOCALE cu termen de predare în luna august 2013;

- o a doua subetapă pentru OBȚINERE AVIZE INSTITUȚII CENTRALE cu termen de predare în luna octombrie 2013

6. Etapa VI

6.1. VOLUMUL IX - STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ A JUDEȚULUI TIMIȘ

Volumul IX reprezintă o sinteză care cumulează și corelează strategiile sectoriale de dezvoltare pe domenii și ramuri de activitate, în contextul relaționării polului de creștere Timișoara cu restul teritoriului administrat.

Strategia de dezvoltare spațială se integrează în regiunea de dezvoltare, regiunea transfrontalieră, cu preluarea coridoarelor de transport naționale și paneuropene. Au fost identificați polii de atracție externi cu influență asupra unor teritorii limitrofe ale județului, și polii de atracție interni cu influențe asupra teritoriilor riverane și /sau extrajudețene zonele cu vocație metropolitană, polul de creștere Timișoara, eventuale localități poartă etc.

Județul Timiș este situat în extremitatea de vest a țării, la granița cu Ungaria și Serbia și ocupă o suprafață de 869665 ha (8.696,6 km²) ceea ce reprezintă 3,64% din teritoriul României, ocupând ca întindere locul I pe țară.

Județul Timiș face parte din Euroregiunea¹ "**Dunăre-Criș-Mureș-Tisa**" (denumirea uzuală: **Euroregiunea DKMT**), regiunea transfrontalieră ce se întinde pe 77.100 km² și cuprinde o populație de 6 milioane de locuitori.

Partenerii DKMT sunt:

- România: Județele Timiș, Arad, Caraș-Severin, Hunedoara;
- Ungaria: Județele Csongrád, Békés, Bács-Kiskun;
- Serbia: Provincia Autonomă Voivodina;

Cooperarea în cadrul euroregiunii vizează domeniile economice, construirea unor facilități de infrastructură (transport și telecomunicații), turism, mediu, protecție civilă, știință, cultură, sport, relații civice.

Județul Timiș face parte din Regiunea de Dezvoltare VEST (alături de județele Arad, Hunedoara și Caraș-Severin) și se suprapune provinciei istorice Banat.

Județul Timiș se învecinează cu județele Arad (la N), Hunedoara (la E), Caraș-Severin, (SE și S), și cu Serbia (S și V) și Ungaria (NV).

¹ Euroregiunile sunt formate de cooperare sub-regională care contribuie la dezvoltarea unei coeziuni economice și sociale a unor spații geografice transfrontaliere ce includ unități administrativ-teritoriale din state vecine, membre și nemembre UE. (Sursa: www.mae.ro)

Prin poziția sa geografică, aproape o treime din limitele județului constituie în același timp și frontiere de stat. Astfel, în partea de nord-vest, între Nădlac și Beba Veche se învecinează cu județul Csongrad-Ungaria, 18 km din această frontieră fiind pe râul Mureș. La sud-vest, între Beba Veche și Lățunaș, județul Timiș se învecinează cu Provincia Autonomă Voivodina-Serbia. Spre sud-est, între Lățunaș și vârful Rusca din Munții Poiana Ruscă, se mărginește cu județul Caraș-Severin. În partea de est, limita cu județul Hunedoara se menține pe cumpăna de ape dintre Mureș și Bega, iar în parte de nord, limita dintre județele Timiș și Arad urmărește Dealurile Lipovei, Câmpia Vinga, până la Periam Port, de unde urmează râul Mureș, pe circa 30 km, până la granița cu Ungaria.

Conectivitatea județului este relativ bună, pe direcția est-vest și mai puțin bună pe direcția nord-sud. În prezent, județul Timiș este traversat de importante drumuri europene și de Coridorul IV de transport pan-european (Constanța – București – Arad – Budapesta – Bratislava – Praga – Dresda (rutier și feroviar). Din punct de vedere al acoperirii spațiale a teritoriului de către rețeaua rutieră (DN, DJ, DC) putem aprecia că există legături rutiere cu toate localitățile județului. Municipiul Timișoara „concentrează” prin cele 10 drumuri ce converg în el (din care 5 drumuri naționale) relații cu celelalte orașe/municipii din județ și cu localitățile din aria metropolitană. De asemenea municipiul Lugoj și orașul Sânicolau Mare concentrează prin drumurile ce converg în ele relații rutiere către toate direcțiile din aria lor de influență.

În general, se poate constata că din punct de vedere al rețelei de localități, cât și demografic² județul Timiș este un județ puternic urbanizat, cu un raport favorabil în ceea ce privește nivelul de echipare și dotare a localităților. Rețeaua urbană a României este constituită preponderent din orașe mici și mijlocii, sub 100.000 locuitori, acestea reprezentând 92,5% din numărul lor total, iar în cadrul grupei respective orașele sub 20.000 locuitori constituind 68,44% din total. La nivelul Regiunii Vest această situație este și mai evidentă procentul crescând la 95,24% orașe mici și mijlocii din total rețea cu 71,43% orașe sub 20.000 locuitori.

Pentru județul Timiș 90% din rețea este constituită din orașe mici și mijlocii, mai bine decât media națională și regională, însă cu o pondere a orașelor sub 20.000 locuitori de 80%. Altfel spus rețeaua urbană a județului Timiș este dominată, din punct de vedere numeric, de orașele mici sub 20.000 locuitori.

Sistemul de așezări se caracterizează printr-o distribuție echilibrată a acestora în teritoriu. Sistemul urban este alcătuit din 10 localități din care 1 municipiu de importanță națională (Timișoara), un municipiu de rang II (Lugoj) și 8 orașe (Buziaș, Ciacova, Deta, Făget, Gătaia, Jimbolia, Recaș, Sânicolau Mare). Sistemul urban este dominat de municipiul Timișoara care beneficiază atât de o accesibilitate sporită cât și de poziționarea în centrul județului, restul localităților urbane fiind dispuse radial față de acesta. După cum se poate observa este vorba despre un sistem monocentric cu ușoare tendințe de policentricitate (mun. Lugoj). Zona din nordul județului (Mașloc, Bogda, Brestovăț, Ghizela, Secaș, Bara) este încadrată conform Legii 351/2001 în categoria zonelor lipsite de orașe pe o rază mai mare de 25-30Km, ameliorat parțial prin înființarea orașului Recaș. Din punct de vedere al distanței dintre centrele urbane și reședința de județ cele mai scurte distanțe sunt între Timișoara – Recaș și Timișoara – Ciacova. În ceea ce privește cea mai scurtă distanță între două așezări urbane, cele mai mici valori sunt înregistrate între Ciacova – Deta și Deta – Gătaia. Datorită acestei concentrări urbane pe o suprafață relativ restrânsă cu distanțe scurte între centrele urbane, există potențial de dezvoltare a unor arii de cooperare între orașele din zona de sud a județului. Astfel putem vorbi despre un spațiu mult mai concentrat, care ajutat de zona de influență a celor trei orașe poate deveni un areal cu relații teritoriale multiple.

Din punct de vedere al cadrului suprateritorial putem afirma că așezarea geografică a județului avantajează dezvoltarea legăturilor comerciale cu Europa de Vest prin relaționarea cu

² După cum am văzut la capitolul referitor la structura socio-demografică

principalele trasee rutiere și/sau ferate de intrare dinspre UE în România. Pentru a permite exploatarea la maxim a poziției geografice din punct de vedere economic este necesară existența și menținerea la nivele înalte a unei rețele de căi de comunicație dense și moderne, a unei rețele de localități echilibrat dezvoltate pe suprafața județului precum și o mai bună cooperare transfrontalieră a județului cu Ungaria și Serbia în cadrul Euroregiunii Dunăre-Criș-Mureș-Tisa.

Municipiul reședință de județ Timișoara modifică radical situația la nivelul județului Timiș concentrând 73,75% din populația urbană a județului. Conform datelor provizorii ale Recensământului 2011 municipiul Timișoara este cel mai dinamic oraș al țării reușind să se afirme ca al doilea oraș, după capitală.

Prezența municipiului Timișoara ca potențial centru urban est-european și pol național, posibilitatea extinderii zonei Metropolitane Timișoara precum și posibilitatea dezvoltării zonei periurbane Lugoj constituie elemente esențiale în dezvoltarea geo-strategică viitoare a județului.

Municipiul Timișoara ocupă o poziție bună din punct de vedere geografic față de alte centre urbane majore apropiate, fiind situat la distanțe relativ apropiate de arii urbanizate, atât la nivel transnațional/transfrontalier cât și în rețeaua teritoriului național de localități. Datorită distanței reduse și a *influenței duale Timișoara - Arad* precum și datorită unei bune accesibilități rutiere și feroviare pe direcția est-vest putem observa potențialul de posibil sistem de tip *poartă urbană* a României spre Occident format de cele două municipii.

Ca **priorități** pentru dezvoltarea contextului suprateritorial putem enunța următoarele:

- Dezvoltarea și modernizarea axelor de comunicații și acces pe direcția nord-sud pentru o mai bună conectivitate la nivel teritorial precum și în teritoriul transfrontalier de vest al României;
- Optimizarea accesibilității județene prin modernizarea/transformarea căilor de acces prin mărirea capacității de trafic pe rutele care fac legătura cu teritoriile transfrontaliere, naționale și regionale;
- Integrarea și conectivitatea Aeroportului Internațional Timișoara - al treilea aeroport ca importanță din România, cu importante destinații din Europa și din lume.
- Strategii și programe de cooperare cu țările vecine (Ungaria și Serbia) și cu județele învecinate (Arad, Hunedoara, Caraș-Severin) pentru dezvoltarea turismului de tip transfrontalier și interjudețean;
- Stimularea cooperării urbane și rurale ale centrelor urbane mici și mijlocii la nivelul județului pentru o mai bună consolidare și echilibrare a rețelei de localități la nivel regional;
- Valorificarea accesibilității rutiere și feroviare pe direcția est-vest pentru un posibil sistem de tip *poartă urbană* a României spre Occident format de cele două municipii din zona transfrontalieră: Arad și Timișoara

Concluziile preliminare care pot fi trase par să confirme vocația istorică județului Timiș de a constitui, împreună cu sistemul teritorial proxim (regional/transfrontalier) un portal de penetrare către hinterlandul său major european pentru fluxurile comerciale și culturale provenind din Europa Centrală și de Vest. De asemenea putem vorbi de un loc inconturabil de tranzit între marele spațiu central și vest european și sud-sud-estul Uniunii Europene, precum și către spațiul non EU. Contextul suprateritorial a analizat integrarea județului Timiș în contextul său teritorial policentric, multidirecțional și multinivel, fundamentată pe o analiză extinsă și exactă cantitativ a raporturilor spațiale / accesibilității / distanțelor (în termeni de spațiu și timp)

între componentele sistemelor locale de infrastructuri și sistemele supraordonate majore de interconectare a teritoriilor aparținând zonelor geografice diferite, pe baza detalierii cartografiei infrastructurilor, nodurilor de transport și centrelor urbane. Vor fi cuantificate deficitele și prioritizarea strictă a măsurilor de intervenție, la scările corespunzătoare nivelurilor de integrare și articulare teritorială identificate mai sus.

Propunerile contextului supraterritorial au fost formulate în vederea atingerii obiectivelor generale ale amenajării teritoriului dar și a celor specifice domeniului. Propunerile se concretizează într-un set de direcții de dezvoltare a teritoriului și un program de măsuri pe termen scurt, mediu și lung.

Din punct de vedere al cadrului contextului supraterritorial putem observa o serie întreagă de poli urbani majori și un sistem de așezări urbane relativ bine dezvoltat la nivelul Europei Centrale și de Vest. În cadrul tabloului supraterritorial putem remarca prezența poliilor urbane naționali (capitale de stat) pe o distanță relativ redusă care influențează în mod semnificativ teritoriul vecin României: Viena, Bratislava, Budapesta, Sarajevo, Belgrad. Pe teritoriul național centrele urbane majore rămân în continuare cele două orașe propuse prin Programul Espon ca fiind **municipiile București și Timișoara**, la care se adaugă, mai nou, prin Conceptul Național de Dezvoltare Spațială și **municipiul Constanța**.

Sistemul de așezări urbane și zonele de aglomerări urbane generează la *nivelul Europei Centrale și de Est* o serie de axe de dezvoltare cu rol continental și chiar transcontinental care vor influența pozitiv teritoriul județului Timiș. Astfel, au fost propuse o serie de axe de comunicație dintre care cea mai importantă pare să fie cea pe direcția est-vest a Europei, care face legătura între Occident și Orient: Viena – Budapesta – Timișoara – București – Constanța – Marea Neagră – Orient. O altă direcție majoră propusă în cadrul teritoriului este axul secundar de legătură pe direcția Nord – Sud – Sud-Vest între spațiul Galițian din nordul Europei și spațiul Adriatic din sud. Această direcție mai bine valorificată din punct de vedere al contextului european va pune în evidență situarea geografică favorabilă a județului Timiș ca potențială placă turnantă între Europa de Nord și cea de Sud.

Pe baza acestor direcții de dezvoltare continentală va fi posibilă o racordare avansată a județului Timiș la sistemele teritoriale corespunzătoare fiecărui nivel de integrare spațială, urmărind obiectivul dezvoltării județului în cadrul unor rețele policentrice, ca premisă spațială pentru:

- realizarea coeziunii economice, sociale și teritoriale la scară europeană, națională și comunitară
- consolidarea competitivității acestui teritoriu și a capacității lui de a răspunde la provocările globalizării, în primul rând a economiei, transporturilor și comunicațiilor.

O altă șansă semnificativă în dezvoltarea viitoare a județului Timiș o constituie situarea acestuia în areale de cooperare transfrontalieră cu țările vecine: Ungaria și Serbia. Situarea județului Timiș în Euroregiunea "Dunăre-Criș-Mureș-Tisa" (DKMT) precum și faptul că este parte a Programului IPA de Cooperare Transfrontalieră România – Serbia constituie o bună șansă în dezvoltarea viitoare. Prin cooperarea în cadrul acestor regiuni ale Europei și prin capacitatea de a deveni un pilon important la nivel transfrontalier, județul Timiș va putea în cel mai scurt timp să câștige un rol cheie în peisajul viitoarei geo-strategice al Europei Centrale și de Vest.

Axa dezvoltării viitoare a României pe direcția Est-Vest va avea pe lângă zona de vest (Timișoara – Arad) încă un pilon puternic din punct de vedere al urbanizării în zona de Sud – Sud-est a teritoriului național. Zona majoră formată aici, din centrele urbane Ruse – Giurgiu – București – Ploiești – Brașov va avea pe de o parte un rol de echilibru în cadrul teritoriului național și pe de altă parte va stabili din punct de vedere economico-social axa dezvoltării viitoare spre Constanța și spre Orientul Apropiat.

Dacă municipiul Constanța exercită o importantă influență în cadrul județelor aflate în Dobrogea, municipiile Galați și Brăila coordonează (mai ales economic) județele Galați, Brăila, Vrancea și Buzău, spațiile subordonate fiind suprapuse. Dezvoltarea unui port internațional la Constanța a facilitat deschiderea spre comerț și a sprijinit evoluția pozitivă atât a orașului cât și a județului. Modelul policentric este unul bipolar, municipiul Constanța și aria de competiție Brăila-Galați fiind nucleele principale de coordonare a sistemului policentric al Regiunii 2 de Dezvoltare – Sud-Est. Formarea unei arii de competiție³ Brăila-Galați este rezultatul unei evoluții naturale, **cele două orașe reușind să polarizeze în timp același spațiu geografic**. În ciuda competiției puternice, la nivel local, cele două structuri urbane sunt parte a aceluiași sistem urban, singurul legiferat în România, menit să coopereze la nivel regional în vederea amplificării și redistribuirii dezvoltării în rețeaua policentrică subordonată.

În sprijinul celor enunțate mai sus a fost propusă ca *dualitatea urbană de tip bipolar Suceava – Botoșani, prin poziția sa geografică deosebit de favorabilă, să constituie un nou sistem urban de rang II la nivel național. Ca viitor punct nodal în sistemul de comunicații, deosebit de important, acest sistem urban poate contribui decisiv la dezvoltarea economico-socială actuală și viitoare a zonei de nord-est a României, una dintre cele mai sărace din Uniunea Europeană.*

Pentru o dezvoltare viitoare de tip transfrontalier contextul suprateritorial propune în partea de nord-vest și vest a României un tip special de dezvoltare urbană bipolară: sistem de tip „poartă urbană”. Datorită distanței reduse și a influențelor teritoriale din partea de nord-vest a României orașele Satu-Mare și Baia Mare pot împreună să constituie o poartă urbană a României spre zona de nord a Europei, cu prelungire spre Peninsula Scandinavă.

Pentru sistemul urban Arad – Timișoara rolul de „poartă urbană” va putea să fie îndeplinit odată cu dezvoltarea accelerată a accesibilității rutiere și feroviare pe direcția est-vest precum și prin dezvoltarea viitoare a axelor de comunicații Europene. Județul Timiș, ca județ excentric spre vest al teritoriului României poate avea, în viitor, odată cu mărirea numărului de state în Uniunea Europeană rolul de *poartă între Europa Centrală și de Vest versus Europa de Est - Caucaz*.

Pentru o dezvoltare echilibrată a sistemului de așezări al județului Timiș se propune organizarea unui număr de 4 Unități Teritoriale Specifice (UTS) și 6 Subunități Teritoriale Specifice (S-UTS), arondate funcțional unor centre urbane principale și secundare după cum urmează:

UTS 1 – Sistemul principal Timișoara, cu rol regional și funcție de coordonare;

UTS 2 – Sistemul principal Lugoj, cu rol de echilibru la nivel județean, cu 3 subsisteme:

- subsistemul 2.1 N-V Recaș (pol de echilibru zonal)

³ Cooperare și competiție (N.A.)

- subsistemul 2.2 S-V Buziaș (pol de echilibru zonal de interes regional cu funcțiune turistică)

- subsistemul 2.3 central Lugoj (pol de echilibru județean)

- subsistemul 2.4 estic Făget (pol de echilibru zonal)

UTS 3 – Sistemul principal Ciacova - Deta – Gătaia (sistem urban cu rol de echilibru);

UTS 4 – Sistemul principal Sânnicolau Mare – Jimbolia , cu 2 subsisteme:

- subsistemul 4.1 Sânnicolau Mare (pol de echilibru zonal)

- subsistemul 4.2 Jimbolia (pol de echilibru zonal)

Date statistice generale la nivel de UTS, S-UTS

DENUMIRE UTS	NR. UAT	POPULAȚIE 2010	POPULAȚIE 2025	SUPRAFAȚĂ UTS (ha)	DENSITATE (loc/kmp)
		01.07.2010	proгноză	2013	01.07.2010
UTS 1	22	389210	361237	160227	242,91
UTS 2	35	131094	151734	345537	37,94
S-UTS 2.1	3	12065	11618	43285	27,87
S-UTS 2.2	6	19930	18375	62243	32,02
S-UTS 2.3	13	70112	60176	107293	65,35
S-UTS 2.4	13	28987	61565	132715	21,84
UTS 3	19	60012	57081	185435	32,36
UTS 4	23	99379	96734	177950	55,85
S-UTS 4.1	10	43015	41484	90780	47,38
S-UTS 4.2	13	56364	55250	87169	64,66
TOTAL	99	679695	631805	869149	78,20

6.1.1. Strategia de dezvoltare spațială

Strategia de Dezvoltare Spațială a Județului Timiș reprezintă un document integrator cu rol în armonizarea politicilor sectoriale. Aceasta urmărește realizarea unei dezvoltări economice și sociale echilibrată, creșterea calității nivelului de trai, gestionarea durabilă a resurselor naturale, protecția mediului înconjurător precum și utilizarea teritoriului într-un mod rațional ce respectă drepturi generațiilor viitoare la creștere și dezvoltare.

Strategia are în vedere de asemenea realizarea unei dezvoltări spațiale policentrice, obținerea unui acces echivalent la infrastructură și cunoaștere, o gestiune judicioasă a patrimoniului natural și construit, promovarea asocierilor de tip cluster, managementul riscurilor de mediu și a structurilor ecologice.

Strategia de dezvoltare spațială a județului este orientată către atingerea celor trei ținte care asigură coeziunea economică, socială și teritorială, creșterea competitivității și anume:

dezvoltarea policentrică și noi relații urban - rural, accesul egal la infrastructuri și cunoaștere și dezvoltarea durabilă, managementul prudent al resurselor naturale și al patrimoniului.

Strategia stabilește în general *obiectivele strategice generale și obiectivele specifice pentru domeniile țintă*. Primele vizează dezvoltarea teritoriului pe termen lung și indică direcțiile clare de dezvoltare prin valorificarea potențialului natural, material și uman propriu urmărind eliminarea/reducerea decalajelor dintre situația actuală și cea dorită. Obiectivele specifice se referă la fiecare componentă ce influențează atingerea obiectivului general, iar în acest capitol vor fi formulate cele care au ca scop valorificarea resursei demografice.

Obiectivele strategice și direcțiile de dezvoltare propuse țin cont de asemenea de situația dezvoltării economice, de tendințele de dezvoltare existente și urmărește totodată direcționarea către acel tip de acțiuni necesare a fi întreprinse pentru corectarea dezechilibrelor în dezvoltarea economică în profil teritorial.

Obiectivele strategice generale au caracter de principii majore care indică direcțiile de bază de dezvoltare ale județului prin valorificarea potențialului natural, antropic și uman prin eliminarea sau reducerea decalajelor dintre situația actuală și cea prezumată. Obiectivele strategice generale se subordonează celor din documentațiile de amenajare a teritoriului național, și celor care rezultă din contextul teritorial european - coridoare de transport, zone de cooperare transfrontalieră etc.

Obiectivele specifice pentru domeniile țintă și pentru componentele acestora corespund problemelor și disfuncționalităților identificate și trebuie să se încadreze în obiectivele strategice generale. Totodată obiectivele specifice sunt corelate cu strategiile naționale, regionale sau locale, precum și cu cele sectoriale.

De asemenea s-a formulat *programul de măsuri* etapizat pe termen scurt (3-5 ani), mediu (5-10 ani) și lung și de perspectivă (10-20 ani), care include măsurile de amenajare a teritoriului pentru domeniul respectiv, relaționate cu obiectivul specific și direcția de acțiune stabilită. Măsurile de amenajare a teritoriului, subordonate obiectivelor specifice amenajării teritoriului, au dimensiune spațială și caracter director, din acestea decurgând implicații cu caracter economic, social și de protecția mediului, susținute organizatoric și juridic, structurate pe etape. De regulă, în funcție de tipul de intervenție, măsurile au fost localizate spațial, pentru a se contura arii specifice de intervenție în teritoriul județean. Pentru fiecare măsură sau set de măsuri s-au propus instituțiile cu responsabilitate în implementarea și monitorizarea acestora.

Măsurile de amenajare a teritoriului au în vedere anticiparea efectelor acestora în domeniile economic și socio-demografic. Prin dirijarea acestor efecte cu ajutorul amenajării se urmărește eliminarea/diminuarea disfuncțiilor și utilizarea superioară a potențialelor puse în evidență în faza de diagnostic. Activitatea de planificare se încheie în punctul de plecare, domeniul socio-demografic, în care efectul prezumat al dezvoltărilor propuse de strategia de amenajare va trebui să soluționeze în mod satisfăcător problemele specifice ale teritoriului județean.

Programul de măsuri reprezintă propuneri concrete de dezvoltare/organizare spațială a teritoriului, structurat pe etape și responsabilități.

Fiecare măsură concretă răspunde câte unui obiectiv strategic general, și poate fi realizată prin materializarea efectivă a proiectului (proiectelor) pe care aceasta le presupune.

6.1.1.1. Viziunea de dezvoltare

Viziunea de dezvoltare spațială pentru următorul deceniu este următoarea - „**Județul Timiș, spațiu european modern, atractiv, cu o dezvoltare teritorială echilibrată, un mediu economic competitiv și dinamic, bazat pe inovare și transfer tehnologic, ce asigură un nivel de trai decent locuitorilor săi, o stare a mediului natural și antropic prezervată în condițiile dezvoltării durabile, servicii de educație și sănătate de înaltă calitate, precum și o infrastructură de transport și edilitară bine conturată**„.

6.1.1.2. Obiectivul general

Obiectivul general al Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Timiș vizează pentru anul 2020 "**Dezvoltarea durabilă a județului Timiș - crearea unui mediu economico-social competitiv, stabil, sănătos și diversificat, capabil să asigure creșterea economică continuă, creșterea calității vieții cetățenilor și reducerea decalajelor de dezvoltare față de regiunile Uniunii Europene**".

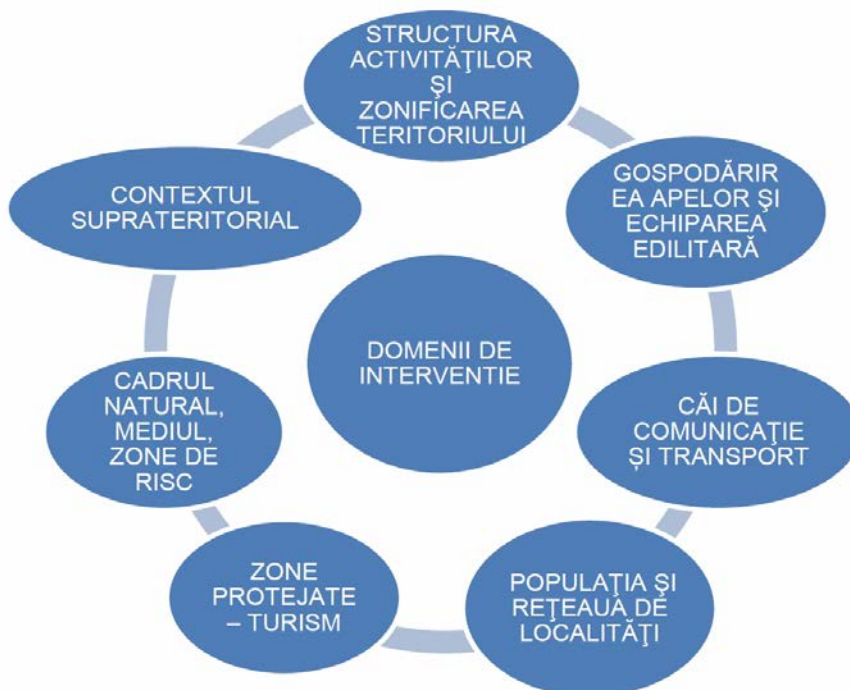
6.1.1.3. Planul de obiective

Planul de obiective al Strategiei de Dezvoltare Spațială a Județului Timiș vizează șapte domenii țintă ce se încadrează unor tematici sectoriale.

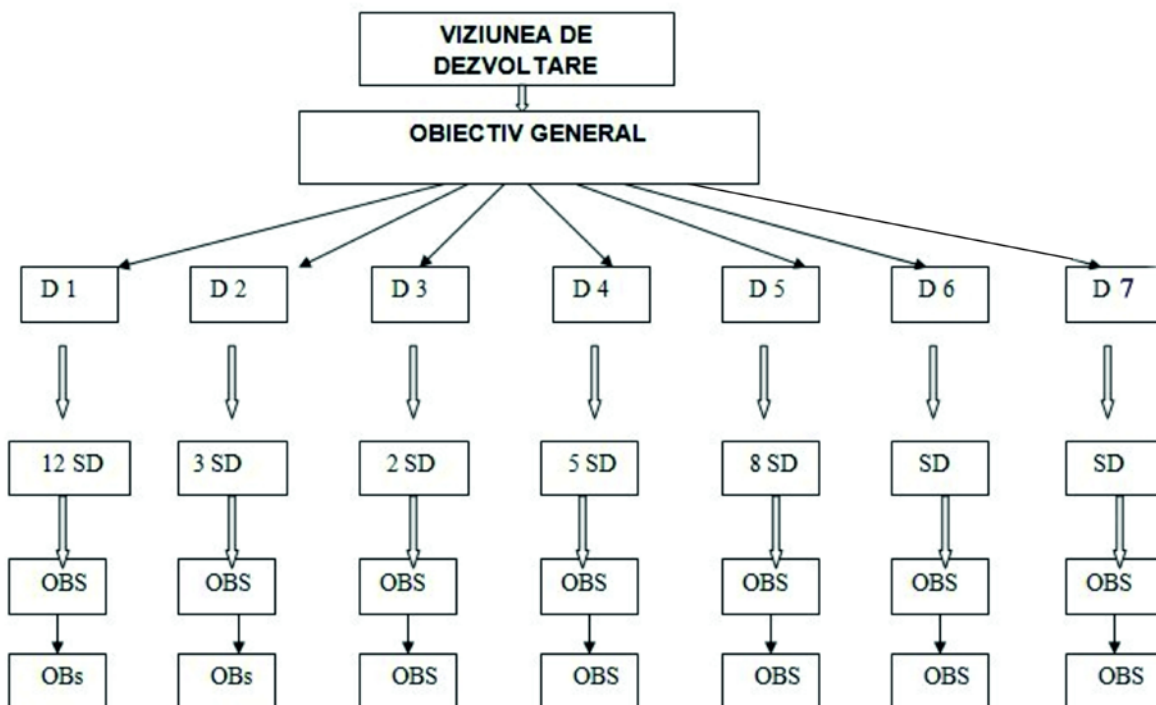
Cele șapte domenii țintă sunt structurate pe 31 de subdomenii în funcție de complexitatea necesităților de intervenție în teritoriu. Pentru fiecare subdomeniu s-au stabilit obiective strategice detaliate în obiective specifice conform schemei prezentate în figura.

Planul de obiective al Strategiei de Dezvoltare Spațială a Județului Timiș
– domeniul țintă

Schema de realizare a planului de obiective

D- domenii
SD - subdomenii
OBS – Obiective sectoriale
Obs – Obiective specifice

6.1.1.4. Planul de măsuri

6.1.1.4.1. DOMENIUL ȚINTĂ – CADRUL NATURAL, MEDIU, ZONE DE RISC

Domeniul – CADRUL NATURAL

Măsuri privitoare la Subdomeniul - CADRUL NATURAL

Obiectiv sectorial: Protejarea resurselor balneoturistice și valorificarea durabilă a resurselor de substanțe minerale utile

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
1	Exploatarea rațională și responsabilă a resurselor de substanțe minerale utile	Se impune adoptarea unei strategii coerente de utilizare a resurselor de substanțe minerale utile cu accent pe exploatarea durabilă a acestora. Această măsură este necesar a se aplica în unitățile administrativ-teritoriale care au zone de exploatare a resurselor de substanțe minerale utile.
2	Protejarea resurselor balneoturistice	Se instituie zonă de protecție sanitară cu regim sever sau cu regim de restricții precum și perimetre de protecție hidrogeologică în jurul surselor de ape minerale utilizate pentru cura internă sau pentru îmbuteliere, în scopul prevenirii pericolului de alterare a calității surselor de apă. Această măsură se va implementa în UAT pe teritoriul cărora se găsesc surse de ape minerale: Biled, Buziaș, Sacoșu Mare, Pișchia, Fibiș, Bogda, Giulvăz (Ivanda), Orțișoara (Călacea), Timișoara, Teremia Mare, Mașloc, Variaș.
3	Valorificarea resurselor de energie alternativă: solară, eoliană, biomasă	Promovarea și informarea populației asupra folosirii surselor regenerabile de energie. Aplicabilitatea măsurii va fi stabilită în urma unor studii la nivel de UAT care vor fundamenta pretabilitatea implementării sistemelor de producere a energiei neconvenționale în fiecare areal. Unități administrativ-teritoriale în care urmează a se instala <i>panouri fotovoltaice</i> sunt: Timișoara, Gătaia, Jimbolia, Buziaș, Recaș, Sânnicolau Mare, Bârna (sat Sărăzani), Biled, Cărpiniș, Criciova, Dumbrava, Iecea Mare, Lovrin, Mașloc (sat Remetea Mică), Moșnița Nouă (sat Urseni), sat Săcălaz (+ sat Beregsăul Mic), Șag, Tormac (+ sat Berini), Variaș. Unități administrativ-teritoriale în care urmează a se instala <i>parcuri eoliene</i> sunt Sânnicolau Mare și Jimbolia (loc.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Clarii Vii).

Măsuri privitoare la Subdomeniul - CONSERVAREA VALORILOR NATURALE

Obiectiv sectorial: Protejarea patrimoniului natural și peisajului de interes național declarat și a celui de interes local

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
4	Protejarea patrimoniului natural și a peisajului	<p>Definitivarea administrării ariilor naturale protejate conform OUG nr. 57/2007, art. 18.</p> <p>Înființarea structurilor administrative ale ariilor naturale protejate și întărirea capacității lor. Există 3 arii protejate de interes național care nu au custode: Movila Șișitak, Pădurea Bistra, Beba Veche și 3 arii protejate de interes județean care nu au custode: Pădurea-Parc Buziaș, Pădurea Dumbrava, Parcul Banloc. Necesită administrare:</p> <ul style="list-style-type: none">- 13 Situri de Interes Comunitar: ROSCI0277 Becicherecu Mic, ROSCI0287 Comloșu Mare, ROSCI0336 Pădurea Dumbrava, ROSCI0337 Pădurea Neudorfului, ROSCI0338 Pădurea Paniova, ROSCI0345 Pajiștea Cenad, ROSCI0346 Pajiștea Ciacova, ROSCI0348 Pajiștea Jebel, ROSCI0349 Pajiștea Pesac, ROSCI0355 Podișul Lipovei-Poiana Ruscă, ROSCI0388 Sărăturile de la Foeni-Grăniceri, ROSCI0390 Sărăturile Dinaș, ROSCI0402 Valea din Sănandrei.- 6 Arii de Protecție Specială Avifaunistică ROSPA0079 Mlaștinile Murani; de asemenea, și cele 5 SPA-uri recent declarate prin HG nr. 971/2011 necesită administrare (ROSPA0126 Livezile - Dolaț, ROSPA0127 Lunca Bârzavei, ROSPA0128 Lunca Timișului, ROSPA0142 Teremia Mare - Tomnatic, ROSPA0144 Uivar - Dinaș). <p>Elaborarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 după preluarea în administrare / custodie pentru:</p> <ul style="list-style-type: none">- 13 Situri de Interes Comunitar: ROSCI0277 Becicherecu Mic, ROSCI0287 Comloșu Mare, ROSCI0336 Pădurea Dumbrava, ROSCI0337 Pădurea Neudorfului, ROSCI0338 Pădurea Paniova, ROSCI0345 Pajiștea Cenad, ROSCI0346 Pajiștea Ciacova, ROSCI0348 Pajiștea Jebel, ROSCI0349 Pajiștea Pesac, ROSCI0355 Podișul Lipovei-Poiana Ruscă, ROSCI0388 Sărăturile de la Foeni-Grăniceri, ROSCI0390 Sărăturile Dinaș, ROSCI0402 Valea din Sănandrei.- 6 Arii de Protecție Specială Avifaunistică ROSPA0079 Mlaștinile Murani; de asemenea, și cele 5 SPA-uri recent declarate prin HG nr. 971/2011 necesită administrare (ROSPA0126 Livezile - Dolaț, ROSPA0127 Lunca Bârzavei, ROSPA0128 Lunca Timișului, ROSPA0142 Teremia Mare - Tomnatic, ROSPA0144 Uivar - Dinaș);

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>- se impune respectarea măsurilor de protecție și conservare conform regimului ariilor naturale protejate.</p> <p>Unitățile administrativ teritoriale în cadrul cărora sunt situri Natura 2000 fără plan de management sunt: Timișoara, Buziaș, Ciacova, Deta, Recaș, Sânnicolau Mare, Banloc, Becicherecu Mic, Bogda, Boldur, Bucovăț, Cenad, Cenei, Comloșu Mare, Chevereșu Mare, Curtea, Darova, Denta, Dudeștii Noi, Foeni, Ghilad, Ghizela, Giera, Giroc, Gottlob, Jebel, Lenauheim, Lovrin, Livezile, Margina, Moșnița Nouă, Orțișoara, Otelec, Parța, Pădureni, Peciu Nou, Pietroasa, Pișchia, Racovița, Saravale, Secaș, Sânanđrei, Sânpetru Mare, Sânmihaiu Român, Sacoșu Turcesc, Șag, Teremia Mare, Tomești, Tomnatic, Topolovățu Mare, Uivar.</p> <p>La Ministerul Mediului și Pădurilor s-a trimis spre avizare regulamentul ariei protejate pentru șase situri Natura 2000 (ROSCI0064 Defileul Mureșului Inferior, ROSCI0108 Lunca Mureșului Inferior, ROSCI0109 Lunca Timișului, ROSPA0047 Hunedoara Timișană, ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior, ROSPA0095 Pădurea Macedonia). De asemenea, tot spre avizare la Ministerul Mediului și Pădurilor sunt 4 planuri de management (ROSCI0108 Lunca Mureșului Inferior, ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior și Dealurile Lipovei, ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior, ROSPA0078 Mlaștina Satchinez).</p> <p>Materializarea în teren a zonării interne a ariilor naturale protejate de interes național (OUG. nr. 57/2007, art. 22).</p> <p>Cunoașterea de către administrațiile publice locale a localizării exacte a limitelor ariilor protejate instituite prin HCJ nr. 19/1995, HG nr. 971/2011, Ordinului 2387/2011.</p> <p>Transpunerea în documentațiile de urbanism a delimitărilor și a activităților din domeniul rezervațiilor și monumentelor naturii și zonele de protecție ale acestora. Conform HCJ nr. 68/2008 au fost delimitate zone tampon și de protecție la 11 arii naturale protejate din județul Timiș: Lacul Surduc, Acumularea Pișchia, Arboretumul Bazoș, Mlaștinile Satchinez, Lunca Pogănișului, Sărăturile Dinaș, Pajiștea cu narcise Bătești, Pădurea Cenad, Insula Mare Cenad, Insulele Igris, Pădurea Bistra.</p> <p>Acordarea plăților compensatorii pentru cultivatorii și proprietarii de terenuri din zonele protejate</p>
5	Protejarea zonelor verzi, a pădurilor și a zonelor umede	<p>Protejarea zonelor umede</p> <p>Menținerea suprafeței actuale cu destinația de spații verzi și extinderea spațiilor plantate</p> <p>Identificarea acțiunilor de conservare a stării de sănătate din planurile de management pentru ariile naturale protejate cu regim forestier. Această măsură este impusă de tendința de înrăutățire a stării de sănătate a Arboretumului Bazoș.</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Reconstrucția ecologică a pădurilor și refacerea habitatelor forestiere deteriorate
6	Conservarea florei, faunei și a diversității biologice	Monitorizarea suprafeței și calității habitatelor pentru speciile de floră și faună ocrotite, periclitate, vulnerabile, endemice, relict, pe cale de dispariție. Monitorizarea stării de conservare a habitatelor naturale și speciilor de floră și faună sălbatică de interes comunitar și național prin obiectivele și măsurile prevăzute în planurile de management ale ariilor protejate Gestionarea durabilă a fondului cinegetic Identificarea / crearea de coridoare / trasee ecologice ce asigură satisfacerea cerințelor de deplasare, reproducere și refugiu pentru speciile sălbatice terestre și acvatice și aplicarea măsurilor de protecție și conservare. Instituirea culoarului ecologic între Munții Apuseni și Carpații Meridionali, în vederea protejării arealului pentru exemplarele de urs

Domeniul – MEDIUL

Măsuri privitoare la Subdomeniul - PROTECȚIA AERULUI ȘI A SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

Obiectiv sectorial: Creșterea condițiilor de sănătate a comunităților prin reducerea gradului de poluare a aerului

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
7	Implementarea normelor legislative specifice în domeniul emisiilor	Încadrarea principalilor poluanți atmosferici în limitele admise de legislația în vigoare este necesară, având în vedere depășirile concentrației maxime admisibile înregistrate pentru indicatorul pulberi în suspensie (PM ₁₀ gravimetric) în municipiul Timișoara, Carani (com. Sânnandrei), Moravița.
8	Reducerea emisiilor generate de traficul rutier	Monitorizarea emisiilor generate de activitățile de transport se va realiza cu scopul limitării emisiilor de poluanți (SO ₂ , NO _x , NH ₃ , pulberi), dar și pentru a atinge plafoanele de emisie, conform angajamentelor asumate. Această măsură se aplică în toate UAT-urile din județ, activitatea de monitorizare având un rol esențial în procesul de prevenire a poluării mediului.
9	Reabilitarea sistemelor de încălzire	Reabilitarea sistemelor de încălzire este necesară pentru reducerea principalelor surse de emisie a unor poluanți (în principal CO ₂ , dioxid de sulf, oxizi de azot, pulberi) proveniți din instalațiile mari de ardere din domeniul industriei energetice, respectiv SC Colterm SA Timișoara.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
10	Reducerea emisiilor de poluanți generați de procesele industriale	Reducerea emisiilor de poluanți generați de procesele industriale prin implementarea celor mai bune tehnici disponibile de către principalii poluatori din județ: - în Timișoara: SC AZUR SA (data la care trebuie să se conformeze 31.12.2014), SC LINDE GAZ ROMÂNIA SRL, SC DETERGENȚI SA, SC BEGA CHIM SA, SC URSUS BREWERIES SA București-Sucursala Timișoara, SC SMITHFIELD PROD SRL (abator Freidorf și stație procesare deșeuri animale), CET Timișoara Sud, CET Timișoara Centru, SC AQUATIM SA. - în Lugoj: SC FOREVER PIPE SRL, SC EKOCROM BASSETTI SRL, SC KERACHIT SRL Oradea-punct de lucru Jimbolia. - Depozitul de cenușă și zgură din Utvin (comuna Sânmihaiu Român).
11	Reducerea cantității emisiilor poluante din activitățile agricole	În județ sunt 35 agenți economici incluși în inventarul poluanților emiși de instalațiile/activitățile IPPC și care în 2009 au depășit valorile de prag (în conformitate cu obligațiile ce decurg din implementarea Directivei 91/61/EC privind prevenirea și controlul integrat al poluării și a Registrului E-PRTR). UAT-urile vizate de această măsură sunt cele pe al cărui teritoriu sunt situate complexe de creștere a animalelor (Smithfield), și anume: Bacova, Biled, Birda, Boldur, Bulgăruș, Cenei, Ciacova, Checea, Gătaia, Parța, Peciu Nou, Periam, Sânnicolau Mare, Stamora Germană, Voiteni, Nițchidorf, Mașloc, Jimbolia, Igrăș, Sânpetru Mare, Pădureni, Jebel, Satchinez, Iecea Mare. Au perioadă de tranziție următorii operatori economici: SC SMITHFIELD FERME SRL - Parța, Pădureni, Ciacova, Peciu Nou, Periam la 31.12.2012 și SC AGROSAS SRL Gătaia, ferma Gătaia 2 la 31.12.2014.
12	Reducerea emisiilor provenite din gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor menajere	Reducerea emisiilor provenite din gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor menajere este necesară în zona depozitului neconform al orașului Făget (compactarea și acoperirea periodică a deșeurilor cu material inert) precum și în cazul depozitelor orășenești sistate: Timișoara, Jimbolia, Deta, Buziaș, Lugoj, Sânnicolau Mare.
13	Reducerea poluării aerului cu compuși organici volatili benzină	Reducerea poluării aerului cu compuși organici volatili benzină se realizează prin conformarea instalațiilor de depozitare a benzinei la terminale, prin reducerea emisiilor de COV pentru instalațiile de încărcare-descărcare a benzinei în containere la terminale; prin reducerea emisiilor de COV pentru încărcarea și depozitarea la stațiile de distribuție a benzinei;
14	Comercializarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de	Pe teritoriul județului Timiș au fost identificați opt operatori economici ce intră sub incidența Directivei 2009/29/CE de modificare a Directivei 2003/87/CE și care au fost autorizați în vederea comercializării de certificate de gaze cu efect

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	seră	de seră. Instalațiile autorizate din punct de vedere al emisiilor de gaze cu efect de seră se află în următoarele UAT: Timișoara, Lugoj, Jimbolia, Orțișoara (sat Călacea).

Măsuri privitoare la Subdomeniul - PROTECȚIA APELOR DE SUPRAFAȚĂ ȘI SUBTERANE

Obiectiv sectorial: Asigurarea protecției factorului de mediu apă și îmbunătățirea calității acestuia și a standardelor de viață din județul Timiș, în conformitate cu acquis-ul comunitar de mediu

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
15	Epurarea corespunzătoare a apelor uzate urbane provenite din mediul urban	Epurarea apelor uzate presupune colectarea acestora prin sisteme de canalizare, epurarea în stații de epurare urmată de evacuarea în emisar. Epurarea corespunzătoare a apelor uzate provenite din mediul urban se poate realiza doar în condițiile modernizării, re tehnologizării și extinderii capacității stațiilor de epurare (Timișoara, Lugoj, Jimbolia, Sănnicolau Mare, Buziaș, Făget), ce nu asigură epurarea apelor până la parametrii stabiliți prin HG 188/2002. Se impune realizarea stațiilor de epurare în cele 3 orașe care nu au astfel de stații: Ciacova, Gătaia, Recaș.
16	Reducerea impactului produs de deversarea apelor uzate menajere neepurate și insuficient epurate provenite din localitățile rurale în cursurile de apă receptoare	Reducerea impactului produs de deversarea apelor uzate menajere neepurate și insuficient epurate provenite din localitățile rurale în cursurile de apă receptoare se va aplica în toate comunele din județul Timiș cu excepția localităților: Găvojdia, Tomești, Bârna, Coșteiu, Giera, Ghiroda care au stații de epurare autorizate.
17	Încadrarea în standardele de calitate a emisiilor de impurificatori din apele evacuate de diverse unități industriale, în emisarii naturali și/sau în rețelele de canalizare ale localităților	Măsurile de bază pentru unitățile industriale care trebuie să se conformeze cerințelor Directivelor IPPC, SEVESO II, depozitarea deșeurilor sunt: - Sistemul de canalizare ape uzate: Extinderea rețelei de canalizare, Reabilitarea rețelei de canalizare, Construirea sistemului de colectare a apelor pluviale; - Epurarea apelor uzate: Modernizarea - extinderea stației de epurare - Introducerea BAT (celor mai bune tehnici disponibile); - Managementul deșeurilor pentru reducerea riscului de contaminare a corpurilor de apă subterane.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>Pentru celelalte unități industriale, măsurile de mai sus pot constitui măsuri suplimentare.</p> <p>Această măsură se va aplica în următoarele UAT: Timișoara, Lugoj, Buziaș, Ciacova, Făget, Gătaia, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Bacova, Birda, Biled, Boldur, Cenei, Checea, Dudeștii Vechi, Giroc, Găvojdia, Ghizela, Igrîș, Iecea Mare, Jebel, Lovrin, Lenauheim, Margina, Mașloc, Moravița, Nițchidorf, Orțișoara, Parța, Pădureni, Peciu Nou, Periam, Satchinez, Sânanndrei, Sânpetru Mare, Sânmihaiu Român, Voiteg.</p>
18	Eliminarea posibilităților de scurgere pe sol și implicit în pânza freatică a petrolului în zonele de extracție, îmbarcare și prelucrare a produselor petroliere	Eliminarea posibilităților de scurgere pe sol și implicit în pânza freatică a petrolului în zonele de extracție, îmbarcare și prelucrare a produselor petroliere se va aplica în UAT-urile pe al cărui teritoriu se găsesc zone de extracție, îmbarcare și prelucrare a produselor petroliere: Biled, Orțișoara, Satchinez, Beba Veche, Dudeștii Noi, Dumbrăvița, Foeni, Giera, Lovrin, Teremia Mare, Variaș, Moravița, Ciacova, Banloc, Șandra, Variaș, Mașloc, Giroc, Cărpiniș, Sânanndrei, Deta, Ghilad, Giulvăz, Banloc, Livezile, Pișchia, Peciu Nou, Remetea Mare, Săcălaz, Sânanndrei, Lugoj, Lenauheim, Sânpetru Mare, Chevereșu Mare, Uivar, Găvojdia, Checea, Dudeștii Vechi, Timișoara, Sânnicolau Mare.
19	Diminuarea cantității de nitrați și nitriți proveniți din activitățile agricole ce poluează apele de suprafață dar și pe cele subterane	<p>Conform ordinului nr. 1552 - 743/2008 (emis de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale) pentru <i>aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole</i>, se constată că la nivelul județului Timiș sunt menționate 92 de localități.</p> <p>Pentru reducerea poluării apelor de suprafață și subterane cu nitrați conform Directivei 91/676/CEE se impun următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none">- Aplicarea programelor de acțiune specifice fiecărei unități administrativ-teritorială situată în zonele vulnerabile la poluarea cu nitrați (aplicarea Codului de Bune Practici Agricole).- Monitorizarea zonelor vulnerabile și utilizarea optimă a îngrășămintelor- Amenajarea depozitului de dejecții conform prevederilor BAT- Conștientizarea producătorilor agricoli privind utilizarea rațională a îngrășămintelor organice și minerale și a codului de bune practici agricole. <p>Unitățile administrativ teritoriale în care va fi aplicată această măsură sunt: Balinț, Banloc, Bârna, Beba Veche, Becicherecu Mic, Belinț, Bethausen, Biled, Birda, Bogda, Boldur, Brestovăț, Buziaș, Cărpiniș, Cenad, Cenei, Checea, Chevereșu Mare, Ciacova, Comloșu Mare, Coșteiu, Criciova, Curtea, Darova, Deta, Deta, Dudeștii Noi, Dudeștii Vechi, Dumbrava, Dumbrăvița, Făget, Fârdea, Fibiș, Foeni, Gătaia, Găvojdia, Ghilad, Ghiroda, Ghizela, Giarmata, Giera, Giroc, Giulvăz, Gottlob, Iecea Mare, Jamu Mare, Jebel, Jimbolia, Lenauheim, Liebling, Lovrin,</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Lugoj, Mănăștiur, Margina, Mașloc, Moravița, Moșnița Nouă, Nădrag, Nițchidorf, Ohaba Lungă, Orțișoara, Pădureni, Parța, Peciu Nou, Periam, Pietroasa, Pișchia, Racovița, Recaș, Remetea Mare, Săcălaz, Sacoșu Turcesc, Șag, Sânanndrei, Șandra, Sânmihaiu Român, Sânnicolau Mare, Sânpetru Mare, Saravale, Satchinez, Știuca, Teremia Mare, Tomești, Tomnatic, Topolovățu Mare, Tormac, Traian Vuia, Uivar, Valcani, Variaș, Victor Vlad Delamarina, Voiteg.
20	Evitarea deversărilor de ape uzate provenite de la unitățile de creștere și îngrășare a porcilor (Smithfield).	<p>Reducerea impactului poluării apelor de suprafață și subterane ca urmare a infiltrațiilor din batalurile de dejecții. Măsurile de bază pentru fermele zootehnice aparțin următoarelor familii de măsuri:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Construcția/ reabilitarea sistemelor de colectare a apelor uzate;2. Construcția/ modernizarea/ extinderea/ reabilitarea stației de epurare (treaptă mecanică, treaptă biologică, eventual treaptă terțiară, dezinfecție) – în cazul evacuării în apele de suprafață;3. Construcția/ impermeabilizarea bazinelor de stocare ape uzate/epurate și utilizarea lor ca apă de spălare și/sau irigare;4. Construcția/reabilitarea platformelor de depozitare a nămolului rezultat în urma epurării apelor uzate;5. Construcția platformelor de stocare a gunoiului de grajd (ferme cu pat uscat) pentru perioadele de interdicție a aplicării;6. Aplicarea BAT - IPPC (cele mai bune tehnologii existente) la nivelul fermelor zootehnice cu creștere intensivă a porcilor și păsărilor: cu capacitate de peste 40.000 de păsări, peste 2000 de porci (cu mai mult de 30 kg) și peste 750 de scroafe; <p>Această măsură se va aplica în UAT-urile cu ferme zootehnice: Ciacova, Gătaia, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Buziaș, Birda, Biled, Boldur, Cenei, Checea, Dudeștii Vechi, Lenauheim (sat Bulgăruș), Iecea Mare, Sânpetru Mare, Jebel, Nițchidorf, Voiteni, Satchinez, Moravița, Mașloc, Parța, Pădureni, Peciu Nou, Periam.</p>
21	Diminuarea poluanților specifici din apele provenite de la unitățile spitalicești	<p>Reducerea cantității de poluanți specifici din apele provenite de la unitățile spitalicești, prin încadrarea concentrațiilor de poluanți în condițiile de descărcare a apelor uzate prevăzute de HG 188/2002.</p> <p>Măsura se va aplica în UAT-urile unde există unități spitalicești: Timișoara, Lugoj, Sânnicolau Mare, Deta, Jimbolia, Făget, Jebel, Gătaia.</p>
22	Protejarea corpurilor de apă împotriva poluării cu	Această măsură este necesar a se aplica în următoarele unități administrativ teritoriale unde există presiuni cauzate de activitățile agricole (pesticide) asupra corpurilor de apă de suprafață și subterane: Comloșu Mare,

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	pesticide	Săcălaz, Teremia Mare, Jimbolia, Periam, Sânnicolau Mare, Gătaia, Lugoj, Făget, Livezile.
23	Reconstrucția ecologică a râurilor	Îmbunătățirea și / sau reconstrucția habitatelor în scopul conservării biodiversității Măsurile de renaturare a râurilor sunt în general reprezentate de următoarele categorii: - îndepărtarea tuturor obstacolelor care barează cursurile de apă și care nu sunt utilizate pentru un anumit scop sau funcția pentru care au fost create a dispărut: Moara Chizătău - realizarea unor pasaje de trecere a ihtiofaunei pentru lucrările de barare transversale a cursului de apă: Moara Balinț, Coștei, Prag de f. Cotu Mic
24	Îmbunătățirea stării apelor	Corpurile de apă subterană ROBA02 (Fibiș) și ROBA03 (Timișoara) sunt la risc de a nu atinge starea bună până în 2015 prin măsurile de bază, în acest caz fiind necesare măsuri suplimentare. Măsurile suplimentare necesare se referă la realizarea unor proiecte de cercetare prin care să se evalueze natura și cantitatea poluanților din sol și subsol, precum și mecanismele de transfer și de degradare prin mediul subteran. Se vor realiza modele matematice prin care să se urmărească evoluția în timp și spațiu a concentrației de poluant, estimându-se viteza de degradare naturală a acestuia în apele subterane.
25	Protejarea corpurilor de apă utilizate sau care vor fi utilizate pentru captarea apei destinate consumului uman	În jurul surselor și instalațiilor de alimentare cu apă potabilă, al surselor de ape minerale se instituie zone de protecție sanitară cu regim sever sau cu regim de restricții, precum și perimetre de protecție hidrogeologică.

Măsuri privitoare la Subdomeniul - PROTECȚIA SOLURILOR

Obiectiv sectorial: Protecția solului față de efectele negative ale fenomenelor naturale și ale activităților umane și ameliorarea stării de calitate a acestuia

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
26	Reducerea suprafețelor contaminate în urma	Reabilitarea ecologică a siturilor contaminate și potențial contaminate se va aplica în următoarele UAT: Timișoara, Margina, Parța, Lugoj, Orțișoara, Sânmihaiu Român, Șandra, Buziaș, Făget.

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

volumul IX – strategia de dezvoltare spațială
s.c. urban team s.r.l., s.c. velplan design s.r.l., s.c. urban profesional consulting s.r.l.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	activităților poluante	Acțiunile de reconstrucție, închidere și remediere a depozitelor neconforme ale orașelor Jimbolia, Făget, Lugoj, Sânnicolau Mare, Buziaș, Timișoara urmează a se realiza în cadrul proiectului "Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Timiș", propus a se realiza prin finanțare POS Mediu.
27	Diminuarea gradului de poluare a solului cu nitrați și nitriți	<p>Implementarea <i>Programului de acțiune pentru zonele vulnerabile la nitrați din surse agricole</i> în județul Timiș constituie punctul focal în monitorizarea aplicării Directivei Nitrați pentru sol și culturi agricole, în vederea asigurării informațiilor pentru raportul de țară privind Directiva Nitrați.</p> <p>Această măsură se va aplica în 92 de UAT-uri: Balinț, Banloc, Bârna, Beba Veche, Becicherecu Mic, Belinț, Bethausen, Biled, Birda, Bogda, Boldur, Brestovăț, Buziaș, Cărpiniș, Cenad, Cenei, Checea, Chevereșu Mare, Ciacova, Comloșu Mare, Coșteiu, Criciova, Curtea, Darova, Denta, Deta, Dudeștii Noi, Dudeștii Vechi, Dumbrava, Dumbrăvița, Făget, Fârdea, Fibiș, Foeni, Gătaia, Găvojdia, Ghilad, Ghiroda, Ghizela, Giarmata, Giera, Giroc, Giulvăz, Gottlob, Ieccea Mare, Jamu Mare, Jebel, Jimbolia, Lenauheim, Liebling, Lovrin, Lugoj, Mănăștiur, Margina, Mașloc, Moravița, Moșnița Nouă, Nădrag, Nițchidorf, Ohaba Lungă, Orțișoara, Pădureni, Parța, Peciu Nou, Periam, Pietroasa, Pișchia, Racoviță, Recaș, Remetea Mare, Săcălaz, Sacoșu Turcesc, Șag, Sănandrei, Șandra, Sânmihaiu Român, Sânnicolau Mare, Sânpetru Mare, Saravale, Satchinez, Știuca, Teremia Mare, Tomești, Tomnatic, Topolovățu Mare, Tormac, Traian Vuia, Uivar, Valcani, Variaș, Victor Vlad Delamarina, Voiteg.</p> <p>Pentru diminuarea poluării solului cu nitrați se impune refacerea și amenajarea corespunzătoare a construcțiilor de stocare / deshidratare a dejecțiilor aparținând fermelor de creștere a animalelor; evitarea depunerilor necontrolate de dejecții solide provenite de la unitățile de creștere a animalelor; disiparea reziduurilor pe suprafețe mai întinse, dar cu o încărcare mai redusă, respectarea regulilor de bune practici agricole și a planurilor de fertilizare elaborate de OSPA, în acord cu legislația în vigoare.</p>
28	Reducerea poluării solului cu petrol de la extracție, transport și prelucrare	Această măsură se va aplica în UAT-urile pe al cărui teritoriu se găsesc zone de extracție, îmbarcare sau prelucrare a produselor petroliere: Biled, Orțișoara, Satchinez, Beba Veche, Dudeștii Noi, Dumbrăvița, Foeni, Giera, Lovrin, Teremia Mare, Variaș, Moravița, Ciacova, Banloc, Șandra, Variaș, Mașloc, Giroc, Cărpiniș, Sănandrei, Deta, Ghilad, Giulvăz, Banloc, Livezile, Pișchia, Peciu Nou, Remetea Mare, Săcălaz, Sănandrei, Lugoj, Lenauheim, Sânpetru Mare, Chevereșu Mare, Uivar, Găvojdia, Checea, Dudeștii Vechi, Timișoara, Sânnicolau Mare.
29	Refacerea mediului în zona Dumbrăvița	Refacerea mediului în zona Dumbrăvița este necesară pentru decontaminarea zonei cu potențial de poluare radioactivă ca urmare a activităților de exploatare a zăcămintelor de combustibil fosil în zona Dumbrăvița.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
30	Refacerea solului datorită exploatărilor miniere abandonate din zonele Sinersig, Darova și Sacoș	Refacerea solului datorită exploatărilor miniere abandonate din zonele Sinersig, Darova și Sacoș
31	Reducerea impactului pesticidelor, îngrășămintelor chimice și a produselor fitosanitare asupra solului	Tratarea terenurilor cu îngrășăminte chimice și produse fitosanitare se va face numai pe baza unor studii agrochimice. Măsura se va aplica în 10 UAT-uri: Comloșu Mare (sat Lunga), Săcălaz, Teremia Mare, Jimbolia, Periam, Sânnicolau Mare, Gătaia, Lugoj, Făget, Livezile.
32	Diminuarea fenomenului de eroziune asupra solului	Diminuarea fenomenului de eroziune asupra solului se va implementa în următoarele UAT-uri pe al cărui teritoriu se găsesc zone cu eroziune de suprafață și în adâncime, prin realizarea de lucrări de reabilitare agropedologice și silvice: Balinț, Bara, Belinț, Bethausen, Bârna, Bogda, Boldur, Brestovăț, Chevereșu Mare, Coștei, Criciova, Curtea, Darova, Dumbrava, Făget, Fârdea, Gătaia, Birda, Găvojdia, Ghizela, Giarmata, Jamu Mare, Margina, Mașloc, Mănăștiur, Moravița, Nădrag, Nițchidorf, Ohaba Lungă, Orțișoara, Pietroasa, Pișchia, Racovița, Recaș, Remetea Mare, Sacoșu Turcesc, Satchinez, Secaș, Sânanndrei, Știuca, Tomești, Topolovățu Mare, Tormac, Traian Vuia, Victor Vlad Delamarina, Lugoj, Buziaș.
33	Retehnologizarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare	Se va urmări refacerea și modernizarea lucrărilor de irigații din arealele cu cerințe stringente; refacerea amenajărilor antierozionale și extinderea acestora; modernizarea lucrărilor de apărare-îndiguire și desecări și extinderea acestora conform cerințelor; modernizarea lucrărilor de ameliorare a terenurilor sărăturate, a nisipurilor și a solurilor nisipoase.
34	Reabilitarea terenurilor afectate de degradare prin sărăturare și acidifiere	Actualizarea studiilor pedologice pentru o precizie mai mare a suprafețelor afectate de sărăturare și acidifiere. Reabilitarea terenurilor afectate de degradare prin sărăturare și acidifiere se va implementa în 92 UAT: Balinț, Banloc, Livezile, Bara, Beba Veche, Becicherecu Mic, Dudeștii Noi, Belinț, Bethausen, Biled, Bârna, Bogda, Boldur, Brestovăț, Cărpiniș, Iecea Mare, Cenad, Cenei, Checea, Chevereșu Mare, ciacova, Ghilad, Comloșu Mare, Coștei, Criciova, Curtea, Darova, Denta, Dudeștii Vechi, Dumbrava, Făget, Fârdea, Foeni, Gătaia, Birda, Găvojdia, Ghizela, Giarmata, Giera, Giulvăz, Jamu Mare, Jebel, Pădureni, Lenauheim, Liebling, Lovrin, Margina, Nașloc, Fibiș, Mănăștiur, Moravița, Moșnița Nouă, Nădrag, Nițchidorf, Ohaba Lungă, Orțișoara, Peciu Nou, Periam, Pietroasa, Pișchia, Racovița, Recaș, Remetea Mare, Sacoșu Turcesc, Satchinez, Săcălaz, Secaș, Sânanndrei, Sânmihaiu Român, Sânpetru Mare, Saravale, Șag, Parța, Știuca, Teremia Mare, Tomești, Topolovățu Mare, Tormac, Traian Vuia, Uivar, Variaș, Victor Vlad Delamarina, Voiteg, Timișoara, Dumbrăvița,

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Ghiroda, Giroc, Lugoj, Buziaș, Deta, Jimbolia, Sânnicolau Mare.
35	Adoptarea măsurilor privind bunele condiții agricole și de mediu	Respectarea măsurilor privind bunele condiții agricole și de mediu (GAEC)
36	Reabilitare site industrial Margina - Tomești - Nădrag	Reabilitarea terenurilor devenite disponibile în urma restructurării activităților industriale și reutilizarea lor în alte scopuri în vederea utilizării eficiente a terenurilor
37	Protecția solului când se utilizează nămoluri de la stațiile de epurare în agricultură	Respectarea <i>Directivei 86/278/CCE privind protecția mediului și în special a solurilor, când se utilizează nămoluri de la stațiile de epurare</i> , transpusă prin Ordinul ministrului mediului 334/2004 privind protecția mediului și în special a solurilor, când se utilizează nămoluri de la stațiile de epurare.

Măsuri privitoare la Subdomeniul - PROTECȚIA PĂDURILOR

Obiectiv sectorial: Crearea și îmbunătățirea fondului forestier

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
38	Consolidarea și reabilitarea fondului forestier existent	<p>Pentru prevenirea unor fenomene negative, ținând seama și de caracterul predominant scheletic și acid (în cea mai mare parte) al solurilor, atenția trebuie îndreptată în următoarele direcții:</p> <ul style="list-style-type: none">- efectuarea de lucrări de îngrijire din primele stadii ale arboretului pentru selectarea și crearea de condiții pentru dezvoltare a exemplarelor de arbori cu coeficienți de formă corespunzători (supraunitari) (menținerea în stare strânsă a arboretelor este un dezavantaj nu numai pentru stabilitatea arboretelor, ci și pentru acumularea de masă lemnoasă);- introducerea molidului numai sub formă de mici pâlcuri, în masa regenerărilor de fag (în goluri); promovarea acestei specii se poate face și intim (în sensul că fagul să fie sub molid (ca etaj II), dar această practică, deși foarte valoroasă este destul de rar întâlnită;- introducerea și mai ales extinderea laricelui în pâlcuri sau fâșii cu dublu scop, de creștere a rezistenței arboretelor la doborâturi și rupturi de vânt și zăpadă și de sporire a productivității (apreciem că laricele este superior duglasului din aceste motive);

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- extinderea bradului (mai ales în zonele calcaroase pe care această specie le preferă) este, de asemenea, bine venită, însă trebuie identificat arealele topoclimatice „favorabile în care această lucrare trebuie” să se facă (bradul, în afară de soluri bogate, preferă locurile adăpostite, cu umiditate atmosferică sporită);- introducerea paltinului de munte și extinderea acestuia este benefică din toate punctele de vedere în întreg arealul fagului și mai ales pe solurile dezvoltate în mare parte pe șisturi cristaline, care prezintă aciditate puternică (actuală și potențială).
39	Ameliorarea terenurilor degradate, neproductive prin împădurire	<p>Unități administrativ-teritoriale cu terenuri degradate (peste 100 ha teren degradat), inapte pentru folosințe agricole care pot fi ameliorate prin lucrări de împădurire în vederea protejării solului, refacerii echilibrului hidrologic și îmbunătățirii condițiilor de mediu sunt în 78 de localități: Voiteg, Topolovățu Mare, Banloc, Livezile, Bara, Bârna, Beba Veche, Becicherecu Mic, Dudeștii Noi, Belinț, Bethausen, Biled, Bogda, Boldur, Brestovăț, Cărpiniș, Iecea Mare, Cenad, Cenei, Checea, Chevereșu Mare, Ciacova, Ghilad, Comloșu Mare, Coștei, Criciova, Curtea, Darova, Deta, Dudeștii Vechi, Dumbrava, Fârdea, Foeni, Gătaia, Birda, Găvojdia, Ghizela, Giera, Giulvăz, Jamu Mare, Jebel, Pădureni, Jimbolia, Lenauheim, Lovrin, Lugoj, Mașloc, Moravița, Moșnița Nouă, Nădrag, Nițchidorf, Ohaba Lungă, Orțișoara, Peciu Nou, Pietroasa, Pișchia, Racovița, Recaș, Remetea Mare, Săcălaz, Sacoșu Turcesc, Șag, Parța, Sânanndrei, Sânmihaiu Român, Sânnicolau Mare, Sânpetru Mare, Saravale, Satchinez, Secaș, Știuca, Teremia Mare, Timișoara, Tomești, Tormac, Traian Vuia, Uivar, Variaș, Victor Vlad Delamarina.</p> <p>Unități administrativ-teritoriale cu terenuri degradate (sub 100 ha teren degradat), inapte pentru folosințe agricole care pot fi ameliorate prin lucrări de împădurire în vederea protejării solului, refacerii echilibrului hidrologic și îmbunătățirii condițiilor de mediu sunt în 7 localități: Balinț, Buziaș, Făget, Giarmata, Mănăștiur, Margina, Periam.</p>
40	Realizarea perdelelor forestiere cu rol de protecție	<p>Pădurile cu funcții speciale de protecție a căror realizare este necesară sunt:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Perdele forestiere de protecție a căilor de comunicație</i>_ în punctele înzăpezibile de pe drumurile naționale și calea ferată;- <i>Perdele forestiere de protecție a localităților, comunităților umane</i> _ Zonele din jurul localităților ce prezintă risc ridicat de poluare cu diferite noxe și se impune instalarea perdelelor forestiere de protecție sunt în următoarele UAT-uri: Timișoara, Lugoj, Buziaș, Ciacova, Gătaia, Făget, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Boldur, Cenei, Igrăș, Parța, Peciu Nou, Periam, Lenauheim, Mașloc, Moravița, Nițchidorf, Sânmihaiu Român, Sânpetru Mare. <p>Necesită protecție cu vegetație forestieră de tipul perdelelor, următoarele locații în care urmează a se instala</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>parcuri tehnologice pentru producerea de energii alternative (panouri fotovoltaice) și anume în extravilanul localităților: Timișoara, Lovrin, Sânnicolau Mare, Săcălaz, Beregsău Mic, Jimbolia, Recaș, Buziaș, Variaș, Gătaia, Șag, Dumbrava, Berini, Iecea Mare, Biled, Mașloc, Criciova, Tormac, Bârna, Cărpiniș, Urseni, Ciacova.</p> <p>Necesită protecție cu vegetație forestieră de tipul perdelelor, următoarele locații privind deșeurile: Ghizela, Timișoara, Jimbolia, Deta, Făget.</p> <p>Amenajarea de culturi forestiere (perdele sau masiv limitat) de protecție a localităților <i>împotriva factorilor climatici dăunători</i> se includ cu prioritate următoarele amplasamente:</p> <ul style="list-style-type: none">- ansamblurile rezidențiale nou construite de la marginea municipiilor – Timișoara, Lugoj;- așezăminte urbane fără sau cu puțină vegetație forestieră de protecție limitrofă – Gătaia, Sânnicolau Mare, Ciacova, Deta, Jimbolia, Recaș;- alte localități: orașe, reședințe de comune și sate care solicită și pun la dispoziție terenuri în acest scop. <p>Pentru protejarea municipiului Timișoara se urmărește realizarea în timp a unei centuri continue de păduri sau perdele de protecție în jurul acestuia.</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Perdele forestiere de protecție a câmpului agricol</i> _ Rețea de perdele în sistem clasic este recomandat în zonele: Câmpia Jimbolia, Câmpia Galațca-Giucoșin - sector A; Câmpia Beba-Chereștur parțial, Câmpia Gătaia - Tormac - Clopodia, sector A; Câmpia Nițchidorf sector A; Câmpia Vinga, sector vestic. Rețea de tip poligonal este recomandată a fi instalată în următoarele unități: Câmpia Aranca, Câmpia Beba - Chereștur parțial.- <i>Perdele forestiere de protecție antierozională</i> _ Rețelele de perdele forestiere destinate <i>protejării solului împotriva eroziunii cauzate de vânt</i> se vor instala în unitățile: Câmpia Jimbolia, Câmpia Galațca - Giucoșin, Câmpia Gătaia – Tormac – Clopodia sector A, Câmpia Vinga. <p>Perdelele forestiere antierozionale destinate protejării solului <i>împotriva eroziunii cauzate de apă</i> au fost identificate cu deosebire în regiunile din centrul și nordul județului care conform hărții "Zonarea bioclimatică și microzonarea pedoclimatică din județul Timiș", sunt localizate în unitățile: Dealurile Pogănișului sectorul nordic; Dealurile Lipovei în sectorul vestic, sudic și central-estic; Dealurile Lugojului și Făgetului sectorul B.</p>
41	Respectarea zonelor de protecție față de păduri	Pentru protecția ecosistemelor forestiere este necesar să se respecte prevederile legale privind regimul de construire și distanțele minime la care acestea se execută, față de păduri. Orice construcție care se intenționează a se edifica în vecinătatea pădurilor va respecta o retragere de cel puțin 100 m de la liziera pădurii, în condițiile obținerii avizului Inspectoratului Teritorial de Regim Silvic și Vânătoare Timiș, respectiv Direcției Silvice Timiș,

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		pentru menținerea unei zone – tampon față de pădure, în scopul protejării echilibrului ecologic și biodiversității cadrului natural. Zona tampon va prelua funcțiunea de spații verzi amenajate ornamental. Zona tampon și de protecție față de păduri este mai mare în cazul ariilor naturale protejate de tip forestier conform hotărârii de C.J. nr. 68 din 2008.

Măsuri privitoare la Subdomeniul - MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

Obiectiv sectorial: Reducerea impactului și a riscurilor pentru sănătatea oamenilor și a mediului, prin dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor, eficient din punct de vedere ecologic și economic

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
42	Închiderea și remedierea depozitelor de deșeuri neconforme cu normele legislației în vigoare	Conform prevederile HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, termenul de sistare de depozitare pentru depozitul Făget este 16 iulie 2015. Închiderea și remedierea depozitelor neconforme ale orașelor Jimbolia, Făget, Lugoj, Sânnicolau Mare, Buziaș, Timișoara se va realiza în cadrul proiectului " <i>Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Timiș</i> ".
43	Implementarea unui management integrat al deșeurilor	Realizarea depozitului ecologic zonal Ghizela (depozit prevăzut cu stație de sortare; stație de compostare a deșeurilor vegetale din grădini și parcuri; stație de tratare mecano-biologică); Realizarea stației de transfer Timișoara. Realizarea celor trei centre de colectare: Jimbolia, Deta și Făget. Închiderea și remedierea depozitelor neconforme ale orașelor Jimbolia, Făget, Lugoj, Sânnicolau Mare, Buziaș, Timișoara. Totodată, în cadrul stației de transfer și a centrelor de colectare se prevede o zonă pentru depozitarea containerelor cu deșeuri voluminoase și un spațiu de depozitare pentru următoarele tipuri de containere:- pentru deșeuri periculoase și DEEE; La nivelul județului se va implementa următorul tip de colectare selectivă a deșeurilor:

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>În <u>zona urbană</u>, se va implementa colectarea selectivă pe trei pubele:</p> <ul style="list-style-type: none">- pubela deșeuri reziduale;- pubela deșeuri reciclabile;- container tip clopot pentru deșeurile din sticlă. <p>În <u>mediul rural</u>, se va implementa colectare a selectivă pe trei fracții, astfel:</p> <ul style="list-style-type: none">- pubela deșeuri reziduale;- sac galben biodegradabil re folosibil pentru deșeuri reciclabile (exclusiv deșeuri din sticlă);- container tip clopot pentru deșeurile din sticlă (situat în fiecare sat din mediul rural).
44	Colectarea și transportul deșeurilor municipale	<p>Extinderea zonelor deservite de servicii de salubritate deoarece există 5 localități fără servicii de salubritate: Denta, Moravița, Tomnatic, Tormac, Voiteg.</p> <p>Sortarea deșeurilor _ În județul Timiș există două stații de sortare a deșeurilor: la Timișoara și Satchinez. Este propusă a se realiza o stație de sortare a deșeurilor la Ghizela. Stația de sortare Ghizela va deservi zona 0, 2, 3 și 4, iar stația de sortare a unui operator privat din Timișoara va deservi zona 1 și 9 comune periurbane.</p>
45	Implementarea măsurilor de colectare selectivă a deșeurilor	<p>În vederea gestionării eficiente a deșeurilor din județ, se impune introducerea unui sistem coerent de colectare selectivă la nivel județean, cu scopul valorificării ulterioare a acestora. Colectarea selectivă se realizează în procent redus, în principalele areale urbane ale județului, astfel măsura se impune la nivel județean.</p> <p>Sistemul de colectare selectivă a deșeurilor valorificabile a fost implementat în 25 localități: 5 localități urbane (Timișoara, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Lugoj, Făget) și 20 rurale (Moșnița Nouă, Giroc, Chișoda, Cărpiniș, Iecea Mică, Balinț, Bârna, Bara, Ghiroda, Giarmata Vii, Comloșu Mare, Șag, Sânmihaiu Român, Dumbrăvița, Pădureni, Remetea Mare, Ghizela, Secaș, Lovrin, Peciu Nou).</p>
46	Tratarea deșeurilor în vederea valorificării sau eliminării	<p>Sortare _ În județ sunt prevăzute două stații de sortare și anume la Ghizela care va deservi zona 0, 2, 3 și 4, și stația de sortare a unui operator privat din Timișoara care va deservi zona 1 și 9 comune periurbane.</p> <p>Prelucrare în vederea valorificării _ Operatori economici implicați în acțiunea de recuperare a materialelor reciclabile sortate se întâlnesc în 21 UAT-uri și anume: Timișoara, Lugoj, Buziaș, Deta, Făget, Jimbolia, Recaș, Sânnicolau Mare, Biled, Becicherecu Mic, Orțișoara (sat Cornești), Giroc (sat Chișoda), Dudeștii Noi, Dudeștii Vechi, Giarmata, Ghiroda, Jebel, Moșnița Nouă, Remetea Mare, Sânnandrei (sat Covaci), Variaș.</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>Compostarea deșeurilor biodegradabile _ Este propusă a se realiza la Ghizela stația de compostare a deșeurilor vegetale din grădini și parcuri (se va produce compost horticol cu destinația îngrășământ agricol) și la Timișoara o stație de compostare a deșeurilor vegetale.</p> <p>Tratare mecano-biologică _ Este propusă a se realiza o stație de tratare mecano-biologică la Ghizela.</p> <p>Tratarea termică _ În municipiul Timișoara funcționează incineratorul operatorului economic SC Pro Air Clean SRL, incinerator ecologic de deșeuri industriale, medicale și toxice</p> <p>Valorificare energetică _ A fost întocmit și aprobat de către primăria municipiului Timișoara Studiul de Fezabilitate pentru „Valorificarea energetică a deșeurilor municipale (DMS) prin conceperea unei instalații adecvate și integrarea acesteia în cadrul CET Sud Timișoara”, care are drept scop valorificarea energetică a deșeurilor municipale și producerea de energie electrică și termică.</p>
47	Eliminarea fluxurilor speciale de deșeuri	<p>Tratarea și eliminarea deșeurilor periculoase se va realiza numai în instalații autorizate în acest scop și anume la incineratorul de deșeuri speciale aparținând operatorului economic SC PRO AIR CLEAN SRL Timișoara</p> <p>Deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE) _ HG 1037/ 2010 a stabilit obligativitatea de a exista un punct de colectare a DEEE în fiecare localitate, iar în orașe și municipii un centru la fiecare 50000 de locuitori. Totodată s-a stabilit rata medie anuală de colectare selectivă la nivel național de cel puțin 4 kg/locuitor/ an. În cadrul stației de transfer și a centrelor de colectare se prevede un spațiu de depozitare pentru DEEE;</p> <p>Vehicule scoase din uz</p> <p>Deșeuri din construcții și demolări Planul local de gestiune a deșeurilor pentru orașul Timișoara prevede realizarea unui centru de reciclare deșeuri din construcții și demolări de către administrația locală.</p> <p>Nămoluri rezultate de la stațiile de epurare orășenești vor fi utilizate conform Strategiei pentru gestionarea nămolului.</p>
48	Reabilitarea și ecologizarea depozitelor rurale sistate	Reabilitarea celor 224 spații de depozitare din zona rurală închise la data de 16 iulie 2009

Măsuri privitoare la Subdomeniul - SĂNĂTATEA POPULAȚIEI

Obiectiv sectorial: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
49	Protejarea sănătății umane prin amplasarea obiectivelor industriale în afara zonelor rezidențiale	Cu privire la dezvoltarea sectorului industrial, va trebui să se aibă în vedere amplasarea noilor obiective industriale în afara zonelor rezidențiale, pentru protejarea sănătății umane, în concordanță cu legislația în vigoare.
50	Respectarea normelor pentru zgomote și vibrații	Măsurile pentru reducerea poluării fonice, pentru respectarea limitelor prevăzute de legislația în vigoare (STAS 10009-88 pentru zgomotele din trafic și STAS 6161-82 pentru zgomotele exterioare clădirilor), se pot concretiza prin: utilizarea unor echipamente și tehnologii performante din punct de vedere al nivelului de zgomot generat, izolarea fonică a clădirilor unde se găsesc surse generatoare de zgomot și vibrații, asigurarea perdelelor verzi de protecție de-a lungul drumurilor și căilor ferate, utilizarea panourilor fonice. Elaborarea hărților de zgomot și a planurilor de acțiune. Respectarea normelor în vigoare pentru diminuarea poluării fonice cauzate de aeroportul internațional "Traian Vuia"
51	Asigurarea calității apei destinate consumului uman	Asigurarea calității apei în zonele cu posibilități reduse de alimentare cu apă subterană: pe teritoriul administrativ al orașului Făget (Bunea Mare, Bunea Mică, Colonia Mică, Jupânești, Povârgina) și al comunelor Margina (Nemeșești, Coșteiu de Sus, Bulza, Coșevița, Groși, Homojdia, Breazova), Tomești (Crivina de Sus, Poieni, Fărășești), Pietroasa (Luncanii de Jos, Luncanii de Sus). Următoarele măsuri trebuie să asigure o calitate a apei conformă cu cerințele: - construirea de noi captări de apă de suprafață și subterană din zone de protecție pentru captările de apă din surse de suprafață destinate potabilizării; - reabilitarea rețelelor de apă existente în vederea îmbunătățirii distribuției apei potabile și reducerea riscurilor de accidente frecvente, pierderi importante de apă și contaminare ulterioară a apei; - construirea de noi rețele de distribuție; - reabilitarea tehnologiilor de tratare; - îmbunătățirea tehnologiilor de tratare;

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- construirea de noi stații de tratare;- schimbarea instalațiilor interioare;
52	Crearea unei zone verzi tampon între zonele rezidențiale și cele industriale	Realizarea perdelelor verzi de protecție între zonele rezidențiale și cele industriale contribuie la îmbunătățirea stării de sănătate umană, prin crearea efectului de barieră în calea poluanților atmosferici. Implementarea acestei măsuri în următoarele unități administrativ teritoriale va aduce beneficii atât mediului cât și populației: Timișoara, Lugoj, Buziaș, Deta, Făget, Sânnicolau Mare, Biled, Chișoda, Dumbrăvița, Giroc, Găvojdia, Moșnița Nouă, Margina, Moravița, Nădrag, Orțișoara, Parța, Sânmihaiu Român, Sânnandrei, Șandra.
53	Extinderea spațiilor verzi în zonele urbane și reabilitarea celor existente	La extinderea suprafeței intravilanului localităților, autoritățile publice locale au obligația să asigure o cotă de 5% pentru amenajarea de spații verzi publice. Autoritățile publice locale au obligația de a asigura din terenul intravilan, o suprafață de spațiu verde de minimum 26 m ² /locuitor, până la data de 31 decembrie 2013.

Măsuri privitoare la Subdomeniul - TRANSPORT DURABIL

Obiectiv sectorial: Dezvoltarea unei infrastructuri durabile de transport, în vederea protejării factorilor de mediu

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
54	Diminuarea poluării factorilor de mediu cu emisiile generate de traficul rutier	Diminuarea poluării factorilor de mediu cu emisiile generate de traficul rutier se va implementa prin următoarele acțiuni: <ul style="list-style-type: none">- Utilizarea de mijloace nepoluante și cu un grad de zgomot redus pentru transportul în comun;- Amenajarea pistelor speciale pentru biciclete, cu prioritate pe arterele intens circulate;- Conștientizarea și educarea publicului privind problemele de mediu generate de trafic prin realizarea campaniilor de promovare a transportului în comun.- Construirea rutelor ocolitoare și a drumurilor de centură care să preia traficul greu și de tranzit, în afara zonelor rezidențiale.- Reabilitarea infrastructurii rutiere urbane.- Realizarea perdelelor de vegetație și amplasarea unor panouri de atenuare a zgomotului de-a lungul arterelor de trafic intens.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		- Realizarea de controale în trafic din punct de vedere al emisiilor de poluanți.

Măsuri privitoare la Subdomeniul - EDUCAȚIA ECOLOGICĂ

Obiectiv sectorial: Creșterea gradului de conștientizare asupra problemelor de mediu

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
55	Creșterea gradului de conștientizare a populației asupra problemelor de mediu	Prin implementarea creșterii gradului de conștientizare a populației asupra problemelor de mediu se urmărește asigurarea cunoștințelor, deprinderilor, motivațiilor și a valorilor necesare populației în scopul asumării răspunderii de menținere a calității mediului.

Domeniul - ZONELE DE RISC

Măsuri privitoare la Subdomeniul - ZONELE EXPUSE LA RISCURI NATURALE

Obiectiv sectorial: Creșterea siguranței populației față de riscurile naturale (inundații, alunecări de teren, cutremure)

Zonele de risc natural

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
56	Realizarea măsurilor de protecție împotriva inundațiilor și de diminuare a riscurilor producerii inundațiilor	Întreținerea lucrărilor existente de apărare împotriva inundațiilor în cele 46 UAT-uri afectate de inundații: Timișoara, Lugoj, Făget, Buziaș, Gătaia, Recaș, Balinț, Bârna, Bogda, Belinț, Bethausen, Birda, Boldur, Criciova, Curtea, Chevereșu Mare, Denta, Dumbrava, Fârdea, Foeni, Găvojdia, Giera, Giulvăz, Ghilad, Ghiroda, Ghizela, Giarmata, Jamu Mare, Margina, Mașloc, Mănăștiur, Nădrag, Orțișoara, Peciu Nou, Pietroasa, Pișchia, Remetea Mare, Racovița, Sacoșu Turcesc, Sănandrei, Sânpetru Mare, Săcălaz, Tomești, Topolovățu Mare, Victor Vlad Delamarina, Uivar. Lucrările de apărare împotriva inundațiilor existente în județul Timiș necesită în mare parte studii pentru aducerea la clasa de importanță a obiectivelor pe care le apără, studii și proiecte tehnice pentru reabilitare,

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>precum și acțiuni permanente de întreținere. Zonele în care se propun astfel de măsuri sunt:</p> <ul style="list-style-type: none">- pe r. Bega, zona cuprinsă între frontieră – Timișoara - Margina, L= 187,33 km;- pe r. Timiș, zona frontieră – Lugoj - Caransebeș (jud. Caraș Severin), L=207,0 km;- pe r. Bârzava, zona Reșița (jud. Caraș Severin)- frontieră, L=155,32 km; <p>Realizarea lucrărilor specifice de apărare împotriva inundațiilor Lucrări noi de apărare se propun pe râurile:</p> <ul style="list-style-type: none">- Bega, zona Leucuțești - Curtea: regularizare albie minoră cca. 31,26 km, îndiguiri de maluri cca. 91,5 km, regularizarea afluenților r. Bega pe cca. 52,88 km, îndiguiri pe afluenți pe cca. 10,8 km;- Timiș, pe zona Lugojel - Jena: regularizări pe cca. 23,0 km și îndiguiri pe ambele maluri pe cca. 36,0 km. <p>Aceste lucrări trebuie să se regăsească în Planul de Amenajare a Spațiului Hidrografic Banat, plan aflat în faza de avizare.</p> <p>Inundații se pot produce, de regulă, pe cursurile de apă neamenajate integral:</p> <ul style="list-style-type: none">- râul BEGA în porțiunea TOMEȘTI, FĂGET, MÂNĂȘTUR, BALINȚ;- râul TIMIȘ în porțiunea GĂVOJDIA, SACU, LUGOJ, GRĂNICERI;- râul BÂRZAVA în porțiunea GĂTAIA, BERECUȚA, BIRDA, MÂNĂȘTIRE, DENTA;- râul MUREȘ în albia majoră pe cursul inferior, în porțiunea PERIAM PORT, IGRIȘ, SARAVAL, CENAD; <p>Posibile inundații prin revărsări la ploi abundente (rupere de nori) pot fi produse pe pâraiele:</p> <ul style="list-style-type: none">- CARLEŢIU – zona NĂDRAG;- PĂRĂUL MARE – zona TOMEȘTI;- HĂUZEUSCA – zona CURTEA;- VALEA MARE – zona PIETROASA;- POGĂNIȘ – zona BÂRNA;- ICUI – zona MARGINA;- ZIDILEASCA – zona FĂGET; <p>Echiparea bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență prin crearea stocurilor de materiale și</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
57	Prevenirea și atenuarea efectelor alunecărilor de teren	<p>mijloace de intervenție, la nivelul comitetelor locale pentru situații de urgență.</p> <p>Prevenirea și protecția față de riscurile naturale în scopul gestionării eficiente a resurselor materiale.</p> <ul style="list-style-type: none">- Întocmirea hărților de risc la alunecări de teren în zone în care există elemente importante supuse riscului și declararea acestora ca "zone de risc la alunecări de teren", conform Legii 575/2001: Lugoj, Gătaia, Belinț, Bethausen, Brestovăț, Coșteiu, Curtea, Criciova, Dumbrava, Fârdea, Margina, Mănăștiur, Nădrag, Nițchidorf, Ohaba Lungă, Pietroasa, Recaș, Remetea Mare, Racovița, Secaș, Știuca, Tormac, Traian Vuia, Victor Vlad Delamarina. <p>Urmărirea terenurilor afectate de fenomene caracteristice alunecărilor de teren (eroziune de suprafață foarte puternică și excesivă, alunecări active, prăbușiri, surpări, scurgeri), în vederea cunoașterii tendințelor de evoluție a proceselor de alunecare mai ales în zonele afectate de activitatea umană.</p> <p>Se va aplica în 50 de UAT-uri: Balinț, Banloc, Livezile, Bara, Belinț, Bethausen, Bârna, Bogda, Boldur, Brestovăț, Chevereșu Mare, Coștei, Criciova, Curtea, Darova, Dumbrava, Făget, Fârdea, Gătaia, Birda, Găvojdia, Ghizela, Giarmata, Jamu Mare, Margina, Mașloc, Mănăștiur, Moravița, Nădrag, Nițchidorf, Ohaba Lungă, Orțișoara, Pietroasa, Pișchia, Racovița, Recaș, Remetea Mare, Sacoșu Turcesc, Satchinez, Secaș, Sâhandrei, Știuca, Teremia Mare, Tomești, Topolovățu Mare, Tormac, Traian Vuia, Victor Vlad Delamarina, Lugoj, Buziaș.</p> <ul style="list-style-type: none">- interzicerea construcțiilor de orice tip pe suprafețele poligonale cu valori mari ale coeficientului mediu de hazard ($K_m = 0,51 - 0,80$) – potențial ridicat de producere a alunecărilor de teren;- acceptarea / autorizarea unor proiecte de construcție (de orice tip) în sectoarele cu valori mediu – mari ale coeficientului mediu de hazard ($K_m = 0,31 - 0,50$), cu potențial mediu de producere a alunecărilor de teren, în urma elaborării unor proiecte privind realizarea controlată a drenajelor, a amenajării drumurilor, a amplasării rețelelor de utilități, care să țină seama de harta de hazard la alunecări de teren a județului Timiș;- acceptarea / autorizarea oricăror lucrări de construcții care să respecte normele legale, pentru sectoarele cu valori reduse ale factorului mediu de hazard ($K_m < 0,30$), corespunzătoare unui potențial scăzut de producere a alunecărilor de teren.- Efectuarea lucrărilor de consolidare a zonelor expuse alunecărilor de teren- Lucrări specifice de îmbunătățiri funciare (combaterea eroziunii solului) aplicate în complex cu cele agro-pedo-ameliorative (nivelare - modelare, astuparea crăpăturilor) pe versanții afectați de alunecări active și pe

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		terenuri cu alunecări stabilizate, funcție de modul de utilizare a terenului. - Stabilizarea și valorificarea terenurilor alunecate prin împăduriri pentru protecția antierozională și stabilizarea versanților - Evitarea supraîncărcării versanților cu construcții, căi de comunicații (drumuri, căi ferate) pe versanții instabili
58	Protecția construcțiilor din unitățile administrativ teritoriale urbane față de riscul seismic	Elaborarea planurilor de apărare împotriva efectelor seismelor pentru unitățile administrative teritoriale aflate în zone cu intensitatea seismică VII (municipiile Timișoara, Lugoj; orașele Buziaș, Deta, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Ciacova, Gătaia, Recaș), care să includă: - inițierea de măsuri specifice în caz de urgență - punerea în siguranță, a construcțiilor care prezintă un pericol ridicat de prăbușire și care adăpostesc un număr important de persoane. - crearea unor spații tampon pentru adăpostirea provizorie a locatarilor, în cazul necesității părăsirii temporare a locuințelor, pe timpul executării lucrărilor de intervenție sau în caz de cutremur. - continuarea acțiunii de inventariere și expertizare a construcțiilor din zonele seismice. - crearea condițiilor tehnice și organizatorice necesare colectării, stocării și procesării automate ale informațiilor relative la construcțiile cu risc seismic. - completarea cadrului organizatoric pentru luarea măsurilor de urgență post-seism (în special a celor cu caracter tehnic, legate de evaluarea rapidă post-seism și de punerea provizorie în siguranță). - măsuri pentru îmbunătățirea informării populației și a factorilor de decizie, la diferite niveluri (central, local), asupra principalelor aspecte legate de riscul seismic și de măsurile pentru reducerea acestuia. - Asigurarea rezistenței /consolidării clădirilor, a infrastructurii tehnice și de transport pe baza informațiilor oferite de zonarea și microzonarea seismică a localităților - Adoptarea sistemelor de avertizare seismică cu câteva secunde înainte de producerea unui cutremur pentru punerea în siguranță a obiectivelor de importanță vitală, a opririi alimentării cu gaze, mobilizarea personalului de intervenție etc. - Stabilirea centrelor de protecție civilă în caz de dezastru, programe de informare și instruire, simulări etc. - Respectarea Reglementării tehnice „Cod de proiectare seismică – Prevederi de proiectare pentru clădiri” –

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		indicativ P100 -1/2006

Măsuri privitoare la Subdomeniul - ZONELE EXPUSE LA RISCURI TEHNOLOGICE

Obiectiv sectorial: Reducerea semnificativă a impactului negativ a activității industriale asupra calității mediului și a populației

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
59	Prevenirea amplificării efectelor accidentelor majore în care sunt implicate substanțe periculoase	<p>În județul Timiș sunt 11 operatori SEVESO (5 operatori cu Risc Major și 6 operatori cu risc minor). Operatorii amplasamentelor care intră sub incidența Directivei Seveso au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a preveni accidentele majore și de a limita consecințele acestora. Pentru a limita consecințele provocate de asemenea accidente este necesară întocmirea raportului de securitate și conceperea unor planuri de urgență - internă (PUI), respectiv externă (PUE). Planul de urgență internă cuprinde măsurile ce trebuie aplicate în interiorul amplasamentului de către operator și angajații acestuia, iar planul de urgență externă cuprinde măsurile ce trebuie luate în exteriorul amplasamentului de către autorități.</p> <p><i>În planificarea teritorială rezultatele extrase din planurile de urgență externe trebuie să fie corelate cu Planul de Urbanism/ amenajare teritorială generală. Zonele de risc identificate constituie obiectul interesului autorităților. Autorităților și operatorului economic le revin următoarele sarcini: obligația de a informa, înștiința, avertiza și alarma populația din zonele posibil a fi afectate despre natura eventualelor incidente, despre efectele acestora și despre felul în care vor trebui să se comporte și să țină cont de deciziile specificate în PUE.</i></p> <p>Această măsură se va implementa în 4 UAT- uri: Timișoara, Lugoj, Orțișoara (Călacea), Satchinez.</p>
60	Diminuarea poluării în cazul operatorilor economici de tip IPPC	<p>Operatorii economici de tip IPPC trebuie să ia măsuri urgente și serioase pentru diminuarea poluării, în așa fel încât valorile permise de emisii toxice în aer, apă și sol să nu fie depășite. În vederea realizării unui sistem integrat pentru prevenirea și controlul integrat al poluării provenite de la activități specifice, se impune:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Abordarea integrată care să țină cont de performanța de mediu a întregii instalații, cuprinzând, de exemplu emisiile în aer, apă și sol, generarea de deșeuri, utilizarea de materii prime, eficiența energetică, zgomot, prevenirea accidentelor, precum și readucerea amplasamentului în momentul închiderii la o stare satisfăcătoare.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>2. Aplicarea celor mai bune tehnici disponibile (BAT) în condițiile autorizării, inclusiv stabilirea valorilor limită de emisie (VLE) care trebuie să se bazeze pe aceste tehnici BAT.</p> <p>3. Flexibilitatea permite autorităților competente pentru protecția mediului ca în determinarea condițiilor de autorizare să țină seama de caracteristicile tehnice ale instalației, amplasarea geografică a acesteia și condițiile locale de mediu.</p> <p>Se va aplica în 30 UAT-uri: Timișoara, Lugoj, Ciacova, Gătaia, Jimbolia, Sănnicolau Mare, Bacova, Birda, Biled, Boldur, Cenei, Checea, Dudeștii Vechi, Ghizela, Igrăș, Iecea Mare, Jebel, Voiteni, Lenauheim, Mașloc, Moravița, Nițchidorf, Parța, Pădureni, Peciou Nou, Periam, Sănandrei, Sănpetru Mare, Sănmihaiu Român, Satchinez.</p>
61	Diminuarea poluării în cazul operatorilor economici de tip REACH	Respectarea Regulamentului 1907/2006 (CE) al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, restricționarea și autorizarea substanțelor chimice. În județul Timiș există 27 utilizatori în aval de substanțe și preparate conform contextului REACH în următoarele UAT-uri: Timișoara, Lugoj, Sănnicolau Mare, Dumbrăvița.
62	Reducerea emisiilor de compuși organici volatili solvenți	Pentru reducerea emisiilor de compuși organici volatili solvenți operatorii economici au obligația aplicării măsurilor și a tehnicilor asociate celor mai bune tehnici disponibile (BAT), care să asigure conformarea condițiilor de operare cu una din următoarele cerințe: - respectarea valorilor limită de emisie de COV prin folosirea echipamentelor de captare și tratare a emisiilor de COV; - aplicarea unei scheme de reducere a COV, prin reducerea consumului de solvenți prin tehnici corespunzătoare, sau înlocuirea solvenților pe bază de COV cu solvenți pe bază de apă, sau cu substanțe cu conținut mai mic de COV, care să ofere posibilitatea reducerii emisiilor, reducere echivalentă cu cea pe care ar realiza-o aplicând valorile limită de emisie. Se va aplica în 10 UAT-uri: Timișoara, Dumbrăvița, Sănnicolau Mare, Lugoj, Biled, Nădrag, Moșnița Nouă, Chișoda, Carani, Deta.
63	Prevenirea riscurilor nucleare	Județul Timiș conform analizei Consiliului Național de Control al Activității Nucleare nu este înregistrat cu risc de accident nuclear ci numai cu <i>risc de urgențe radiologice</i> . Riscul nuclear cel mai important este localizat în zona Pecs – Ungaria, din cauza existenței centralei nucleare cu 4 reactoare (putere instalată 550 MW), situată la cca 140 Km de granița cu România (implicit județul Timiș) și cca. 220 Km de municipiul Timișoara.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Structurile abilitate să gestioneze acest tip de situație de urgență, vor asigura transpunerea în practică a măsurilor specifice pe termen lung, conform prevederilor planului de urgență radiologică existent la Inspectoratul pentru Situații de Urgență Banat al Județului Timiș.
64	Diminuarea riscurilor legate de descoperirea muniției neexplodate	La descoperirea unei astfel de muniții, important este să se respecte următoarele reguli: <ul style="list-style-type: none">- Să nu fie atinsă, lovită sau mișcată.- Să nu se introducă în foc.- Să nu se încerce demontarea focoaselor sau altor elemente componente.- Copiii să nu fie lăsați să se joace cu asemenea componente.- Să nu se transporte munițiile neexplodate în încăperi, locuințe sau grămezi de fier vechi.- În zonele unde se presupune că ar exista muniții neexplodate, să nu se execute lucrări de îmbunătățiri funciare, săpături manuale și să nu se aprindă focul.- Să fie interzisă circulația vehiculelor, oamenilor și animalelor în zonă. Când se descoperă acest tip de muniție se apelează numărul de telefon 112. Se va aplica în 46 de UAT-uri: Timișoara, Lugoj, Buziaș, Deta, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Făget, Gătaia, Becicherecu Mic, Beba Veche, Balinț, Belinț, Biled, Brestovăț, Cărpiniș, Cenad, Cenei, Comloșu Mare, Darova, Dumbrăvița, Dudeștii Vechi, Găvojdia, Giarmata, Ghiroda, Giera, Giroc, Jamu Mare, Jebel, Lovrin, Margina, Mănăștiur, Periam, Parța, Peciu Nou, Racovița, Traian Vuia, Tomești, Săcălaz, Sacoșu Turcesc, Sânmihaiu Român, Sânnandrei, Șag, Șandra, Tormac, Variaș, Voiteg.
65	Prevenirea riscurilor legate de incendii în masă	Prevenirea riscurilor legate de incendii în masă pe mari suprafețe agricole în zona: Sânnicolau Mare, Jimbolia, Lugoj, Buziaș, Deta. Prevenirea riscurilor legate de incendii în masă la fondul forestier: <ul style="list-style-type: none">- O. S. Coșava (zona Valea lui Liman; zona Sintești-Groși-Bulza);- O. S. Făget (zona Ohaba-Lungă, Bunea Mare, Dubești și zona Nădrag, Fârdea Botinești);- O. S. Lugoj (zona Brestovăț, Coșari); În scopul evitării producerii incendiilor la miriști, vegetație uscată sau fond forestier, fiecare unitate administrativ-teritorială trebuie să ducă la îndeplinirea următoarelor măsuri:

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- Informarea populației asupra măsurilor specifice și a condițiilor de desfășurare a acțiunilor de ardere controlată a vegetației uscate de pe terenurile agricole, conform prevederilor <i>Ordinului M.A.I. nr. 163/2007 pentru aprobarea Normelor generale de apărare împotriva incendiilor și a Ordinului Comun nr. 605/579/2008 al Ministrului Internelor și Reformei Administrative și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pentru aprobarea Dispozițiilor generale de apărare împotriva incendiilor pe timpul utilizării focului deschis la arderea de miriști, vegetație uscată și resturi vegetale.</i>- Informarea populației pentru respectarea <i>O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului</i>, aprobată cu <i>Legea 265/2006</i>, cu modificările și completările ulterioare.- Asigurarea măsurilor de protecție a fondului forestier prin desfășurarea unor acțiuni cu caracter preventiv împreună cu administratorii silvici, cu accent pe respectarea regulilor și măsurilor de apărare împotriva incendiilor în zonele predispuse afluenței turiștilor, în special în zilele libere.- Sancționarea persoanelor fizice și juridice care nu respectă măsurile preventive, specifice arderilor de miriști și gunoaie.
66	Prevenirea riscurilor legate de avarierea construcțiilor hidrotehnice	<p>Deținătorii de baraje și lacuri de acumulare, precum și de prize pentru alimentări cu apă, cu sau fără baraj, au obligația să întocmească regulamente de exploatare și să respecte prevederile acestora. Regulamentele de exploatare fac parte integrantă din autorizația de gospodărire a apelor. Coordonarea exploatării lacurilor de acumulare pe bazine hidrografice, indiferent de deținător, se asigură de Administrația Națională "Apele Romane" în conformitate cu prevederile regulamentelor de exploatare bazinale.</p> <p>În scopul asigurării stabilității și integrității digurilor, barajelor și a altor lucrări de apărare împotriva acțiunilor distructive ale apelor, se interzic:</p> <ul style="list-style-type: none">a) extragerea pământului sau a altor materiale din diguri, baraje sau din alte lucrări de apărare, ca și din zonele de protecție a acestora;b) plantarea arborilor de orice fel pe diguri, baraje și pe alte lucrări de apărare;c) pășunarea pe diguri sau baraje, pe maluri sau în albiile minore, în zonele în care sunt executate lucrări hidrotehnice și în zonele de protecție a acestora;d) realizarea de balastiere sau lucrări de excavare în albie, în zona captărilor de apă din râu, a captărilor cu infiltrare prin mal, a subtraversărilor de conducte sau alte lucrări de artă. <p>Barajul SURDUC cu un volum maxim de 40,4 mil. M³, inundă total sau parțial 6 localități dispuse în aval de</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		barajul de acumulare (Surducu Mic, Săceni, Susani, Jupani, Sudriaș și Traian Vuia). Prin blocarea stăvilarelor de la nodul hidrotehnic COȘTEIU în poziția deschis vor fi afectate localitățile dispuse în aval.
67	Reducerea riscului producerii de poluări accidentale cu petrol	Reducerea riscului producerii de poluări accidentale cu petrol în UAT-urile pe al cărui teritoriu se găsesc zone de extracție, îmbarcare sau prelucrare a produselor petroliere: Biled, Orțișoara, Satchinez, Beba Veche, Dudeștii Noi, Dumbrăvița, Foeni, Giera, Lovrin, Teremia Mare, Variaș, Moravița, Ciacova, Banloc, Șandra, Variaș, Mașloc, Giroc, Cărpiniș, Sănandrei, Deta, Ghilad, Giulvăz, Banloc, Livezile, Pișchia, Peciu Nou, Remetea Mare, Săcălaz, Sănandrei, Lugoj, Lenauheim, Sânpetru Mare, Chevereșu Mare, Uivar, Găvojdia, Checea, Dudeștii Vechi, Timișoara, Sănnicolau Mare.

6.1.1.4.2. DOMENIUL ȚINTĂ - ZONE PROTEJATE – TURISM

Domeniul - ZONE PROTEJATE

Măsuri privitoare la Subdomeniul - PATRIMONIUL NATURAL

Obiectiv sectorial: Protecția valorilor de patrimoniu natural

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
1	Asigurarea managementului corespunzător al ariilor naturale protejate, inclusiv Natura 2000	Definitivarea administrării ariilor naturale protejate conform OUG nr. 57/2007, art. 18. Înființarea structurilor administrative ale ariilor naturale protejate și întărirea capacității lor. Există 3 arii protejate de interes național care nu au custode: Movila Șișitak, Pădurea Bistra, Beba Veche și 3 arii protejate de interes județean care nu au custode: Pădurea-Parc Buziaș, Pădurea Dumbrava, Parcul Banloc. Necesită administrare: - 13 Situri de Interes Comunitar: ROSCI0277 Becicherecu Mic, ROSCI0287 Comloșu Mare, ROSCI0336 Pădurea Dumbrava, ROSCI0337 Pădurea Neudorfului, ROSCI0338 Pădurea Paniova, ROSCI0345 Pajiștea Cenad, ROSCI0346 Pajiștea Ciacova, ROSCI0348 Pajiștea Jebel, ROSCI0349 Pajiștea Pesac, ROSCI0355 Podișul Lipovei-Poiana Ruscă, ROSCI0388 Sărăturile de la Foeni-Grăniceri, ROSCI0390 Sărăturile Diniaș, ROSCI0402

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>Valea din Sânanndrei.</p> <p>- 6 Arii de Protecție Specială Avifaunistică ROSPA0079 Mlaștinile Murani; de asemenea, și cele 5 SPA-uri recent declarate prin HG nr. 971/2011 necesită administrare (ROSPA0126 Livezile - Dolaț, ROSPA0127 Lunca Bârzavei, ROSPA0128 Lunca Timișului, ROSPA0142 Teremia Mare - Tomnatic, ROSPA0144 Uivar - Dinaș).</p> <p>Realizarea și implementarea planurilor de management și a regulamentelor tuturor ariilor naturale protejate. Elaborarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 după preluarea în administrare / custodie pentru:</p> <p>- 13 Situri de Interes Comunitar: ROSCI0277 Becicherecu Mic, ROSCI0287 Comloșu Mare, ROSCI0336 Pădurea Dumbrava, ROSCI0337 Pădurea Neudorfului, ROSCI0338 Pădurea Paniova, ROSCI0345 Pajiștea Cenad, ROSCI0346 Pajiștea Ciacova, ROSCI0348 Pajiștea Jebel, ROSCI0349 Pajiștea Pesac, ROSCI0355 Podișul Lipovei-Poiana Ruscă, ROSCI0388 Sărăturile de la Foeni-Grăniceri, ROSCI0390 Sărăturile Dinaș, ROSCI0402 Valea din Sânanndrei.</p> <p>- 6 Arii de Protecție Specială Avifaunistică ROSPA0079 Mlaștinile Murani; de asemenea, și cele 5 SPA-uri recent declarate prin HG nr. 971/2011 necesită administrare (ROSPA0126 Livezile - Dolaț, ROSPA0127 Lunca Bârzavei, ROSPA0128 Lunca Timișului, ROSPA0142 Teremia Mare - Tomnatic, ROSPA0144 Uivar - Dinaș);</p> <p>- se impune respectarea măsurilor de protecție și conservare conform regimului ariilor naturale protejate.</p> <p>Unitățile administrativ teritoriale în cadrul cărora sunt situri Natura 2000 fără plan de management sunt: Timișoara, Buziaș, Ciacova, Deta, Recaș, Sânnicolau Mare, Banloc, Becicherecu Mic, Bogda, Boldur, Bucovăț, Cenad, Cenei, Comloșu Mare, Chevereșu Mare, Curtea, Darova, Denta, Dudeștii Noi, Foeni, Ghilad, Ghizela, Giera, Giroc, Gottlob, Jebel, Lenauheim, Lovrin, Livezile, Margina, Moșnița Nouă, Orțișoara, Otelec, Parța, Pădureni, Peciu Nou, Pietroasa, Pișchia, Racovița, Saravale, Secaș, Sânanndrei, Sânpetru Mare, Sânmihaiu Român, Sacoșu Turcesc, Șag, Teremia Mare, Tomești, Tomnatic, Topolovățu Mare, Uivar.</p> <p>Aprobarea Planurilor de management și a Regulamentelor ariilor naturale protejate de către Ministerul Mediului și Pădurilor pentru siturile Natura 2000. La Ministerul Mediului și Pădurilor s-a trimis spre avizare regulamentul ariei protejate pentru șase situri Natura 2000 (ROSCI0064 Defileul Mureșului Inferior, ROSCI0108 Lunca Mureșului Inferior, ROSCI0109 Lunca Timișului, ROSPA0047 Hunedoara Timișană, ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior, ROSPA0095 Pădurea Macedonia). De asemenea, tot spre avizare la Ministerul Mediului și Pădurilor sunt 4 planuri de management (ROSCI0108 Lunca Mureșului Inferior, ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior și Dealurile Lipovei, ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior, ROSPA0078 Mlaștina Satchinez).</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Materializarea în teren a zonării interne a ariilor naturale protejate de interes național (OUG. nr. 57/2007, art. 22).
2	Protecția patrimoniului natural prin stabilirea zonelor de protecție a acestora cu instituirea interdicției definitive de construire	Transpunerea în documentațiile de urbanism a delimitărilor și a activităților din domeniul rezervațiilor și monumentelor naturii și zonele de protecție ale acestora. Conform HCJ nr. 68/2008 au fost delimitate zone tampon și de protecție la 11 arii naturale protejate din județul Timiș: Lacul Surduc, Acumularea Pișchia, Arboretumul Bazoș, Mlaștinile Satchinez, Lunca Pogănișului, Sărăturile Dinaș, Pajiștea cu narcise Bătești, Pădurea Cenad, Insula Mare Cenad, Insulele Igrish, Pădurea Bistra.
3	Cunoașterea de către administrațiile publice locale a localizării exacte a limitelor ariilor protejate instituite prin HCJ nr. 19/1995, HG nr. 971/2011, Ordinului 2387/2011	Informarea autorităților locale (primării) asupra limitelor arealelor protejate și a măsurilor care decurg din prezența lor
4	Întocmirea propunerilor de declarare și a altor obiective de patrimoniu natural	La nivelul județului Timiș există un Sit de Interes Comunitar Natura 2000 nou propus: ROSCI0313 SCI Livezile - Banloc.
5	Valorificarea și protecția peisajelor naturale	Acordarea plăților compensatorii pentru cultivatorii și proprietarii de terenuri din zonele protejate Protejarea zonelor umede
6	Conservarea diversității biologice, a habitatelor naturale, a speciilor de floră și faună sălbatică	Monitorizarea suprafeței și calității habitatelor pentru speciile de floră și faună ocrotite, periclitate, vulnerabile, endemice, relict, pe cale de dispariție. Monitorizarea stării de conservare a habitatelor naturale și speciilor de floră și faună sălbatică de interes comunitar și național prin obiectivele și măsurile prevăzute în planurile de management ale ariilor protejate Gestionarea durabilă a fondului cinegetic Identificarea / crearea de coridoare / trasee ecologice ce asigură satisfacerea cerințelor de deplasare, reproducere și refugiu pentru speciile sălbatice terestre și acvatice și aplicarea măsurilor de protecție și conservare.

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

volumul IX – strategia de dezvoltare spațială
s.c. urban team s.r.l., s.c. velplan design s.r.l., s.c. urban profesional consulting s.r.l.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Instituirea culoarului ecologic între Munții Apuseni și Carpații Meridionali, în vederea protejării arealului pentru exemplarele de urs. Eficientizarea sistemului de verificare a încadrării în legile privind vânătoria și comerțul cu specii din fauna și flora sălbatică

Măsuri privitoare la Subdomeniul - IZVOARE MINERALE ȘI GEOTERMALE

Obiectiv sectorial: Protejarea și valorificarea durabilă a resurselor balneoturistice

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
7	Protejarea resurselor balneoturistice	Se instituie zonă de protecție sanitară cu regim sever sau cu regim de restricții precum și perimetre de protecție hidrogeologică în jurul surselor de ape minerale utilizate pentru cura internă sau pentru îmbuteliere, în scopul prevenirii pericolului de alterare a calității surselor de apă. Această măsură se va implementa în UAT pe teritoriul cărora se găsesc surse de ape minerale: Biled, Buziaș, Sacoșu Mare, Pișchia, Fibiș, Bogda, Giulvăz (Ivanda), Orțișoara (Călacea), Timișoara, Teremia Mare, Mașloc, Variaș.
8	Utilizarea durabilă a apelor geotermale	Se impune adoptarea unei strategii coerente de utilizare a apelor geotermale cu accent pe exploatarea durabilă a acestora. Această măsură este necesar a se aplica în unitățile administrativ-teritoriale care au zone de exploatare a apelor geotermale.

Măsuri privitoare la Subdomeniul - PATRIMONIUL CULTURAL

Obiectiv sectorial: Protecția valorilor de patrimoniu cultural și punerea în valoare a acestora

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
9	Salvgardarea patrimoniului cultural prin stabilirea zonelor de protecție/zonelor construite protejate, protejarea, conservarea și restaurarea elementelor semnificative pentru identitatea teritoriului istoric în scopul introducerii și exploatării acestor obiective din punct de vedere turistic și cultural.	Reglementarea domeniului prin elaborarea documentațiilor de urbanism de tip PUZCP pentru centre urbane/localități rurale cu valori de patrimoniu; realizarea în cadrul regulamentelor locale de urbanism aferente PUZCP a unor anexe cu detalierea elementelor specifice arhitecturale valoroase ale fondului construit.
		Elaborarea documentațiilor de specialitate (relevee, expertize tehnice, studii) pentru monumentele din categoria »B» în vederea includerii pe lista de priorități de intervenție/investiții la nivel local.
		Inventarierea și pregătirea intervențiilor de punere în siguranță a patrimoniului construit aflat în pericol(lista obiective, proiectare și execuție lucrări)
		Pregătirea de specialiști/personal în domeniul conservării și gestionării patrimoniului construit și ZCP (cursuri postuniversitare, INA, etc).
		Pregătire personal în meserii tradiționale de reabilitare patrimoniu construit (piatră, lemn, zidării)
10	Întocmirea unor programe cu caracter tematic și dezvoltarea unei rețele de obiective culturale	Realizarea unor programe/proiecte la nivel județean și regional(ex.județele limitrofe Hunedoara, Caraș-Severin) cu caracter tematic: patrimoniu ecleziastic rural și urban, centre urbane și rurale, centre balneare.
		Dezvoltarea unei rețele de obiective culturale - monumente și ansambluri de arhitectură în corelare cu evenimente culturale (patrimoniu imaterial, tradiții și obiceiuri)
11	Întocmirea propunerilor de declarare a unor obiective de patrimoniu antropoc(în afara celor incluse în PATN Secțiunea III Zone Construite Protejate)	Completarea listei UAT-uri cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național și a listei valorilor de patrimoniu cultural de interes național *
12	Investigarea potențialului de dezvoltare a turismului cultural	Cooperarea cu autoritățile centrale și parteneri europeni/internaționali (Consiliul Europei - Institutul european al itinerariilor culturale; ICOMOS; ONG-uri culturale) în vederea selectării obiectivelor potențiale a fi integrate în rețele tematice

*În urma analizei densității valorilor de patrimoniu repartizate teritorial, UAT-uri cu concentrare foarte mare de patrimoniu construit, urmând a fi propuse pentru introducerea pe lista din PATN- Zone construite protejate sunt :

Orașe: Buziaș, Ciacova, Deta, Jimbolia, Sânnicolau Mare
Comune: Cenad, Beba Veche, Foeni, Criciova
Sate: Charlottenburg, Cebza, Teremia Mare, Comloșu Mare

Pentru Valori de patrimoniu cultural de interes național, lista este necesar a fi completată cu următoarele poziții :

1. Monumente și ansambluri de arhitectură

g) Ansambluri urbane :

- *Ansamblul urban str. Victoriei și str. Mihai Viteazul- TM-II-a-B-06217, oras DETA, sec. XIX-XX*
- *Ansamblul urban centru urban Sânnicolau Mare(de clasat)*
- *Ansamblul urban centru urban Jimbolia(de clasat)*

k) Biserici și ansambluri mănăstirești

- *Biserica reformată «Sf. Ana », (de clasat), Dumbrava, înc. Sec. XX, arh. Alpar Ignac)*

l) Arhitectura industrială; amenajări, căi de comunicație

- *Casa Stavilar, TM-II-m-B-06283, sat Sânmihaiu Român*

n) Ansambluri tradiționale rurale

- *este necesar a fi inventariate zone etnografice distincte (ex. Zona Pădurenilor : Pietroasa, Crivina de Sus, Poieni, Luncani de Sus, Luncanii de*

Jos)

În domeniul « Peisajelor culturale », se disting zone ce trebuiesc analizate și puse în valoare atât prin prisma valorilor patrimoniului construit cât și a celui natural :

- *Jupânești, Făget, Dumbrava*
- *Lunca Mureșului - Cenad*
- *Charlottenburg - Mașloc*
- *Valea Timișului - Gad, Radna, Macedonia*
- *Zona Remetea Mare*

Domeniul – TURISM

Măsurile privitoare la Subdomeniul - TURISM

Obiectiv sectorial: Crearea unei oferte turistice atractive și competitive care să pună în valoare potențialul zonei și să contribuie la creșterea economică a județului Timiș

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsurile și acțiunile prioritare
13	Îmbunătățirea infrastructurii tehnice și turistice	<p>Reabilitarea infrastructurii tehnice a zonelor cu potențial turistic Se impune reabilitarea infrastructurii tehnice în UAT cu concentrare mare a resurselor naturale (Criciova, Fârdea, Ohaba Lungă, Pietroasa, Știuca, Tomești) și antropice: (Criciova, Știuca).</p> <p>Dezvoltarea structurilor de cazare și alte servicii în mod diferențiat în funcție de formele de turism și localizările în teritoriu:</p> <ul style="list-style-type: none">- dezvoltarea structurilor de cazare în localitățile cu concentrare mare a resurselor naturale (Sânnicolau Mare, Cenad, Criciova, Fârdea, Margina, Ohaba Lungă, Pietroasa, Știuca), și în localitățile cu concentrare mare a resurselor antropice (Făget, Banloc, Criciova, Știuca);- dezvoltarea bazei de cazare din centrele urbane în vederea creșterii numărului de locuri de cazare, având în vedere faptul că patru orașe nu îndeplinesc indicatorii minimali de definire a localităților urbane în ceea ce privește locurile în hoteluri: Ciacova, Făget, Gătaia, Recaș.- modernizarea și extinderea bazelor de cazare montane (cabane și adăposturi);- modernizarea bazei de cazare în stațiunile balneare existente;- dezvoltarea bazei de cazare în localitățile cu resurse balneare insuficient valorificate sau nevalorificate (Sacoșu Mare, Pișchia, Fibiș, Ivanda, Teremia Mare, Deta, Lovrin, Mașloc, Biled, Variaș, Sânmihaiu German, Periam, Lenauheim, Uivar, Cărpiniș, Cebza, Banloc, Beba Veche, Tomnatic, Comloșu Mare, Saravale, Beregsău Mic, Grabaț).- crearea / amenajarea de structuri turistice de primire pentru turismul de tranzit (motel, han) pe traseele rutiere principale, în zone extravilane situate în apropierea unor localități turistice sau în relație cu nodurile de acces pe viitoarea autostradă;- construirea unor camping-uri: Ciacova; Lacul Surduc, Sânmihaiu Român, Utvin, Uivar, Otelec.- dezvoltarea bazei de cazare în unitățile administrativ-teritoriale pe al cărui teritoriu nu se află înregistrată nici o

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>structură de primire turistică: Ciacova, Balinț, Banloc, Bara, Beba Veche, Becicherecu Mic, Belinț, Bethausen, Biled, Birda, Bârna, Brestovăț, Cărpiniș, Cenei, Checea, Comloșu Mare, Coșteiu, Criciova, Curtea, Darova, Denta, Dudeștii Vechi, Fibiș, Fârdea, Foeni, Găvojdia, Ghilad, Ghizela, Giera, Giulvăz, Gottlob, Iecea Mare, Jamu Mare, Jebel, Lenauheim, Liebling, Livezile, Lovrin, Mașloc, Moravița, Nițchidorf, Ohaba Lungă, Otelec, Parța, Pădureni, Peciu Nou, Periam, Pesac, Pișchia, Racovița, Remetea Mare, Sacoșu Turcesc, Saravale, Satchinez, Secaș, Sânpetru Mare, Știuca, Teremia Mare, Tomnatic, Topolovățu Mare, Tormac, Traian Vuia, Uivar, Valcani, Victor Vlad Delamarina, Voiteg.</p> <p>Dezvoltarea structurilor de agrement în relație cu formele de turism practicate prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- extinderea ofertei pentru activități sportive în stațiunile balneare (terenuri sau săli sportive, cluburi, centre de închiriere pentru material sportiv, biciclete etc.).- valorificarea ștrandurilor cu apă termală: Buziaș, Călacea, Lovrin, Sânnicolau Mare, Timișoara, Făget, Lugoj, Deta, Giarmata, Teremia Mare, Sânmihaiu German, Jimbolia, Biled.- Reabilitarea ștrandului din Nădrag- Amenajarea ștrandurilor naturale: Albina, Coșteiu, Șag (de pe malul Timișului), și Periam Port (de pe malul Mureșului).- Construirea unui complex turistic și de agrement: Cenei- Amenajarea unei baze de agrement în satul Macedonia, Mănăstire (Birda)- Crearea unei baze sportive complexe (cu popicărie, teren de tenis etc), comuna Dumbrava.
14	Creșterea competitivității sectorului turistic	<p>Calificarea resurselor umane din domeniul turismului</p> <p>Pregătirea la nivel superior a personalului calificat pentru activități turistice, în vederea asigurării unor servicii la standarde corespunzătoare cerințelor actuale, prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- perfecționarea personalului și a celor care activează în turism;- dezvoltarea învățământului preuniversitar și de nivel superior în acest domeniu;- organizarea de cursuri de perfecționare și pregătire în marketing, gastronomie, comportament, ghizi specializați, legislație etc. <p>Promovarea ofertei turistice pe baza îmbunătățirii sistemului de comunicare în turism prin:</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- Înființarea unor puncte de informare turistică: Lugoj, Ciacova, Fârdea, Periam, Balinț, Bethausen, Victor Vlad Delamarina, Nădrag, Coșteiu, Bârna.- Dezvoltarea serviciilor de informare și promovare turistică din Timișoara în context regional.- Produse turistice complexe și atractive care să ia în considerare și posibilitățile de cooperare interjudețeană;- Amplasarea de panouri cu hărți ale obiectivelor turistice, culturale și zonelor de agrement (Primărie, intersecții principale etc.
15	Dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice în raport cu potențialul turistic al fiecărei zone	<p>Promovarea formelor de turism specifice ofertei pentru:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Turismul balnear</i> _ Valorificarea potențialului balnear al județului prin:<ul style="list-style-type: none">- Includerea în circuitul turistic internațional a stațiunii balneare Buziaș;- Reabilitarea, extinderea și modernizarea stațiunilor balneare- Reabilitarea infrastructurii balneare de agrement la Buziaș, Călacea, Sânmihaiu Român, Lovrin.- Modernizarea și ridicarea gradului de confort al structurilor de cazare- Modernizarea rețelelor de utilități publice (alimentare cu apă, canalizare, depozitare reziduuri menajere etc.) aferente stațiunilor balneare;- Refacerea și amenajarea aleilor de acces la resursele minerale, a spațiilor de recreere și popas, a punctelor de utilizare a izvoarelor;- Stimularea investițiilor care valorifică resursele naturale cu valoare terapeutică: Cebza, Macedonia, Lovrin, Periam.- Dezvoltarea facilităților specifice pentru tratamentul de prevenție wellness: Remetea Mare- Promovare și informare turistică cu privire la potențialul balnear al județului Timiș- Creșterea interesului turistic pentru stațiunile balneare prin organizarea unor pachete de oferte turistice integrate, care să includă și activități culturale (conferințe tematice, concerte, spectacole) sau vizitarea unor obiective culturale din zona apropiată;• <i>Turismul cultural și istoric</i> _ Valorificarea patrimoniului cultural timișean prin:<ul style="list-style-type: none">- Punerea în valoare a patrimoniului cultural ca element definitoriu al multiculturalității și atractivității spațiului bănățean;

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- Îmbunătățirea accesului publicului la valorile de patrimoniu locale și regionale- Creșterea profilului județului Timiș ca destinație turistică- Creșterea suportului altor domenii pentru dezvoltarea turismului cultural în județul Timiș <ul style="list-style-type: none">• <i>Turismul de afaceri, reuniuni, simpozioane</i> _ Promovarea județului Timiș ca destinație de afaceri și turistică- Încurajarea investițiilor în centre hoteliere de categorie Business- Stimularea dezvoltării infrastructurii pentru manifestări expoziționale de anvergură zonală, națională și internațională <ul style="list-style-type: none">• <i>Turismul rural</i> _ Valorificarea resurselor naturale și a celor specifice satelor prin turism durabil prin:<ul style="list-style-type: none">- Zonele de protecție naturală împreună cu alte resurse pot deveni centre de atractivitate turistică. Aceste centre pot reprezenta miezul pentru formarea unor stațiuni turistice.- Amenajarea de infrastructuri destinate unor activități turistice speciale (ex: Puncte de observare faună, poteci, alei, puncte de popas etc.).- Stimularea elaborării planurilor de amenajare și de management al zonelor cu potențial turistic.- Dezvoltarea structurilor de cazare și de agrement specifice turismului eco și agro.- Promovarea brandurilor specifice "eco"- Promovarea produselor specifice satului: folclorice, gastronomice, stil rural de viață- Promovarea agroturismului în corelare cu promovarea evenimentelor tradiționale populare (târguri de meșteșuguri tradiționale, rugi, sărbători religioase)- Renovarea unor clădiri tradiționale din zonele rurale pentru protecția și conservarea moștenirii rurale și valorificarea acestora în activitatea turistică <ul style="list-style-type: none">• <i>Turismul de nișă și alte tipuri de turism</i> _ Dezvoltarea turismului de nișă și a altor tipuri de turism<ul style="list-style-type: none">- <i>Valorificarea zonelor cu potențial turistic</i> din județul Timiș: zona Munților Poiana Ruscă, Zona Lac Surduc, Zona Făget, Zona Timișoara, Dumbrăvița, Zona Buziaș, Satchinez, canalul Bega, Pișchia, Periam Port.- <i>Promovarea turismului de sporturi extreme și de aventură</i> (circuitul de motocross de la Brănești - Oraș Făget;- <i>Promovarea cicloturismului</i> (canalul Bega, Lugoj, zona Margina);

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- <i>Promovarea turismului de echitație</i> (Izvin)- <i>Promovarea turismului de vânătoare și pescuit</i> - Zonele cu fond bogat cinegetic sunt: Banloc, Bogda, Brestea, Chevereșu Mare, Dumbrava, Giroc, Hitiaș, Pădureni, Peciu Nou, Pișchia, Remetea Mare, Silagiu. Zonele cu fond piscicol sunt: Luncani, Tomești, Românești, Poieni, Margina, Cebza, Coșteiu.- <i>Amenajarea de structuri turistice de primire și echipare tehnică în punctele cheie de-a lungul traseelor turistice și a arterelor rutiere de tranzit</i> <ul style="list-style-type: none">• <i>Turismul montan</i> Dezvoltarea turismului montan- Întreținerea și modernizarea traseelor turistice pentru drumeții montane, marcarea corespunzătoare a acestora, studierea unor noi variante de circulație montane;- Reabilitarea, modernizarea cabanei Căpriorul și dotarea acesteia cu echipamente necesare în cazul producerii accidentelor montane;- Amenajări pentru sporturile de iarnă: Nădrag- Amenajarea și dotarea platformelor de campare, inclusiv cu utilitățile specifice- Creșterea interesului turistic pentru zona montană prin promovarea unor programe complexe care să includă oferte variate: drumeție montană, cicloturism și mountainbike. <ul style="list-style-type: none">• <i>Ecoturismul</i> _ Dezvoltarea ecoturismului ca formă durabilă de turism în ariile protejate- Crearea unor centre pentru informarea turiștilor în cadrul ariilor naturale protejate- Amenajarea potecilor și pasarelelor pentru trasee în cadrul ariilor naturale protejate- Marcarea și semnalizarea ariilor naturale protejate- Amenajarea unor locuri pentru popasul turiștilor în cadrul ariilor naturale protejate- Introducerea în circuitul turistic a ariilor protejate se face cu respectarea prevederilor din planul de management al ariilor protejate. <ul style="list-style-type: none">• <i>Crearea și valorificarea unor circuite turistice tematice</i> <ol style="list-style-type: none">1. <u><i>Circuitul centre urbane și rurale:</i></u> Charlotenbourg, Sânnicolau Mare, Comloșu Mare, Teremia Mare, Jimbolia, Timișoara, Ciacova, Deta, Buziaș, Lugoj.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="629 336 2119 408">2. <u>Circuitul caselor și gospodăriilor Nord - Est</u> (Groși, Sintești, Margina, Coșava, Pădurani, Secaș, Chizătău, Coșteiu, Lugoj, Boldur, Sacoșu Mare, Bârna, Criciova, Găvojdia, Oloșag).<li data-bbox="629 408 2119 480">3. <u>Circuitul caselor și gospodării Centru, Sud</u> (Giarmata, Timișoara, Moșnița Nouă, Uliuc, Liebling, Șag, Ciacova, Banloc, Butin, Sculia);<li data-bbox="629 480 2119 552">4. <u>Circuit case și gospodării Nord - Vest</u> (Beba Veche, Cenad, Dudeștii Vechi, Sânnicolau Mare, Teremia Mare, Comloșu Mare, Lovrin, Jimbolia, Cenei, Biled, Becicherecu Mic);<li data-bbox="629 552 2119 663">5. <u>Circuit conace zona Nord-Vest</u> (Remetea Mare - Conacul baronului Ambrozy Gyula; Carani - Castelul Mercy; Hodoni - Conacul Hodoni; Lovrin - Conacul Liptay; Sânnicolau Mare - Castelul Nako; Comloșu Mare - Conacul San Marco; Jimbolia - Conacul Csekonics)<li data-bbox="629 663 2119 735">6. <u>Circuit conace zona de Sud</u> (Jamu Mare - Conacul lui Ivan Sztojanovits; Banloc - Castelul Banloc; Gad – Conacul Gudens; Foeni - Castelul Mocioni; Rudna – Conacul familiei Nikolic);<li data-bbox="629 735 2119 807">7. <u>Circuit biserici de lemn</u>: Criciova, Zolt, Bătești, Dubești, Margina, Curtea, Românești, Crivina de Sus, Poieni, Coșevița, Groși;<li data-bbox="629 807 2119 855">8. <u>Circuit biserici catolice</u>: Lugoj, Timișoara, Sânnicolau Mare, Jimbolia, Ciacova, Deta, Gătaia, Buziaș;<li data-bbox="629 855 2119 903">9. <u>Circuit biserici reformate</u>: Timișoara, Dumbrăvița, Tormac, Lugoj, Țipari, Bodo, Mănăștiur, Dumbrava;<li data-bbox="629 903 2119 1046">10. <u>Circuit Arh. Alpar Ignac</u>: Oradea (Muzeul Țării Crișurilor), Timișoara (Palatul Poștelor, Liceul C.D. Loga), Băile Herculane (Băile Neptun), Dumbrava (Biserica Reformată), Deva (Palatul Prefecturii), Cluj (Universitatea Babes - Bolyai, Primăria), Târnăveni (Primăria), Sighișoara (Primăria, Biserica Reformată), Brașov (Primăria), Miercurea Ciuc (Liceul Marton Aron);<li data-bbox="629 1046 2119 1094">11. <u>Circuit Beqa</u><li data-bbox="629 1094 2119 1198">12. <u>Circuit rezervații naturale</u>: Pădurea și Insula Mare de la Cenad, Insula Igrăș și Movila Șișitak de la Sânpetru Mare, Mlaștinile Satchinez, Sărăturile Dinaș, Mlaștinile Murani, Arboretul Bazoș, Lunca Pogănișului, Locul fosilifer Rădmănești, Pajiștea cu narcise Bătești;<li data-bbox="629 1198 2119 1270">13. <u>Circuitul Timișoarei</u>: Piața Maria - Piața Victoriei - Castelul Huniazilor - Piața Libertății - Piața Unirii - Bastionul - Fabric - Iosefin;<li data-bbox="629 1270 2119 1342">14. <u>Circuitul Mănăstirilor</u>: Catedrala Metropolitană Timișoara; mănăstirea Cebza (Cebza); mănăstirea Dobrești (Dobrești); mănăstirea Fârdea (Fârdea); mănăstirea Izvorul Miron (Românești); mănăstirea Luncanii de Sus

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>(Luncanii de Sus); mănăstirea Morisena-Cenad (Cenad); mănăstirea Partoș care datează din secolul al XIV-lea (Partoș); mănăstirea Pietroasa Mare (Pietroasa Mare); mănăstirea Săraca amintită documentar încă din 1270 (loc. Șemlacu Mic, oraș Gătaia); mănăstirea Timișeni (Șag); mănăstirea Sângeorge atestată documentar la 1485 (Birda).</p> <p>15. <i>Valorificarea potențialului turistic transfrontalier incluzând pista de cicloturism de-a lungul râului Bega, în aval de Timișoara.</i> Traseul pistei de cicloturism va fi situată de-a lungul râului Bega, în aval de Timișoara pe ruta Timișoara – Freidorf – Utvin – Sînmihaiu Român – Uivar – Otelec – granița cu Serbia, pe coronamentul râului Bega;</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Valorificarea potențialului turistic speologic</i>- Amenajarea potecilor sau a unor căi de acces către peșterile din județ- Acțiuni de conservare a peșterilor- Amenajarea și introducerea unor noi peșteri în circuitul turistic
16	Diversificarea posibilităților de agrement și recreere în apropierea aglomerațiilor urbane	<ul style="list-style-type: none">• Menținerea și revitalizarea zonelor verzi existente, de odihnă, recreere și agrement, protecția severă a existentului.- reamenajarea unor elemente naturale valoroase (Pădurea Giroc);- transformarea Pădurii Verzi în parc urban prin amenajarea lui peisagistică;- amenajarea ecologică a unor parcuri, zone pentru agrement (Parcul Botanic, parcul Zoo, Parcul Copiilor);- inventarierea spațiilor verzi și a exemplarelor valoroase și reglementarea juridică a proprietății terenurilor;- inventarierea biodiversității în zona Timișoara (Cadastrul Verde).• Reconstrucția ecologică a municipiului Timișoara (Cadastrul Verde) și a comunelor periurbane. Asigurarea suprafeței verzi necesare pe zone funcționale și a oglinzilor de ape intravilane.- inițierea și implementarea unui plan de dezvoltare a zonelor verzi, incluzând zone publice, parcuri și grădini, zone verzi protejate, perdele de protecție;- crearea unor perdele de protecție vegetală în jurul localităților;- păstrarea zonei de protecție (spații verzi) de-a lungul Canalului Bega.• Amenajarea corespunzătoare pentru agrement a următoarelor zone: Pădurea Pișchia și Acumularea Murani,

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>Acumularea Ianova, Pădurea Recaș, Pădurea Bistra, Parcul dendrologic Bazoș, Pădurea Chevereș-Bacova, Lunca Timișului - Albina, Lunca Timișului: Urseni - Giroc - Șag, Pădurea Giroc, Pădurea Lighed, Lunca Pogănișului, Băile Călacea, "Bălțile" Jimboliei.</p> <p>Diversificarea posibilităților de agrement și recreere este completată prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- Crearea unei baze sportive și de agrement, comuna Șag- Parc turistic de agrement Dudeștii Noi- Amenajare teren de golf Pișchia- Construire baza sportivă cu facilități de cazare în comuna Pișchia, sat Murani.- Amenajarea hipodromului și introducerea lui în circuitul turistic la Lugoj.- Reabilitarea și modernizarea Ștrandului municipal din Lugoj și reintroducerea lui în circuitul turistic- Minibază sportivă, spațiu de agrement în loc. Sinersig- Reabilitarea și amenajarea corespunzătoare a ștrandului din orașul Ciacova.- Amenajare baza de agrement, pescuit sportiv și alte activități sportive - recreative în localitatea Mănăstire, comuna Birda.- Ecologizarea și amenajarea malurilor râului Timiș ca zone de agrement - satele Macedonia și Cebza (orașul Ciacova).- Înființare bază recreativă și agrement în localitatea Mănăștiur- Construire centru de agrement în satul Parța, comuna Parța.
17	Creșterea rolului planificării strategice în programarea și implementarea măsurilor de dezvoltare a turismului	Elaborarea unei strategii privind modalitățile de exploatare a potențialului turistic al apelor din euroregiunea DKMT
18	Reducerea impactului turismului asupra mediului	Planurile de management integrat trebuie să aibă în vedere interacțiunea directă dintre turism și mediu și se referă la: controlul utilizării terenului, stabilirea unor reguli stricte privind noile construcții, trafic privat către și în interiorul zonelor turistice, diversificarea turismului, aplicarea strictă a prevederilor standardelor referitoare la zgomot, apa de băut, apa de îmbăiere, apele uzate, emisiile de noxe în aer, crearea unor zone tampon în jurul zonelor sensibile (zonele umede), conștientizarea populației locale și a turiștilor, educația și pregătirea

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		personalului implicat în activitățile din zonele turistice.

6.1.1.4.3. DOMENIUL ȚINTĂ – POPULAȚIA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

Domeniul – POPULAȚIA

Măsuri privitoare la Subdomeniul - STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ

Obiectiv sectorial: Creșterea nivelului de trai și a calității vieții populației

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
1	Creșterea nivelului de dezvoltare a comunelor slab și mediu dezvoltate	<p>Crearea unor oferte educaționale de calitate și relevante pentru piața muncii, mai ales în formarea inițială pentru zonele cu ponderi ridicate de tineri: în vestul județului la Lovrin, Periam, Giarmata, Biled, Sânpetru Mare, Comloșu Mare, Lenauheim, Săcălaz, Uivar și Becicherecu Mic, în est, la Pietroasa, și în sud, la Moravița și Știuca;</p> <p>Crearea unor oportunități diversificate de angajare, atât pentru populația urbană, cât și rurală – în zonele de nord-vest și est ale județului: Gottlob, Saravale, Sânpetru Mare, Ohaba Lungă, Nădrag, Dumbrava, Bucovăț, Bara, Gavojdia, Curtea și Știuca</p> <p>Crearea unor servicii integrate de informare, orientare și consiliere privind piața muncii și asigurarea calității și accesului locuitorilor din rural la aceste servicii</p> <p>Instituirea unor programe de formare și reconversie profesională</p> <p>Crearea de facilități pentru atragerea populației pensionate în desfășurarea unei activități economice și după intrarea legală în inactivitate, mai ales în zonele cu îmbătrânire demografică (sud, sud-estul și nord-estul județului)</p>
2	Creșterea accesibilității populației la servicii medicale și de asistență socială	<p>Reabilitarea și modernizarea infrastructurii spitalicești de bază, respectiv a spitalelor și dispensarelor, mai ales a celor din rural</p> <p>Asigurarea asistenței medicale calificate prin atragerea medicilor (în special generaliști) în mediu rural: Otelec, Secaș, Bara, Ohaba Lungă, care nu au medic, dar și în comunele Lenauheim, Sânmihaiu Roman, Coșteiu,</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Racovița, Sânanndrei, Nădrag, Belint și Saravale, unde numărul lor este insuficient
		Înființarea de cantine, cămine de bătrâni, centre sociale pentru copiii abandonați/persoane cu dizabilități, în special în zonele cu grad ridicat de îmbătrânire demografică (în estul județului, Bogda, Belint, Balint și Racovița, în sud, la Jamu Mare, și în vest, la Valcani)
		Crearea unor unități mobile echipate pentru intervenții de urgență, nu numai terestre, ci și aeriene
		Instituirea unor programe de informare și educare a tinerelor mame atât în urban, cât și în rural privind îngrijirea nou-născutului, pentru a preveni creșterea mortalității infantile
3	Reducerea migrației din zonele rurale și urbane	Acordarea unor facilități economico-financiare și privind locuirea pentru tinerele familii (în vestul județului)
		Construirea/modernizarea infrastructurii de utilități (apă potabilă, canalizare, gaze), mai ales în ruralul cu potențial turistic sau balneoclimateric
		Creșterea cantitativă și calitativă a serviciilor oferite familiilor tinere (mai ales pentru instituționalizarea copiilor de până la 7 ani)
		Promovarea antreprenorialului prin furnizarea de sprijin pentru persoanele care încep să administreze o afacere, mai ales în zone rurale

Măsuri privitoare la Subdomeniul - RESURSELE DE MUNCĂ

Obiectiv sectorial: Creșterea capacității de angajare și de ocupare prin promovarea adaptabilității și mobilității forței de muncă și prin calificarea resurselor umane

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
4	Creșterea ocupării prin corelarea calificărilor cerute pe piața muncii cu oferta privind calificarea/recalificarea forței de muncă	Stimularea creării de noi locuri de muncă în zonele rurale cu potențial turistic
		Creșterea nivelului ocupării populației în vârstă de muncă în comunele din centrul și vestul județului: Teremia Mare, Gottlob, Cenad, Sandra, Cărpiniș, Becicherecu Mic, dar și în Lugoj
		Asistarea grupurilor țintă pentru a intra sau reveni pe piața forței de muncă, mai ales în Polul de Creștere Timișoara, care concentrează cea mai numeroasă resursă de muncă din județ

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>Derularea unor programe de reconversie profesională și reintegrare pe piața muncii a șomerilor pe termen lung în orașele Făget, Gătaia, Buziaș și în municipiile Lugoj și Timișoara în corelare cu cerințele pieței muncii și cu standardele europene</p> <p>Reducerea ponderii șomerilor proveniți din ruralul județului prin măsuri active - comunele Cărpiniș și Checea (în sud-vest), Saravale și Sânpetru Mare (în nord-vest) și Curtea, Margina, Secaș, Mănăștiur și Tomești (în estul județului)</p> <p>Înființarea de centre zonale pentru perfecționarea profesională continuă în stațiunile balneo-climaterice Buziaș și Calacea</p> <p>Înființarea de centre pentru formare antreprenorială în orașele și municipiile județului</p> <p>Înființarea unor birouri mobile care să ofere servicii de evaluare a antreprenorilor și a propunerilor de afaceri ale acestora, asistență pentru identificarea și utilizarea resurselor financiare și în pregătirea documentelor de înregistrare a întreprinzătorilor</p>
5	Creșterea coeziunii și incluziunii sociale, prevenirea și combaterea discriminării și inegalității de șanse pe piața muncii	<p>Furnizarea serviciilor de ocupare personalizate, inclusiv elaborarea și implementarea planurilor individuale de acțiune</p> <p>Promovarea mobilității ocupaționale și geografice, mai ales a șomerilor din mediul rural</p> <p>Acțiuni de stimulare a gradului de ocupare în rândul femeilor</p> <p>Reconcilierea vieții profesionale cu viața de familie – flexibilizarea programului de muncă pentru familiile cu copii, înființarea de creșe etc.</p>

Domeniul – REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

Măsuri privitoare la Subdomeniul - REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

Obiectiv sectorial: Dezvoltarea și echilibrarea rețelei de localități

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
----------	---------------------	------------------------------

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
6	Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități	<p>Promovarea unei structuri elastice și dinamice de organizare prin formarea, consolidarea și distribuția echilibrată a unor poli de dezvoltare, în relație cu funcțiunile economico-sociale și cu rolul lor teritorial:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Centru urban est-european și pol național</i> – municipiul Timișoara, pentru care se propune întărirea competitivității pe baza atragerii investițiilor de vârf și creșterii economice, dezvoltarea funcțiilor administrativă și culturală, ridicarea nivelului de dotare și echipare;- <i>pol subregional</i> – municipiul Lugoj, pentru care se propune creșterea rolului polarizator și de echilibru la nivelul rețelei de localități, prin dezvoltare și diversificare economică, descentralizarea/delocalizarea unor funcțiuni, ridicarea nivelului de dotare și echipare;- <i>poli locali – orașe mici</i>, furnizori de servicii și centre de revitalizare economică a zonelor rurale polarizate, propuse a se dezvolta diferențiat:<ul style="list-style-type: none">- Ciacova, Deta, Gătaia – centre urbane cu funcțiuni agro-industriale și de servicii diversificate;- Buziaș – centru urban cu rol național/regional de interes turistic- Făget, Recaș – valorificarea potențialului turistic;- Calacea - valorificarea potențialului balnear și dezvoltarea turismului de interes local.- <i>poli rurale de dezvoltare</i>, centre de polarizare intercomunală în zonele profund rurale, pentru care se propune dezvoltarea bazei de dotări și a unor funcțiuni agro-industriale, servicii și industrie mică (comuna Comloșu Mare, Cărpiniș, Sânpetru-Mare, Periam, Dumbrava, Mănăștur, Traian-Vuia) sau diversificarea activităților turistice prin dezvoltarea infrastructurii specifice turismului (comuna Satchinez)
7	Asigurarea unui nivel ridicat și a unui sistem echilibrat de servire a populației din punct de vedere social și economic	<p>Satisfacerea indicatorilor cantitativi și calitativi minimali de definire în localitățile urbane, prin extinderea și completarea dotărilor publice cu rol teritorial și a echipării edilitare, respectiv, îndeplinirea pentru fiecare localitate a numărului de indicatori care nu ating valorile impuse prin Legea nr. 351/2001: mun. Timișoara – 1, mun. Lugoj – 4, orașele Buziaș, Sânnicolau Mare, Jimbolia – 4, Deta – 5, Făget, Gătaia – 8, Ciacova – 10, Recaș – 11;</p> <p>Asigurarea unui sistem echilibrat de servire prin dotarea la un nivel corespunzător cu aria fiecăruia de influență, a centrelor de polarizare principale – Timișoara, Lugoj, Buziaș, Ciacova, Deta, Făget, Gătaia, Jimbolia, Recaș, Sânnicolau Mare – și a centrelor intercomunale Comloșu Mare, Cărpiniș, Sânpetru-Mare, Periam, Dumbrava, Mănăștur, Traian-Vuia</p>
8	Stabilirea unor noi relații urban	Promovarea parteneriatului ca formă de cooperare pentru atingerea unor obiective comune și facilitarea accesului

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	– rural, ca suport în coordonarea și eficientizarea măsurilor de amenajare a teritoriului	<p>la fonduri, în cadrul unor teritorii diferențiate, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none">- zona metropolitană a municipiului Timișoara care va include 14 comune (propunerea vizează extinderea spre nord-vest cu zona Satchinez), dar a cărei componență se va definitiva prin studii de fundamentare; se are în vedere creșterea competitivității economice a localităților componente și îmbunătățirea calității vieții;- zona periurbană de cooperare Lugoj, care va cuprinde cele 7 comune, aflate în prima coroană de influență a teritoriului adiacent municipiului Lugoj.- sistem urban potențial cu funcțiuni agro-industriale și de servicii diversificate: Ciacova, Deta, Gătaia;- zone de influență periurbană în cadrul teritoriului în zonele adiacente centrelor urbane: Jimbolia, Sânicolau Mare, Recaș, Buziaș, Făget- zonele de cooperare intercomunitară între orașele mici Ciacova, Deta, Gătaia și zonele rurale pe care le polarizează;- zonele rurale din partea nord – vestica și estică a județului, pentru care se propune dezvoltarea comunelor Sânpetru, Periam, Mănăștur, Dumbrava și Traian-Vuia, ca centre de polarizare a ariei rurale de influență, în cadrul căreia prin cooperare intercomunală se propun a se rezolva probleme și promova obiective de investiții care necesită efort investițional (echipare tehnică, dotări teritoriale, protecția mediului etc.) <p>Dezvoltarea și diversificarea relațiilor dintre localități prin formarea unor axe de dezvoltare în relație cu rețelele de transport, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none">- axe majore: - <u>pe direcția nord – sud</u>, și pe <u>direcția est-vest</u> în relație cu coridorul pan-european nr. 4 <u>Dresden / Nürnberg — Praga — Viena — Bratislava — Győr — Budapesta — Arad — București — Constanța / Craiova — Sofia — Salonic / Plovdiv — Istanbul</u> <p>Sporirea accesibilității și îmbunătățirea racordării tuturor localităților urbane și rurale, cu prioritate a polilor locali, la rețeaua majoră de transport prin extinderea, modernizarea și reabilitarea rețelelor rutiere și feroviare existente.</p>
9	Dezvoltarea spațială a rețelei de localități prin reglementarea dezvoltării urbanistice	<p>Întocmirea documentațiilor de urbanism necesare pentru reglementarea dezvoltării în teritoriul județean:</p> <ul style="list-style-type: none">- finalizarea/actualizarea planurilor urbanistice generale (PUG);- întocmirea unor planuri zonale în arealele cu potențial turistic ridicat (PUZ), pentru a preîntâmpina dezvoltări haotice ale structurilor de cazare și a identifica cele mai potrivite zone pentru dezvoltarea activităților turistice; <p>Evitarea dezvoltării urbane extensive (în special de-a lungul căilor rutiere) prin analiza posibilităților de valorificare</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		a terenurilor existente în intravilan, în vederea conservării cadrului natural;
		Introducerea în regulamentele aferente PUG-urilor a unor prevederi clare referitoare la tipologia constructivă și forma arhitecturală și urbanistică a zonelor construite pentru a asigura conservarea caracterului tradițional valoros și a identității culturale a localităților;
		Introducerea în regulamentele PUG-urilor a unor restricții severe privind dezvoltările urbanistice în zone de risc natural (inundații, alunecări de teren);
		Monitorizarea aplicării prevederilor cuprinse în regulamentele aferente documentațiilor de urbanism aprobate.
10	Întocmirea documentațiilor de amenajarea teritoriului necesare dezvoltării controlate a teritoriului	Elaborarea PATZ metropolitan pentru municipiul Timișoara;
		Elaborarea PATZ periurban pentru municipiul Lugoj;
		Elaborarea unui studiu privind Reducerea presiunilor antropice asupra mediului prin realizarea Centurii verde-galbenă a Municipiului Timișoara conform Legii nr.351/2001 PATN - rețeaua de localități

Obiectiv sectorial: Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea infrastructurii educaționale

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
10	Creșterea accesibilității întregii populații la educația de bază și furnizarea unor servicii de calitate	Realizarea de noi unități de învățământ, sau de noi săli de clasă în zonele cu un număr ridicat de elevi pe sală de clasă (peste 28), în comunele Pesac, Periam, Traian Vuia, Lovrin, Ghiroda, Remetea Mare, Birda, Mănăștiur, Sânmihaiu Român, Săcălaz, Biled, Giarmata;
		Reorganizarea învățământului gimnazial prin redistribuirea elevilor în zonele cu un număr redus de elevi pe cadru didactic (sub 13), sau prin asigurarea deplasării elevilor către unitatea școlară din altă localitate prin transport rutier specializat în comunele Balint, Bara, Beba Veche, Barna, Bogda, Boldur, Brestovăț, Bucovăț, Buziaș, Checea, Chevereșu Mare, Curtea, Darova, Denta, Dudeștii Vechi, Fibiș, Fârdea, Ghiroda, Giera, Giulvăz, Jamu Mare, Jebel, Lenauheim, Liebling, Moșnița Noua, Nițchidorf, Ohaba Lunga, Otelec, Pietroasa, Pișchia, Racovița, Recaș, Remetea Mare, Sacoșu Turcesc, Sânmihaiu Roman, Tomești, Topolovățu Mare, Tormac, Victor Vlad Delamarina, Voiteg, Vălcani ;

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Reabilitare și modernizare campus preuniversitar în localitățile Buziaș și Ciacova
11	Asigurarea dotărilor necesare parcursului educațional conform nivelului ierarhic al polilor de dezvoltare, prin completarea cu infrastructura corespunzătoare	Realizarea unor școli profesionale și postliceale în municipiul Lugoj precum și a unor școli profesionale în orașul Gătaia respectiv a unei școli postliceale în Deta, al căror specific să corespundă activităților din zona respectivă (agricol, silvic, turism). Dezvoltarea cercetării ca activitate conexă învățământului superior prin crearea dotărilor necesare; Reabilitarea, consolidarea, modernizarea, extinderea și echiparea cu utilități pentru toate unitățile școlare care necesită intervenții de acest tip, în special în mediul rural;
12	Informatizarea și dotarea învățământului liceal, tehnic și profesional,	Dotarea laboratoarelor, cabinetelor și bibliotecilor școlare cu echipamente IT și tehnologii moderne în liceele și grupurile școlare atât în mediul rural cât și cele din mediul urban;

Obiectiv sectorial: Creșterea accesibilității și calității serviciilor de sănătate prin reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii specifice

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
13	Îmbunătățirea accesibilității instituționale, prioritar în rural	Creșterea numărului de medici în unitățile administrativ teritoriale în care valoarea indicatorului locuitor/medic este foarte ridicată (peste 2000), respectiv în localitățile urbane Recaș, Ciacova, Lugoj și în comunele Belinț, Birda, Cenad, Coșteiu, Dudeștii Vechi, Giarmata, Lenauheim, Mașloc, Nădrag, Periam, Pesac, Racovița, Saravale, Satchinez, Sânanndrei, Sânmihaiu Roman, Tomești, precum și a celor 56 UAT rurale în care se înregistrează valori de peste 1000 locuitori/medic, de asemenea, se vor lua măsuri pentru creșterea numărului de medici în comunele care nu au medic (Secaș, Bara, Ohaba Lungă, Otelec);
14	Asigurarea infrastructurii necesare asistenței medicale de specialitate prin extinderea dotărilor publice necesare – policlinici, ambulatorii de spital, spital – prioritar în orașele care nu dispun de dotări în sectorul	Înființarea unor spitale și a unor dispensare în orașele Ciacova și Recaș

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	de stat	
15	Îmbunătățirea asistenței medicale primare	Reabilitarea, modernizarea și, unde este cazul, amenajarea în spații noi corespunzătoare a cabinetelor medicale din fostele dispensare rurale; Dotarea corespunzătoare unor centre de permanență și extinderea acestui tip de serviciu la nivelul întregului județ; Extinderea rețelei de farmacii sau puncte farmaceutice până la nivel de sat; Creșterea numărului de cabinete stomatologice în mediul rural;
16	Îmbunătățirea asistenței medicale de urgență prespitalicească	Înființarea respectiv dotarea echipajelor mobile de prim ajutor calificat (descarcerare, transport victime) la stațiile din toate localitățile urbane având puncte de lucru și în centrele intercomunale de polarizare Periam, Traian Vuia organizate pe lângă unitățile sanitare existente, cu dotarea bazelor operaționale cu echipamente specifice.

Obiectiv sectorial: Reabilitarea/modernizarea/echiparea infrastructurii serviciilor sociale

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
17	Îmbunătățirea serviciilor pentru copii, tineri și familie	Dezvoltarea rețelei de servicii sociale prin: - Multiplicarea serviciilor existente - Diversificarea serviciilor existente prin crearea de noi servicii sociale care să ofere servicii integrate sociale și medicale - Creșterea calității serviciilor sociale prin formarea și specializarea personalului - Crearea de baze de date - Întărirea parteneriatului public-privat

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

volumul IX – strategia de dezvoltare spațială
s.c. urban team s.r.l., s.c. velplan design s.r.l., s.c. urban profesional consulting s.r.l.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>Reducerea numărului de copii din sistemul rezidențial prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- Reintegrarea în familia naturală a copilului- Dezvoltarea alternativelor de tip familial- Dezvoltarea serviciilor destinate copilului cu dezabilități și mai ales serviciilor de recuperare și integrare socială și familială a acestuia- Încurajarea adopției ca măsură specială de protecție a copilului aflat în dificultate <p>Reducerea numărului de copii în stradă prin reintegrarea socio-profesională și prevenirea recidivei prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- Monitorizarea numărului și cauzisticii copiilor în stradă- Evaluarea cauzisticii copiilor străzii- Identificarea soluțiilor optime pentru fiecare copil în parte- Monitorizarea copiilor străzii cu o măsură de ocrotire nouă <p>Dezvoltarea de servicii alternative pentru nevoi personalizate de îngrijire și recuperare a copiilor prin realizarea dotărilor necesare:</p> <ul style="list-style-type: none">- căsuțe de tip familial cu 8 – 10 locuri;- centru de reabilitare psiho-socială a copilului cu tulburări de comportament;- centru de zi pentru copilul cu autism;- restructurarea serviciilor oferite în sistemul rezidențial de tip familial prin modularea unității în cadrul comunității, dezvoltarea serviciilor pentru copiii/tinerii ce părăsesc sistemul de protecție și creșterea eficienței intervențiilor sociale prin dezvoltarea serviciilor în regim de urgență- centre de zi- centre maternale- centre de primire în regim de urgență- centre de primire în regim de urgență pentru copilul cu handicap- case de tip familial pentru tineri- apartamente protejate pentru tineri

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
18	Prevenirea instituționalizării și dezinstituționalizarea persoanelor cu handicap	<p>Restructurarea instituțiilor clasice rezidențiale de capacitate mare (conform Planului de restructurare a instituțiilor rezidențiale aprobat de CJT și avizat de ANPH) prin înființarea altor servicii de tip rezidențial care să corespundă standardelor de calitate:</p> <p>I. Centrul de Îngrijire și Asistență Ciacova</p> <ol style="list-style-type: none">1. Locuințe familiale -20 beneficiari (în principal cupluri)2. C.I.A.- pentru persoane cu maladia Alzheimer -50 beneficiari și 25 locuri pentru beneficiari cu maladia Alzheimer3. Centru de zi – 25 beneficiari4. Centru pentru vârstnici -100 locuri <p>II. Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Găvojdia</p> <ol style="list-style-type: none">1. Locuințe protejate - 40 beneficiari2. CITO - 50 beneficiari3. CITO - 50 beneficiari4. Centru de zi – 50 beneficiari <p>III. Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Lugoj nr. 1</p> <ol style="list-style-type: none">1. CITO - 35 beneficiari2. CRRN - 50 beneficiari <p>IV. Centru de Îngrijire și Asistență Variaș</p> <ol style="list-style-type: none">1. Centru de Zi - 20 beneficiari
19	Protecția persoanelor vârstnice care necesită asistență socială	<p>Îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice cu/fără handicap prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- dezvoltarea la nivel comunitar a serviciilor integrate de îngrijire a persoanelor vârstnice, consiliere, asistență medicală și socială la domiciliu- perfecționarea personalului care lucrează în sistemul de protecție și asistență a persoanelor vârstnice- dezvoltarea de centre de zi și de servicii de îngrijire la domiciliu la nivelul comunităților locale
20	Dezvoltarea / consolidarea	Întărirea parteneriatului public - privat prin;

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	parteneriatului public-privat pentru restructurarea și dezvoltarea dotărilor necesare asistenței sociale pentru oricare dintre categoriile de persoane vizate	<ul style="list-style-type: none">- implicarea societății civile, ONG-uri, asociații ale persoanelor cu handicap, instituții de cult recunoscute de lege în elaborarea de proiecte;- încheierea de parteneriate cu ONG-uri a căror activitate este centrată pe problematica asistenței sociale pentru oricare dintre categoriile de persoane vizate- dezvoltarea și consolidarea unei relații de comunicare și colaborare permanentă cu ONG-uri, asociații ce reprezintă drepturile persoanelor adulte cu handicap

Obiectiv sectorial: Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii culturale în vederea îmbunătățirii gradului de acces la cultură al populației la nivelul comunităților locale

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
21	Reabilitarea și extinderea așezămintelor culturale	Construirea unor spații multifuncționale în localitățile în care acestea lipsesc: <ul style="list-style-type: none">- instituții de spectacol în toate orașele cât și în localitățile sistemelor rurale cu rol intercomunal de dezvoltare Reabilitarea instituțiilor de spectacol și a muzeelor cu deficiențe ale construcțiilor;
		Întocmirea unor studii de fundamentare privind posibilitatea înființării unor tipuri noi de așezăminte culturale: <ul style="list-style-type: none">- centre zonale pentru educația adulților (cu situare prioritară în aria deficitară în dotări culturale);
		Modernizarea serviciilor culturale prin dotarea cu echipament modern de practică culturală, diversificarea funcțiilor pentru ca instituțiile culturale să devină “puncte de acces universal comunitar”, înființarea de “centre multifuncționale” cu acces la Internet și cu site propriu atât în mediul urban cât și în rural;
22	Promovarea culturii și tradițiilor locale	Promovarea cursurilor formative susținute de meșteri consacrați în arta tradițională în cadrul așezămintelor culturale pentru meseriile tradiționale și specifice zonelor respective
		Promovarea tradițiilor și creațiilor culturale prin organizarea unor programe culturale care să pună în valoare tradițiile și personalitățile locale.
23	Completarea și modernizarea rețelei de biblioteci publice	Reamenajarea bibliotecilor și creșterea gradului de dotare a acestora Realizarea în orașe de biblioteci-mediatecă;

Obiectiv sectorial: Dezvoltarea infrastructurii sportive, financiar bancare și juridice specifice în acord cu rolul localităților și necesitățile populației

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
24	Completarea și diversificarea dotărilor pentru sport	Modernizarea și echiparea corespunzătoare a terenurilor și sălilor de sport Înființarea de noi dotări sportive în fiecare din cele 26 de UAT - uri lipsite de acestea, cu prioritate localitate Orțișoara (Băile Călacea), și cele localitățile care constituie sisteme rurale cu rol intercomunal de dezvoltare (Sânpetru Mare, Periam, Mănăștiur, Dumbrava, Traian Vuia)

Obiectiv sectorial: Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea fondului de locuințe, crearea pieței imobiliare și valorificarea eficientă a spațiului rezidențial

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
25	Reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea fondului de locuințe	Reabilitarea integrată a ansamblurilor de locuințe colective prin modernizarea fondului locativ existent cât și a spațiilor publice aferente acestora (spații verzi, spații de joacă, parcări) Susținerea prin diverse stimulente economice a reabilitării locuințelor individuale (renovarea fondului locativ vechi valoros din centrele localităților cât și creșterea siguranței structurale și a fiabilității numeroaselor locuințe construite din materiale perisabile – în special în zonele rurale – care nu oferă durabilitatea construcțiilor și confortul locuirii) Dezvoltarea de noi zone rezidențiale valorificând eficient terenurile din intravilanul localităților urbane și rurale. Dezvoltarea fondului locativ în vederea acoperirii cererii de noi locuințe, adaptat nevoilor pieței, prin realizarea de locuințe pentru tineri destinate închirierii, prin ANL, construirea de locuințe sociale conf. Legii nr.114/1996

Obiectiv sectorial: Îmbunătățirea serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare a apelor uzate din localități

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
26	Promovarea și susținerea unor	Realizarea treptei mecano - biologice pentru stațiile de epurare a apelor uzate din municipiile Timișoara și

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	programe de investiții	Lugoj; Realizare stațiilor de epurare pentru orașele Ciacova, Recaș, Gătaia Realizarea unui minim de echipare edilitară pentru cele 8 UAT lipsite complet de acestea (Bucovăț, Ohaba Lungă, Otelec, Pesac, Saravale, Secaș, Sânpetru Mare, Traian Vuia)
		Realizarea alimentării cu apă în sistem centralizat în cele 8 comune unde aceasta lipsește cu prioritate pentru următoarele: Bucovăț (zona metropolitană Timișoara), Traian Vuia și Sânpetru Mare (sisteme rurale cu rol intercomunal de dezvoltare)
		Realizarea sistemului centralizat de canalizare pentru localitățile incluse în zona metropolitană Timișoara (Dumbrăvița, Ghiroda, Giarmata, Giroc, Moșnița Nouă, Parța, Remetea Mare, Săcălaz, Șag, Satchinez, Sânmihaiu Român)
		Modernizarea sistemului de alimentare cu apă în localitățile urbane

6.1.1.4.4. DOMENIUL ȚINTĂ – CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT

Domeniul - CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - REȚEAUA DE TRANSPORT RUTIER

Obiectiv sectorial: Reabilitarea și construcția rețelei județene de infrastructură rutieră – drumuri naționale, drumuri județene, drumuri comunale și străzi urbane – la nivelul standardelor europene cât și adaptarea serviciilor de transport în comun rutier la nevoile actuale

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
1	Obiective de interes național, dezvoltarea rețelelor de autostrăzi pe Coridorul IV și rețeaua TEN-R	- Autostrada Arad – Timișoara (în etapa imediată sunt necesare legături noi la A1 în zona Sânnandrei/ Covaci; amenajarea intersecției DN69 - DJ 692 - Legătura Nod de perspectivă Sânnandrei; în etapa medie, odată cu reabilitarea DJ 693, se propune un nod în zona Orțișoara (etapa II) - Autostrada Timișoara – Lugoj (nodul de la Remetea Mare necesită studiu de capacitate; trebuie prezervată o

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>suprafață de 1.5-2 km pătrați, pentru dezvoltarea în viitor a nodului complex și cu Autostrada Timișoara - Belgrad; propunerea actuală cu intersecție giratorie între drumul expres și drumul de legătura la DN 6, nu asigură capacitatea de circulație și nu se înscrie în soluția finală; pentru etapa medie se propune un nod suplimentar la Recaș, odată cu reabilitarea lui DJ 609E)</p> <p>- Autostrada Lugoj – Deva (pentru etapa medie se propune un nod suplimentar la Bethausen odată cu reabilitarea DJ 609);</p> <p>- Autostrada Timișoara - Moravița – Belgrad (se propun următoarele noduri ale autostrăzii: la Moravița (DN 57), la Voiteg (DN 58B), la Sacoșu Turcesc (DJ 592); în zona Pădureni, nod autostrada Timișoara - Belgrad/ Drum expres Vest, este necesar studiu de capacitate și trebuie preservată o suprafață de 1.5 - 2 km pătrați, pentru dezvoltarea în viitor a nodului complex.)</p> <p>- Autostrada Lugoj – Caransebeș (parte a Coridorului IV pan-european – Ramura de Sud).</p>
2	Dezvoltarea capacității de transport rutier la nivel județean	<p>Drumuri expres de legătură cu rețeaua de autostrăzi:</p> <ul style="list-style-type: none">- Drum expres de legătura Timișoara - A1 (Remetea Mare) – nodul de la Remetea Mare trebuie atent studiat;- Drum expres Vest – nodul de la Pădureni trebuie atent studiat;- Drum expres Nord (între DN 6 Biled și A1 - nod km 40-41). <p>Variante de ocolire ale localităților supuse traficului de tranzit intens: Timișoara, Buziaș, Sânnicolau Mare, Făget, Jimbolia, Recaș, Sandra, Lovrin, Cenad, Deta, Becicherecu Mic, Lugoj, Șag, Jebel, Voiteg, Pișchia. Aplicabilitatea măsurii va fi stabilită în urma unor studii de fezabilitate și în corelare cu dezvoltarea rețelei de autostrăzi și drumuri expres.</p> <p>Legături rutiere noi între rețelele actuale de drumuri:</p> <ul style="list-style-type: none">- Legături rutiere noi la A1 în zona Sănandrei;- Legătura rutieră nouă între Varianta de ocolire Timișoara Nord și nodul de la Giarmata;- Legătura rutieră nouă între DN 6 și DJ 609E. <p>Sporirea capacității de circulație – lărgiri la 4 benzi: DN 6 km 546+534 - 548+677; DN 6 km 560+140 - 564+400; DN 6 km 564+140 - 564+382; DN 6 km 565+000 - 566+233; DN 59A km 3+170 - 13+000; DJ 595</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Timișoara – Giroc; DJ 691 Centura ocolire Timișoara – Autostrada; DJ 609D DN 6 – Aeroport; DJ 592 Timișoara - Moșnița Noua.
3	Îmbunătățirea stării tehnice și de viabilitate a rețelei rutiere la nivel județean – reabilitări și modernizări	<p>Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere de drumuri naționale care traversează județul Timiș: Modernizare DN 58B, Reșița - Voiteg km 2+515 - 66+908; Consolidare DN 57 km 152+990 - 200+745, sector județ Timiș km 177+250 - 200+745; Consolidare DN 59B km 0+000 - 22+000, Carpieni – Otelec; Consolidare DN 59B km 44+000 - 60+000, Cruceni – Deta; Consolidare DN 59B km 60+000 - 71+418; Consolidare DN 6 km 633+000 - 639+350; Consolidare pod pe DN 6 km 620+265, la Sânnicolau Mare; Înlăturarea efectelor calamităților naturale la pod DN 59B km 21+720; Pod pe DN 57 km 188+363 la Jamu Mare; Consolidare pod pe DN 57 km 198+649 peste Raul Moravița, la Moravița; Pod pe DN 58B km 47+656 la Gătaia; Consolidare pod pe DN 59B, km 44+177 peste Raul Timiș la Cruceni.</p> <p>Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere de drumuri județene: DJ 591 Timișoara – Cenei; DJ 592D Lugoj – Bacova; DJ 692 Periam - Pesac - DN 6 (Lovrin); DJ 681A Fârdea - Traian Vuia – Mănăștur; DJ 683 Orțișoara – Seceani; DJ 683B Cebza – Ciacova; DJ 593 Peciu Nou – Giulvăz.</p> <p>Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere de drumuri comunale din județul Timiș: DC62, Ianova - Bencecu de Sus; DC149, Moșnița Noua – Bucovăț; DC152; DC153, între DN 59 și DJ 595;</p> <p>Se vor realiza studii de fezabilitate pentru fiecare dintre aceste trasee și se vor realiza etapizat, pe baza unei ierarhii rezultată din Analiza Cost Beneficiu (ACB).</p> <p>Reîncadrare DC ca DJ, reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere de drumuri comunale din județul Timiș: DC39, Carani - Autostrada A1; DC42, Dudeștii Noi – Carani; DC46, Săcălaz - Dudeștii Noi; DC52, Murani - DJ691; DC56, Autostrada – Murani; DC58, între DC62 și DN69; DC60, DJ691 - Bencecu de Sus; DC61, între DC58 și DC60; DC62, între Ianova și DN 6; DC66, între DJ609E și DC68; DC67, Bencecu de Sus - DC68; DC68, DC71 - DC66; DC71, DC68 - DJ691A; DC147, DN6 - DJ592; DC202, DN59 - DJ591A; DC212, DJ591A - DN59A.</p> <p>Se vor realiza studii de fezabilitate pentru fiecare dintre aceste trasee și se vor realiza etapizat, pe baza unei ierarhii rezultată din ACB.</p>
4	Corelarea dezvoltării și modernizării infrastructurii rutiere în cadrul proiectelor	Reîncadrare ca DJ, reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere de drumuri de interes interjudețean/regional din județul Timiș: DE – prelungire DJ 680, între Jdioara și limita județ; DC83, Ghizela - DC90; DE+DC85, DJ609A – Balint; DC90, între DC89 și DC83; DC100A, Gelu - limita județ; DC138, Sacoșu

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	interjudețene și regionale	Mare - limita județ; DC169, DJ592B - DN58B; DJ572; DJ584; DJ609; DJ609A; DJ682; DJ682A; DJ682E; DJ684; DJ691. Această măsură se va corela cu proiectele interjudețene/ regionale. Se vor realiza studii de fezabilitate pentru fiecare dintre aceste trasee și se vor realiza etapizat, pe baza unei ierarhii rezultată din ACB.
5	Implementarea măsurilor de siguranță rutieră la nivelul cerințelor europene	Pasaje denivelate peste CF pe traseele drumurilor naționale: la Jamu Mare pe DN 57 km 189+610; pe DN 58B km 45+540 - 45+970 la Gătaia; pe DN 58B km 53+400 la Birda; la Jimbolia pe DN 59A km 40+818; pe DN 6 km 564+718 la Timișoara; la Becicherecu Mic pe DN 6 km 566+950; la Becicherecu Mic pe DN 6 km 571+630; la Lovrin pe DN 6 km 598+140; la Sănnicolau Mare, pasaj peste CF pe DN 6, în situația în care nu apare varianta de ocolire pe traseul lui DN 6; la Margina pe DN 68A km 40+475. Poduri noi pe trasee de drumuri locale: la Igrăș peste Mureș, pe 682E (în atenție pentru corelare proiecte interjudețene); la Sud de Bazoș peste Timiș, pe DC 147. Sunt necesare studii de fezabilitate pentru a cuantifica necesitatea, oportunitatea și beneficiile investiției.
6	Reabilitarea și modernizarea străzilor urbane	Pasaje CF de pe teritoriul municipiului Timișoara: - Pasaj denivelat pe Aleea Pădurea Verde; - Pasaj denivelat pe str. Gheorghe Adam (zona UMT) - Pasaj denivelat pe str. Enric Baader - Pasaj denivelat peste CF pe str. Casian Muntean Închiderea Inelelor II și IV Reabilitarea și modernizarea străzilor urbane pe traseele supuse traficului de tranzit și care deservește transportul public de calatori
7	Dezvoltarea rețelei de transport în Zona Metropolitană Timișoara	Dezvoltarea rețelei rutiere în ZMT: - devierea traseului DN 59A (Timișoara-Jimbolia) pe partea de nord a căii ferate astfel încât să ocolească localitățile Săcălaz și Beregsău Mare (cu evitarea a două pasaje de C.F.); - legătura între Calea Șagului (din intersecția cu Ovidiu Cotruș) – Centura (paralelă cu C.F., la nord de Chisoda și Giroc);

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		- legătura între inelul IV și Centura, paralel cu canalul Bega (în prelungirea spl. N. Titulescu).
		Dezvoltarea rețelei de transport public în ZMT: - Extindere rețea trasee metropolitane de autobuze pe relațiile mun. Timișoara cu localitățile: Săcălaz; Becicherecu Mic; Receaș; Giarmata Mare; Bucovăț; Sânmăndrei; Covaci; Parța. - Extindere rețea transport electric tramvaie pe relațiile mun. Timișoara cu localitățile: Moșnița Noua - Albina; Utvin - Sânmihaiu Roman - Sânmihaiu German; Șag; Aeroport Timișoara; Gara de Sud (Giroc); Moșnița Noua - Moșnița Veche. - Extindere rețea transport electric troleibuze pe relațiile mun. Timișoara cu localitățile: Dumbrăvița; Ghiroda; Săcălaz; Giroc.

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - REȚEAUA DE TRANSPORT FEROVIAȚ

Obiectiv sectorial: Îmbunătățirea infrastructurii feroviare și a serviciilor de transport feroviar în funcție de nevoile locale și regionale

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
8	Obiective de interes național, și regional, dezvoltarea rețelelor feroviare pe Coridorul IV și rețeaua TEN-F	Reabilitarea Căii Ferate, cu viteză până la 160km/h, pe traseul Arad - Timișoara - Caransebeș - Drobeta Turnu Severin - Strehaia - Craiova – Calafat, din cadrul Coridorului IV pan-european ramura Sud; Reabilitarea Căii Ferate, cu viteză până la 160km/h, pe traseul Timișoara – Stămora-Moravița.
9	Dezvoltarea circuitelor feroviare rapide și directe pentru deplasarea populației la nivel periurban, județean sau regional	Cale ferată Timișoara – Szeged Ridicarea liniei de cale ferată urbană din municipiul Timișoara pe estacadă (ridicarea niveletei căi cu cca 1-1,5 m) Conectarea Aeroportului Internațional Timișoara la rețeaua feroviară Asigurarea intermodalității în zona Aeroportului Internațional Timișoara atât pentru traficul de marfă cât și pentru cel de călători prin înființarea unor stații de cale ferată, separate pentru călători și pentru marfă
10	Fluidizarea legăturilor feroviare	Realizarea unei centuri feroviare pe zona de nord a municipiului Timișoara

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	directe și rapide de transport marfă între reședințele de județe ale Regiunii de dezvoltare Vest (Timișoara, Arad, Reșița, Deva)	Realizarea unui centru intermodal regional de transport mărfuri în zona de influență a municipiului Timișoara la Remetea Mare Modernizarea terminalului de transport combinat din Hm Semenic
11	Asigurarea intermodalității	Reabilitarea și modernizarea gărilor urbane și rurale din județul Timiș Introducerea căilor ferate industriale din municipiul Timișoara în rețeaua de transport public de tramvaie
12	Asigurarea condițiilor de siguranță circulației	Modernizarea trecerilor la nivel cu calea ferată - 4 treceri la nivel în localitățile: Lugoj, Orțișoara, Remetea Mare, Chevereșu Mare, Pișchia și 4 treceri în Timișoara.

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - REȚEAUA DE TRANSPORT AERIAN

Obiectiv sectorial: Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor aeroportuare în vederea realizării de conexiuni performante internaționale, naționale și locale în scop turistic, economic și utilitar

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
13	Asigurarea intermodalității în zona Aeroportului Internațional Timișoara	Conectarea Aeroportului Internațional Timișoara la rețeaua feroviară Înființarea unor stații de cale ferată, separate pentru călători și pentru marfă Prelungirea liniei de tramvai 1 până la Aeroport.
14	Modernizarea și valorificarea potențialului economic, utilitar și de agrement al Aeroportului Utilitar Cioca	Modernizarea infrastructurii: realizarea unei piste noi asfaltate în lungime de 800-1200m și lățime de 30 m.

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - REȚEAUA DE TRANSPORT NAVAL

Obiectiv sectorial: Îmbunătățirea infrastructurii specifice de transport naval pe canalul Bega și a serviciilor aferente

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
15	Amenajarea Canalului Bega pentru navigație	Decolmatarea canalului Bega; Ecologizare, consolidare de mal și îndiguiri; Lărgirea canalului Bega; Reabilitare și modernizare ecluze; Amenajarea infrastructurii porturilor pe Canalul Bega;
16	Introducerea transportului în comun pe Bega în mun. Timișoara	Introducerea transportului în comun pe Bega cu vase de tip vaporetto, în mun. Timișoara; Amenajarea stațiilor/ debarcaderelor;

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - REȚEAUA DE TRANSPORT INTERMODAL

Obiectiv sectorial: Eficientizarea transportului de mărfuri și persoane prin implementarea în județul Timiș a unor sisteme intermodale

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
17	Realizarea în județul Timiș a infrastructurii specifice transportului intermodal de mărfuri (terminale și centre logistice)	Realizarea unui centru intermodal regional de transport mărfuri în zona de influență a municipiului Timișoara la Remetea Mare
		Modernizarea terminalului de transport combinat din Hm Semenic
		Realizarea unui terminal intermodal de transport călători și mărfuri Aeroport Internațional Timișoara CL Timișoara

6.1.1.4.5. DOMENIUL ȚINTĂ – GOSPODĂRIREA COMPLEXĂ A APELOR ȘI ECHIPAREA EDILITARĂ

Domeniul – GOSPODĂRIREA APELOR

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - GOSPODĂRIREA COMPLEXĂ A APELOR

Obiectiv sectorial: Realizarea unei politici de gospodărire durabilă a apelor prin asigurarea protecției cantitative și calitative a apelor, apărarea împotriva acțiunilor distructive a apei, precum și valorificarea potențialului apelor în raport cu cerințele dezvoltării durabile a societății și în acord cu directivele europene în domeniu.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
1	Dezvoltarea durabilă a resurselor de apă	- Realizarea ac. Surduc II, pentru zona Timișoara, V=4,5 mil.m3 - Punerea în siguranță a ac. Porcăreața și Pruni
2	Protecția surselor de apă	- Instaurarea zonelor de protecție sanitară cu regim de restricție și regim sever la captările de apă subterană: Comloșu Mare, Lunga, Iecea Mică, Cărpiniș, Teremia Mică, Remetea Mare, Bazoșu Nou, Ohaba Forgaci, Sânmihaiu Român, Ficătar, Racovița, Criciova, Jdioara, Cireșu, Nițchidorf, Matnicu Mic, Breazova, Coșteiu de Sus, Zorani, Temerești.
3	Reconstrucția ecologică a râurilor	- Lucrări de ecologizare a canalului Bega, pe sectorul Timișoara - frontieră Serbia, Vdragat = 0,7mil. m3; - Consolidare și reprofilare r. Timiș, sector Lugoj – frontieră Serbia, lucrări care includ supraînălțare diguri (69,02km), consolidări de mal (15,75km), prag de fund (12 buc.), recalibrare albie (1,0km); - Consolidare și reprofilare canal de descărcare Bega-Timiș, pe sectorul Topolovăț- confl. r. Timiș, lucrări care includ reprofilare albie (6,0km), consolidări de maluri (12 buc.); - Amenajare r. Bega și a afluenților din zona de luncă, sector Leucușești – Curtea, care include regularizări de albie (51,9km), diguri (58,7km); - Amenajare pe r. Pogăniș și afluenți, sector Brebu – confl. r. Timiș, care include amenajare albie (50.941m), supraînălțare dig (26.587m), amenajare albie afluenți (800m), parapet beton (1.300m); - Amenajare r. Bega și afluenți, sector Timișoara – Balinț, regularizări (70.000m); - Regularizare pr. Nădrag și afluenți, sector amonte loc. Nădrag – confl. r. Timiș, include consolidări (10.000m), reprofilare albie (8.000m);

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- Regularizare pr. Șurgani, pe sectorul Buziaș – confl.r. Timiș, lungime 29.000m;- Regularizare pr. Lanca-Bârda, sector canal Tofaia – confl. r. Timiș, lungime 18.000m;- Regularizare pr. Timișana, sector Boldur – confl. r. Timiș, include reprofilare albie pe 20.000m;- Reprofilare pr. Ier și afluenți în localitatea Becicherecu Mic (com. Biled).
4	Îmbunătățirea serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizarea apelor uzate din localitățile	<p>Reabilitarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizarea apelor uzate în localitățile (conform prevederilor din POS Mediu):</p> <p>Timișoara:</p> <ul style="list-style-type: none">- extindere rețea de alimentare cu apă;- reabilitare rețea de alimentare cu apă;- extindere rețea de canalizare ape uzate;- reabilitare rețea de canalizare ape uzate;- realizarea unui canal pluvial în jurul municipiului, care să primească apele meteorice și din localitățile apropiate;- modernizare stație de pompare apă uzată;- stații noi de pompare apă uzată;- sistem de deshidratare a nămolului la stația de epurare. <p>Sânnicolau Mare:</p> <ul style="list-style-type: none">- testare și reechipare foraje;- înlocuire foraje;- aducțiuni între foraje;- stație de tratare nouă- reabilitare rezervor înmagazinare;- reabilitare stație pompare;- extindere rețea de alimentare cu apă;- reabilitare rețea de alimentare cu apă;

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- extindere rețea de canalizare;- reabilitare rețea de canalizare;- înlocuire conducte de refulare canalizare;- reabilitare stație de pompare apă uzată;- stație de epurare avansată. <p>Jimbolia:</p> <ul style="list-style-type: none">- testare și reechipare foraje;- înlocuire foraje;- aducțiuni între foraje;- extindere rețea de alimentare cu apă;- înlocuire rețea de alimentare cu apă;- extindere sistem de canalizare;- stații de pompare apă uzată, 4 buc.;- conducta de refulare;- stație de epurare avansată. <p>Deta:</p> <ul style="list-style-type: none">- testare și reechipare foraje;- foraj nou;- înlocuire aducțiuni;- rezervor nou;- stație pompare apă;- reabilitare stație de tratare;- reabilitare stație pompare apă;- extindere rețea de alimentare cu apă;

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- înlocuire rețea de alimentare cu apă;- extindere rețea de canalizare;- reabilitare rețea de canalizare;- înlocuire conducte de refulare canalizare;- stație de epurare avansată. <p>Buziaș:</p> <ul style="list-style-type: none">- testare și reechipare foraje;- înlocuire aducțiuni între foraje;- reechipare stație pompare Hitiaș;- reabilitare stație de tratare Hitiaș;- reabilitare și reechipare stație de clorinare;- reabilitare rezervoare înmagazinare;- extindere rețea de alimentare cu apă;- reabilitare rețea de alimentare cu apă;- extindere rețea de canalizare;- reabilitare rețea de canalizare;- conductă nouă de refulare canalizare;- înlocuire conducte de refulare canalizare;- stație nouă de pompare apă uzată- stație de epurare <p>Recaș:</p> <ul style="list-style-type: none">- testare și reechipare foraje;- aducțiuni de apă între foraje;- stație de tratare;

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- reabilitare rezervoare înmagazinare;- reabilitare castel apă;- reabilitare și reechipare stație pompare apă;- extindere rețea de alimentare cu apă;- reabilitare rețea de alimentare cu apă;- rețea de canalizare nouă;- conducte de refulare canalizare;- stații noi de pompare apă uzată; stație de epurare. Com. Sânmihaiu Român și Utvin: <ul style="list-style-type: none">- aducțiune Timișoara – Sânmihaiu Român;- extindere rețea de alimentare cu apă;- reabilitare rețea de alimentare cu apă;- rezervor înmagazinare;- stație pompare;- stație clorinare;- extindere rețea de canalizare;- conducte de refulare canalizare;- stații noi de pompare apă uzată. Com. Săcălaz: <ul style="list-style-type: none">- aducțiune Timișoara – Săcălaz;- rezervor înmagazinare;- stație pompare apă;- stație clorinare;

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- extindere rețea de alimentare cu apă;- reabilitare rețea de alimentare cu apă;- extindere sistem de canalizare;- conducte de refulare canalizare;- stații noi de pompare apă uzată. <p>Gătaia:</p> <ul style="list-style-type: none">- testare și reechipare foraje- înlocuire foraje;- foraje noi- aducțiuni între foraje;- stație de tratare apă;- reabilitare rezervor înmagazinare;- rezervor nou înmagazinare;- reabilitare stație pompare;- extindere rețea de alimentare cu apă;- reabilitare rețea de alimentare cu apă;- extindere rețea de canalizare;- conducte de refulare canalizare;- stație nouă de pompare apă uzată. <p>Făget:</p> <ul style="list-style-type: none">- testare și reechipare foraje.;- înlocuire foraje- aducțiuni între foraje;- stație pompare;

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- stație de clorinare;- reabilitare rezervor înmagazinare;- reabilitare castel apă;- reabilitare rețea de alimentare cu apă;- extindere rețea de canalizare;- reabilitare rețea de canalizare;- stație de epurare. <p>Or. Ciacova:</p> <ul style="list-style-type: none">- extindere rețea de canalizare;- conductă de refulare apă uzată;- stații noi de pompare apă uzată;- stație de epurare.
5		Reabilitarea și extinderea serviciilor de alimentare cu apă în aglomerările: Timișoara (Timișoara, Utvin, Chișoda, Giroc, Ghiroda, Dumbrăvița, Sânmihaiu Român, Moșnița Veche, Moșnița Nouă, Săcălaz, Remetea Mare, Giarmata Vii, Urseni, Sânmihaiu German, Albina, Rudicica), Lugoj (Lugoj, Lugojel, Măguri, Tapia), Sânnicolau Mare, Jimbolia (Jimbolia și Clarii Vii), Recaș (Recaș, Izvin, Petrosavelo, Bazoș), Buziaș (Buziaș (Hitiaș), Bacova, Silagiu, Capat, Drăgoiești, Ficătar, Hitiaș, Racovița, Sirbova), Făget (Făget, Bătești, Bichigi, Colonia Mică, Temerești, Sintești, Zorani, Margina) Deta (Deta și Opațița) Gătaia (Gătaia și Sculia) Ciacova (Ciacova, Cebza, Macedonia, Obad, Petroman) Banloc (Banloc, Ofsenița, Partoș, Soca)

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>Becicherecu Mic Sânnicolau Mare Belint (Belint și Chizătău) Beregsău Mare (Beregsău Mare și Beregsău Mic) Biled (Biled, Șandra și Uihei) Cenei Checea Darova (Darova, Hodoș, Sacoșu Mare) Diniaș (Diniaș și Sânmartinul Sârbesc) Dudeștii Vechi (Dudeștii Vechi și Vâlcani) Dumbrava (Dumbrava, Răchita, Bucovăț) Fârdea (Fârdea, Drăgșinești, Gladna Montană, Glada Română, Hăuzești, Mitnicu Mic, Zolt, zonă de agrement) Găvojdia (Găvojdia, Jena, Salbagel) Giarmata (Giarmata și Cerneteaz) Giulvăz (Giulvăz, Crai Nou, Ivanda, Runda) Gottlob (Gottlob și Vizejdia) Jamu Mare (Jamu Mare, Clopodia, Ferendia, Gherman, Lătuniș) Jebel (Jebel și Pădureni) Icea Mare Lenauheim (Lenauheim, Bulgăruș, Grabăț) Liebling (Liebling, Iosif, Cerna) Orțișoara (Orțișoara și Calacea) Peciu Nou Sacoșu Turcesc (Sacoșu Turcesc, Icloda, Otvești, Stamura Română, Uliuc, Unip)</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>Șag Sânandrei (Sânandrei, Covaci, Cărani) Satchinez (Satchinez, Barateaz, Hodonu) Sânpetru Mare (Sânpetru Mare, Igrîș, Pesac, Saravale) Teremia Mare (Teremia Mare, Teremia Mică, Nerău) Tomești (Tomești, Baloșești, Colonia Fabricii, Luncanii de Jos, Luncanii de Sus, Românești) Tomnatic Tormac (Tormac, Blajova, Cadar, Dubor, Nițhidorf) Traian Vuia (Traian Vuia, Săceni, Surducu Mic, Jupâni, Sudriaș, Susani) Uivăr (Uivăr, Iohanisfeld, Otelec, Pustiniș, Răuți, Sânmartinu Maghiar) Victor Vlad Delamarina (Victor Vlad Delamarina, Pini, Herendești, Petroasa Mare, Honorici) Voiteag (Voiteag, Folea) Mașloc (Mașloc, Fibiș, Remetea Mică) Chevereșu Mare (Chevereșu Mare și Vucova) Bucovăț (Bucovăț, Bazoșu Nou) Pârta Reabilitarea și extinderea serviciilor de canalizare apă uzată în aglomerările: Timișoara (Timișoara, Albina, Bazoșu Nou, Bucovăț, Carani, Chișoda, Covaci, Dumbrăvița, Ghiroda, Giarmata-Vii, Giroc, Ianova, Moșnița Nouă, Moșnița Veche, Săcălaz, Sânandrei, Sânmihaiu Român, Urseni, Utvin, Remetea Mare). Lugoj (Lugoj, Lugojel, Boldur, Jabăr, Măguri, Ohaba Forgaci, Sinersig, Tapia) Sânnicolau Mare Jimbolia Recaș (Recaș și Izvin) Făget (Făget, Bătești, Bichigi, Colonia Mică, Margina, Temerești, Sintești, Zorani)</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>Buziaș (Buziaș și Bacova) Deta (Deta, Opațița, Denta, Brestea, Rovinița Mare) Gătaia (Gătaia și Sculia) Ciacova (Ciacova, Cebza, Macedonia, Obad, Petroman) Becicherecul Mic Belint (Belin și Chizătău) Biled (Biled, Șandra, Uihei) Cenei Checea Dudeștii Vechi Giarmata (Giarmata și Cerneteaz) Gottlob (Gottlob și Vizejdia) Jebel Lenauheim (Lenauheim, Bulgăruș, Grabăț, Iecea Mare) Liebling (Liebling și Iosif) Lovrin Nădrag Orțișoara (Orțișoara, Calacea) Sacoșu Turcesc (Sacoșu Turcesc, Berini, Icloda, Otvești, Uliuc, Chevereșu Mare, Drăgsina) Șag Satchinez Sânpetru Mare (Sânpetru Mare, Saravale) Teremia Mare Tomnatic</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Voiteag (Voiteag și Folea) Mașloc (Mașloc și Fibiș) Pârta
6	Extinderea / realizarea sistemelor de canalizare și epurare apă uzată în localitățile necuprinse în lista de priorități a Planului de investiții 2014-2020	Beregsău Mic, Bethausen, Blajova, Bobda, Bucovăț, Cadar, Capat, Cladova, Cliciova, Clopodia, Crai Nou, Cutina, Darova, Dinaș, Drăgoiești, Duboz, Dumbrava, Ferendia, Ficătar, Gelu, Giulvaz, Herendești, Hitiaș, Hodoș, Honorici, Ictar-Budini, Igrăș, Iohanisfeld, Iosifălău, Ivanda, Jamu Mare, Jupani, Leucusești Nevrincea, Nițchidorf, Otelec, Petroasa Mare, Pini, Pustini, Răchita, Racovița, Răuți, Rudna, Săceni, Sacoșu Mare, Sânpetru Mic, Sânmartinu Maghiar, Sânmartinul Sârbesc, Sânmihaiu German, Sârbova, Sudriaș, Surducu Mic, Susani, Sustra, Topolovățu Mare, Topolovățu Mic, Tormac, Traian Vuia, Uivăr, Vâlcani, Victor Vlad Delamarina, Banloc, Ofsenița, Partoș, Livezile, Iecea Mică, Beregsău Mare, Cărpiniș, Iecea Mică, Barateaz, Hodoni, Pesac, Nerău, Teremia Mică.

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - LUCRĂRILE DE ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCiare

Obiectiv sectorial: Îmbunătățirea și modernizarea activității în domeniul îmbunătățirilor funciare, reevaluarea și adaptarea amenajărilor la noile cerințe europene precum și asigurarea infrastructurii de baza și a utilităților aferente exploatațiilor agricole.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
7	Modernizarea și reabilitarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare	Întreținerea și extinderea amenajărilor de desecare: decolmatarea canalelor de desecare, întreținerea gurilor de descărcare, întreținerea stațiilor de pompare – evacuare în amenajările Aranca, Banloc, Bârzava mijlocie, Begheiul Vechi-Vest Timișoara, Beregsău – amonte, Checea – Jimbolia, Galatca, Livezile, Mureșan, Nord – Lanca – Birda, Partoș – Glogoni, Pogoniș, Răuți – Sânmihaiu german, Roiga, Sânnicolau – Saravale, Sud – Lanca – Birda, Surgani, Teba – Timișat, Uivar – Pustiniș, Vinga – Biled – Beregsău, Bega superioară, Behela, Bociar, Caraci, Cernabora – Timișina, Hitias – Costei, Mânăștur – Bunea mare, Riu – Glavița, Rudna – Giulvaz, Timișul mort <ul style="list-style-type: none">- Dotarea cu utilaje necesare distrugerii vegetației și decolmării canalelor Aranca și Silvia care în perioada de irigații funcționează cu dublu rol.- Continuarea și finalizarea lucrărilor începute înainte de 1989 și neterminate din lipsă de fonduri din

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>amenajările: Bega Superioară, Mănăștiur - Bunea Mare, Traian Vuia - Dumbrava, Timișul Superior, Șergani - Cernabora, Cherestău - Dicșani</p> <p>Extinderea, reabilitarea și consolidarea suprafețelor amenajate cu lucrări de combatere a eroziunii solului din amenajările: Fibiș – Alies, Ghireda – Recaș, Recaș – Chizatau, Minis – Chiseda, Moravița, Bethausen – Ohaba, Fadinac – Cladova, Cherastau – Dicsani.</p> <ul style="list-style-type: none">- Pregătirea și implementarea unor proiecte locale sau zonale complexe de combatere a eroziunii solului pentru prevenirea diverselor tipuri de eroziune și prevenirea producerii alunecărilor de teren- Prevenirea și stoparea eroziunii solului prin respectarea tehnologiilor specifice lucrărilor agricole prin efectuarea de lucrări agro – ameliorative <p>Extinderea, reabilitarea și modernizarea amenajărilor existente de irigații, creșterea gradului de utilizare a irigațiilor, întreținerea sistemelor de irigație existente, decolmatarea canalelor și curățirea acestora de vegetație în amenajările Șag Topolovăț – aval Topolovăț, Șag Topolovăț – amonte Timișoara</p> <ul style="list-style-type: none">- Îmbunătățirea tehnologiei aplicării irigațiilor pe suprafețe mici prin modernizarea amenajărilor de irigații existente prin:<ul style="list-style-type: none">- dotarea stațiilor de punere sub presiune cu agregate fiabile și debite mai mici,- reparații la conductele îngropate, hidranți, vane.- dotarea cu echipament de udare,- Extinderea suprafețelor irigate în cadrul aceleiași amenajări ținând cont de proiectele existente anterior anului 1989, dar executate cu tehnologie actuală.- Executarea de stăvilare pentru irigațiile din amenajări locale pe timpanele podurilor și podețelor de pe rețeaua de canale pentru dirijarea apei și biefarea lor în vederea menținerii nivelului apei în canale în vederea influențării stratului freatic sau chiar și pentru folosirea echipamentelor proprii de pompare ale beneficiarilor.- Creșterea suprafeței efectiv irigată (creșterea gradului de utilizare a irigațiilor)- Reabilitare stații de pompare<ul style="list-style-type: none">- reabilitarea stației de pompare Cenad reversibil- reabilitarea stației de pompare Periam Port- reabilitarea stației de pompare Mureș

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>- redimensionarea canalului de legătura Aranca – Mureș</p> <p>Întreținere și reabilitare pe suprafețele amenajate cu lucrări complexe de irigații și desecare din amenajarea Șag - Topolovăț (27.653 ha) care funcționează alternativ; aplicarea în regim complex a lucrărilor de desecare – drenaj și irigații în scopul ameliorării procesului de sărăturare a solului;</p> <p>Întreținere și reabilitare pe suprafețele amenajate cu lucrări complexe de desecare și CES din amenajările Ghiroda – Recaș, Moravița, Bethausen– Ohaba, Cherestău–Dicsani, Fibiș–Alioș, Miniș–Chizdia, Recaș–Ghizătău, Sergani–Cernabora, Timișul superior, Traian Vuia–Dumbrava</p> <p>- dotarea unităților de administrare cu utilaje moderne pentru distrugerea vegetației lemnoase și ierbacee și utilaje pentru decolmatarea canalelor (excavatoare, dragline, buldozere)</p>
8	Reevaluarea și adaptarea amenajărilor la noile cerințe ale formelor noi de proprietate și noilor tehnologii agricole și de piață, trebuie să se ia în considerare următoarele aspecte:	<ul style="list-style-type: none">- Evaluarea viabilității amenajărilor, inclusiv a unor părți din acestea, pe considerente tehnice, economice, sociale și de protecția mediului;- Prioritizarea de reamenajare în corelare cu criteriile de viabilitate, precum și cu resursele financiare de care se dispune;- Gruparea amenajărilor sau a unor obiecte componente care se propune să treacă în conservare sau să fie casate și măsurile care se impun în acest scop;- Evaluarea din punct de vedere tehnico – economic a necesarului de apă și energie în fiecare sistem, subsistem și plot;- Stabilirea gradului minim de utilizare profitabilă a sistemului și a unor părți din acesta;- Soluții tehnice de reabilitare și modernizare având în vedere faptul că majoritatea amenajărilor au o vechime de peste 30 de ani, concomitent cu analiza reabilitării acestora, prezentându-se în studiu de fezabilitate și soluții de modernizare și de asigurare a apei la cerere, în strânsă corelare cu rezultatele cercetărilor recent efectuate, atât în țară cât și în străinătate;- Posibilitatea utilizării unor surse de apă alternative locale, folosind în special apa subterană pentru alimentarea suprafețelor situate în partea terminală a marilor sisteme hidrotehnice de irigație;- Evidențierea și fundamentarea rolului hotărâtor al lucrărilor de îmbunătățiri funciare în protecția mediului, acestea fiind prin excelență mijloacele indispensabile de reconstrucție ecologică a unor întinse terenuri prin corectarea deficitului sau a excesului de umiditate, a controlului proceselor de versant, a corectării salinității sau

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		a acidității solului, a valorificării terenurilor nisipoase și degradate etc; - Pentru fiecare mare sistem de irigație - asigurarea unei raționale funcționalități a amenajărilor în condițiile privatizării acestora.
9	Crearea cadrului administrativ necesar îmbunătățirii activității în domeniul funciare îmbunătățirilor	<ul style="list-style-type: none">- Stimularea utilizatorilor de apă pentru irigații în a se organiza în asociații care să preia în proprietate infrastructura unui plot sau a mai multor ploturi pentru irigații, respectiv stația de pompare de punere sub presiune precum și rețeaua de conducte de distribuție a apei la hidrant (conform legii nr. 573/2003 pentru aprobarea OUG nr. 147/1999), în scopul cointeresării utilizatorilor de irigații în procesul de eficientizare a managementului irigațiilor- Găsirea soluțiilor viabile legislativ și economic pentru susținerea și îmbunătățirea activității în domeniul îmbunătățirilor funciare, întrucât în ultimii 20 de ani, desfășurarea activității este pe un traiect descendent;- Popularizarea efectului benefic al lucrărilor de îmbunătățiri funciare în rândul beneficiarilor serviciilor acestuia;- Asigurarea fondurilor necesare pentru întreținerea, repararea și exploatarea lucrărilor, cât și pentru asigurarea integrității (pazei) acestora;- Aplicarea legislației în domeniul irigațiilor, în sensul constrângerii OUA –urilor de a cultiva terenul arabil și de a folosi lucrările de irigații pentru aplicarea udărilor;- Mărirea impozitelor pe terenul nelucrat, micșorarea acestuia pe terenul lucrat și introducerea obligativității plății tarifelor de exploatare, întreținere și reparații a lucrărilor din administrarea ANIF- Asigurarea de facilități agricultorilor sau asociațiilor agricole în ceea ce privește buna desfășurare a procesului agricol (pregătire teren, însămânțare, aplicare udări, ierbicidare, cultivare, desfacere producție);- Dotarea cu echipament de udare aferent;- Îmbunătățirea managementului și aplicarea acestuia în domeniul irigațiilor- Reorganizarea unităților de administrare prin înființarea sistemelor hidroameliorative (organizarea înainte de anul 2005

Domeniul – ECHIPAREA EDILITARĂ

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - PRODUCȚIA ȘI TRANSPORTUL ENERGIEI ELECTRICE

Obiectiv sectorial: Modernizarea și extinderea rețelelor de transport a energiei electrice pentru asigurarea serviciilor cu acoperire zonală și satisfacerea cerințelor consumatorilor la standarde europene

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
10	Eficientizarea producerii și consumului energetic în concordanță cu principiul utilizării durabile a resurselor	Reabilitarea și modernizarea tehnologică a echipamentelor și instalațiilor din sectorul industrial Crearea noilor capacități de producere a energiei electrice Îmbunătățirea managementului energetic în cadrul societăților industriale
11	Modernizarea rețelelor de transport a energiei electrice	Realizarea unui ax 400 kV Porțile de Fier 1 – Reșița – Timișoara – Săcălaz - Arad
12	Dezvoltarea și modernizarea rețelelor de medie și joasă tensiune pentru asigurarea unor servicii cu acoperire zonală și satisfacerea cerințelor consumatorilor	Modernizarea stațiilor de transformare, a echipamentelor și a rețelelor de distribuție: - trecerea instalațiilor de 6 și 10 kV la tensiunea de 20 KV - reabilitarea liniilor electrice aeriene și subterană de distribuție de medie tensiune; - reabilitarea liniilor electrice aeriene și subterană de distribuție de medie tensiune - înlocuirea izolației de porțelan din liniile LEA 20 KV cu izolații tip compozit - modernizarea liniilor LEA JT și a branșamentelor - extinderea sistemului de telegestiune și monitorizare a - parametrilor de calitate a energiei electrice - dezvoltarea sistemului de automatizare a distribuției (SAD)
13	Modificări ale unor trasee ale liniilor electrice	Se vor executa o serie de modernizări ale traseelor aeriene ale liniilor electrice ca urmare a unor dezvoltări urbanistice.

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - ENERGIILE REGENERABILE

Obiectiv sectorial: Modernizarea și producerea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice prin valorificarea resurselor regenerabile de energie: eoliene, hidroenergetice, solare, a biomasei, a resurselor energetice geotermale, a produselor din cadrul fermelor agricole

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
14	Implementarea utilizării energiei solare	Sisteme independente de instalații fotovoltaice pentru aplicații autonome în domeniul: sistemelor de comunicare, al rețelelor de telefonie mobilă, iluminare stradală inteligentă, stații meteo
		Parcul județean Timiș de producție energie fotovoltaică Covaci
15	Implementarea utilizării energiei eoliene	Crearea unei hărți pentru potențialul eolian în județul Timiș
		Producție energie eoliană pentru zonele industriale Timiș, corelat cu posibilitatea valorificării potențialului existent
16	Implementarea utilizării energiei geotermale	Geotermia de adâncime - centrale geotermale de 2 MW – Jimbolia, Timișoara, Sân Nicolau Mare, Lovrin.
		Geotermia de suprafață – Program pilot de alimentarea a unor clădiri rezidențiale
		Studiu detaliat în Timiș - Vest: Potențial, Gradiențe, Roci, Debite forabile
17	Implementarea utilizării biomasei	Instalație pilot de fermentare a nămolului în localitățile Timișoara și Lugoj,
		Utilizarea energetică la scară industrială a deșeurilor animale
		Utilizarea energetică industrială a deșeurilor din industria alimentară
		Combi – Centrale cu Cogenerare – Biomasă, Solar, Geotermie

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - PRODUCȚIA ȘI TRANSPORTUL ENERGIEI TERMICE

Obiectiv sectorial: Modernizarea sistemelor urbane de alimentare și distribuție a energiei termice în vederea creșterii eficienței energetice și a reducerii emisiilor poluante

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
18	Eficientizarea producerii și consumului energetic în concordanță cu principiul	Modernizarea sistemelor urbane de alimentare și distribuție a energiei termice în vederea creșterii eficienței energetice și a reducerii emisiilor poluante

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	utilizării durabile a resurselor	
19	Reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică	Finalizarea reabilitării sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică (SACET) la nivelul centralelor termice și rețelelor de distribuție a agenților termici, în paralel cu reabilitarea clădirilor deservite și a instalațiilor din acestea, în municipiul Timișoara și în orașul Sânnicolau Mare.
20	Reabilitarea termică a clădirilor.	Reabilitarea termică și, dacă este cazul, funcțională a clădirilor de utilitate publică și de locuit de tip condominiu. Asigurarea unor performanțe energetice corespunzătoare la clădirile noi.

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - GAZE NATURALE ȘI FLUIDE COMBUSTIBILE

Obiectiv sectorial: Modernizarea și extinderea rețelelor de transport gaze naturale, asigurarea unei exploatare și întrețineri a rețelelor conform prevederilor normelor tehnice.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
21	Conductă interconectare Serbia	Stabilirea unei convenții cu posibile puncte de interconectare și parametri tehnici; Realizarea unui studiu de piață privind cererea-oferta de gaze pe aceasta direcție.
22	Proiectul strategic european NABUCCO prin realizare conductă de transport gaze naturale Nabucco în lungime totală de 469 km pe teritoriul României	Construirea conductei urmând traseul de la granița de sud-vest a României, trecând prin județele Dolj, Mehedinți, Caraș-Severin, Timiș și Arad
23	Extinderea sistemului major de transport al gazelor naturale spre orașul Făget, și a sistemelor de distribuție în localități, în condiții de creștere a siguranței în	Extinderea conductelor de transport pe direcția Lugoj – Făget. Extinderea rețelelor de distribuție a gazelor naturale, în paralel cu înlocuirea conductelor cu durata normală de viață expirată

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	exploatare	
24	Reabilitarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale și extinderea alimentării cu gaze naturale în localități	<p>Alimentarea cu gaze naturale în localitățile în care nu există distribuții de gaze naturale dar care sunt amplasate în apropierea conductelor de transport, prin:</p> <p>Înființarea distribuțiilor de gaze naturale și montarea conductelor și instalațiilor de consum pe baza unor studii de fezabilitate în funcție de planurile de dezvoltare prezumate de către investitorii strategici (comunele: Curtea, Margina, Dumbrava, Manastur, Firdea, Traian Vuia, Birna, Bethausen, aflate în apropierea traseului viitoarei conducte)</p> <p>Alimentarea cu gaze naturale în localitățile în care nu există distribuții de gaze naturale și care sunt amplasate în afara zonelor conductelor de transport, prin:</p> <p>Înființarea distribuțiilor de gaze naturale și montarea conductelor și instalațiilor de consum pe baza unor studii de fezabilitate în funcție de planurile de dezvoltare prezumate de către investitorii strategici (înființarea de noi distribuții de gaze în comunele: Chevereșu Mare, Nitchidorf, Sacoșu Turcesc, Tormac, Pădureni, Jebel, Liebling, Ciacova, Ghilad, Birda, Gataia, Livezile)</p> <p>Înființarea distribuțiilor de gaze naturale în localitățile unde există condiții de extindere a rețelei de transport, localități aflate în apropierea conductelor de transport gaze (propunere de înființare a noi distribuții de gaze în comunele Cărpiniș, Lenauheim, Comloșu Mare, Saravale, Genad, Dudeștii Vachi, Gotlob, Lovrin, Tomnatic, aflate în apropierea orașelor Jimbolia și Sânnicolau Mare și a conductei de transport gaze asociate (ø10").</p>
25	Asigurarea condițiilor pentru exploatarea în siguranță a rețelelor de alimentare cu gaze naturale	Respectarea distanțelor de siguranță a noilor clădiri față de conductele de transport și de repartiție gaze naturale, întreținerea lor corespunzătoare pentru evitarea accidentelor.
26	Exploatarea în condiții de siguranță a conductelor de fluide combustibile	Respectarea distanțelor de siguranță a noilor clădiri față de conductele de țigăi, întreținerea lor corespunzătoare pentru evitarea prelevărilor ilegale, a accidentelor și poluarea mediului în zonele de extracție a țigăiului și în zonele tranzitate de conductele de transport țigăi.

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - REȚELELE DE TELECOMUNICAȚII

Obiectiv sectorial: Dezvoltarea și ameliorarea continuă a rețelei de telecomunicații în vederea eliminării izolării zonelor periferice și diversificarea serviciilor de telecomunicații

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
27	Creșterea gradului de telefonizare al județului concomitent cu îmbunătățirea calității și diversificarea serviciilor prestate	Realizarea de investiții destinate extinderii rețelelor în mediul rural. Reparații capitale: înlocuiri de cabluri telefonice urbane și interurbane care nu mai corespund din punct de vedere tehnic, modernizări la clădirile centralelor telefonice.
28	Îmbunătățirea calității și diversificarea serviciilor de televiziune prin cablu	Extinderea și modernizarea rețelei de televiziune prin cablu în vederea creșterii gradului de distribuție a rețelei; Implementarea digitalizării în sectorul transmisiilor audiovizuale pe bază de abonament prin conversia televiziunii terestre de la transmiterea analogică la cea digitală;
29	Lucrări de reabilitare și dezvoltare a infrastructurii de telecomunicații	Întreținerea curentă: înlocuiri și reparații ale rețelelor aeriene, bransamente și echipamente.
30	Dezvoltarea tehnologiilor de informare - comunicare	Realizarea punctelor de acces public la internet
31	Dezvoltarea paletelor de utilizare a tehnologiei informației și comunicării	Realizarea rețelelor broadband și telefonice Realizarea de Telecentre (info-chioșcuri) Crearea unui sistem de informatizare coerent și interoperabil în cadrul sistemului administrației publice Introducerea și promovarea serviciilor publice electronice: e-guvernare, e-sănătate, educație și a altor tipuri de servicii electronice destinate cetățenilor Introducerea sistemului de economie: portaluri pentru promovarea comerțului electronic și rețele de afaceri Implementarea Strategiei de broadband prin promovarea dezvoltării serviciilor de acces la internet în bandă largă Implementarea platformelor wireless, precum cele pe tehnologie WiMAX, care pot deveni soluții alternative pentru furnizarea serviciilor în bandă largă în principal în zonele rurale;

6.1.1.4.6. DOMENIUL ȚINTĂ – STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ȘI ZONIFICAREA TERITORIULUI

Domeniul – STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul – STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR

Obiectiv sectorial: Creșterea competitivității economiei județene prin utilizarea potențialului endogen și reducerea disparităților în dezvoltarea economică teritorială

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
1	Dezvoltarea capacității competitive a mediului de afaceri	- Stimularea dezvoltării infrastructurii de sprijin a mediului de afaceri prin înființarea de parcuri industriale, incubatoare de afaceri și centre de consultanță prin identificarea unor locații adecvate și atragerea actorilor interesați.
		- Propunere de localizare de parcuri industriale în cadrul U.A.T.-urilor Lugoj, Săcălaz
		- Propunere pentru localizarea de centre de consultanță în afaceri în cadrul U.A.T.-urilor urbane
		- sprijinirea integrării întreprinderilor în lanțurile de furnizori sau clustere
2	Creșterea competitivității sectoarelor agricol și silvic	- Stimularea transferului de cunoștințe și informații către antreprenoriatul din zonele rurale slab dezvoltate economic din zona de est a județului
		- Îmbunătățirea competențelor fermierilor prin oferirea unor programe specializate pe informații necesare susținerii activităților agricole
		- Amplasarea centrelor pentru colectare, prelucrare, marketing și desfacere a produselor agricole pentru legume, în special pentru cultura de cartof și varză, în localitățile Belinț, Lovrin, Gottlob și Giulvăz și pentru fructe în localitățile Sănnicolau Mare și Periam.
		- Modernizarea exploatațiilor agricole prin intermediul măsurilor de finanțare accesibile prin PNDR
		- dezvoltarea unui antreprenoriat sustenabil în zonele de creștere economică pe baza activităților agricole din partea de sud a județului prin crearea unor grupuri de producători – zona localităților Giera, Foeni, Checea, Jamu Mare, Birda, Tormac, în vest la Beba Veche și în zona de est în zona localităților Boldur și Victor Vlad Delamarina

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<ul style="list-style-type: none">- Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse agricole și forestiere competitive;- Stimularea dezvoltării unui sector zootehnic performant și diversificat bazat pe potențialul existent;- Încurajarea și susținerea exploatațiilor agricole individuale de subzistență în procesul de comasare și transformare a acestora în exploatații agricole comerciale- Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității microîntreprinderilor din domeniu prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare
3	Crearea de noi capacități de producție prin utilizarea potențialului endogen	<ul style="list-style-type: none">- Sprijinirea creării de capacități de producție din domeniul industriei alimentare în zonele cu potențial agricol ridicat- Sprijinirea creării de capacități de producție din domeniul industriei energetice în zonele cu potențial al resurselor de energie regenerabilă- Stimularea înființării de servicii din sfera informațiilor și comunicațiilor
4	Stimularea asocierilor și relațiilor de cooperare teritorială în scopul creării unei dezvoltări economice sustenabile	<ul style="list-style-type: none">- Realizarea unor noi grupuri de acțiune locală care să acopere necesitățile de asociere în vederea susținerii dezvoltării economice astfel:<ul style="list-style-type: none">- Grupul de Acțiune Locală ce cuprinde aria unităților administrativ - teritoriale: oraș Recaș și comunele Giarmata, Topolovățu Mare, Remetea Mare, Pișchia, Fibiș, Masloc, Bogda, Brestovăț, Bara și Ohaba Lungă în Timiș și Dorgoș, Zăbrani și Șiștarovăț în județul Arad;- Grupul de Acțiune Locală ce cuprinde aria unităților administrativ-teritoriale: oraș Buziaș și comunele Tormac, Racovita, Sacoșu Turcesc, Chevereșu Mare, Racovița, Boldur, VV Delamarina, Gavojdia, Știuca, Criciova, Belinț și Coșteiu în Timiș și comunele Ezeriș, Ramna și Vermeș în Caraș Severin.
		<ul style="list-style-type: none">- Încurajarea asocierii întreprinderilor unui sector și formarea de clustere prin formarea a două asociații tip cluster pentru industria alimentară și industria textilă prin:- Propunere a unei asocieri tip cluster în industria alimentară în zona concentrată geografic a U.A.T.-urilor Cărpiniș, Dumbrăvița, Giroc, Jebel, Jimbolia, Liebling, Lugoj, Periam, Recaș, Remetea Mare, Sănandrei, Timișoara;- Propunere a unei asocieri tip cluster în industria textilă în zona concentrată geografic a U.A.T.-urilor Buziaș,

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		Darova, Deta, Dumbrăvița, Făget, Ghiroda, Giroc, Jimbolia, Lugoj, Moșnița Nouă, Orțișoara, Remetea Mare, Sânanndrei, Sânnicolau Mare, Timișoara - Propunere a unei asocieri tip cluster în industria lemnului în zona concentrată geografic a U.A.T.-urilor Făget, Lugoj, Mănăștiur, Sânnicolau Mare, Timișoara și Tomești - Încurajarea asocierii în grupuri de producători a fermierilor din zonele cu potențial agricol ridicat - Încurajarea asocierii în grupuri de producători a întreprinzătorilor din domeniul silvic în zona localităților Bârna, Coșteiu, Nădrag, Margina, Ghizela, Dumbrava, Criciova, Tomești, Pietroasa. - Încurajarea proiectelor de cooperare transnațională desfășurate de asociații sectoriale, în scopul sprijinirii exportului și a promovării produselor oferite
5	Sprijinirea inovării și cunoașterii în vederea creșterii competitivității produselor și serviciilor inovatoare pe piața globală	- Sprijinirea proiectelor de cercetare în parteneriat între universități/ instituții de cercetare-dezvoltare și întreprinderi; - Crearea și dezvoltarea infrastructurii de inovare: centre de inovare și transfer tehnologic în cadrul polilor urbani secundari de creștere municipiul Lugoj și orașul Jimbolia

Domeniul – DOMENIUL ZONIFICAREA TERITORIULUI

Măsuri și propuneri privitoare la Subdomeniul - ZONIFICAREA TERITORIULUI

Obiectiv sectorial: Management eficient și durabil al fondului funciar prin organizarea și perfecționarea pieței funciare precum și a terenurilor agricole

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
6	Management eficient și durabil al fondului funciar prin organizarea și perfecționarea pieței funciare precum și a	Stimularea dezvoltării și extinderii terenurilor agricole arabil, pășuni și fânețe naturale, vii și pepiniere viticole și livezi și pepiniere pomicole în vederea unei mai bune și eficiente producții; Extinderea și menținerea suprafețelor cu viță-de-vie și livadă în arealul ce cuprinde localitățile Pischia, Gearmăta, Remetea Mare, Recaș;

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

volumul IX – strategia de dezvoltare spațială
s.c. urban team s.r.l., s.c. velplan design s.r.l., s.c. urban profesional consulting s.r.l.

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	terenurilor agricole	Menținerea și dezvoltarea potențialului arealului ce cuprinde zonele Sânnicolau Mare, Jimbolia, aflat în partea de nord-vest; zona Ciacova, Deta, Gătaia, localizată în partea sudică a județului; arealul liniar pe direcția nord-vest – sud-est ce cuprinde zona Satchinez, Orțișoara, Recaș, Racovița, Victor Vlad Delamarina; Management eficient privind piața funciară și a terenurilor agricole Dezvoltarea durabilă și eficientă a fondului funciar.
7	Reabilitarea solului degradat prin împăduriri și reducerea impactului deșertificării asupra terenurilor agricole.	Adoptarea unor tehnici agricole adecvate sau schimbarea modului de folosință a terenurilor devenite improprie pentru producția agricolă; Restaurarea terenurilor degradate în diverse condiții pentru a se reface pe cât posibil peisajele naturale anterioare degradării; Limitarea/eliminarea degradării solului datorită exploatării excesive a pădurilor prin reîmpădurirea zonelor defrișate și a zonelor degradate Programe de împădurire a județului în zonele necesare a fi protejate împotriva alunecărilor de teren și a deșertificării Desființarea locurilor de depozitare a deșeurilor menajere din localitățile rurale aflate în zone cu potențial agricol; Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee pentru obținerea unei agriculturi competitive pe terenurile degradate, repuse în circuitul agricol;
8.	Gestionarea durabilă a fondului forestier de pe teritoriul județului pentru o dezvoltare durabilă.	Reducerea fondului de degradare a fondului forestier prin monitorizarea zonelor afectate și efectuarea tratamentelor specifice; Controlul respectării regimului silvic a pădurilor aflate în proprietate privată; Intensificarea controalelor și sancționarea contravențiilor în special în perioadele de prohibiție la pescuit și vânat. Reducerea fondului de degradare a fondului forestier prin monitorizarea zonelor afectate și efectuarea tratamentelor specifice; Controlul respectării regimului silvic a pădurilor aflate în proprietate privată; Intensificarea controalelor și sancționarea contravențiilor în special în perioadele de prohibiție la pescuit și vânat. Creșterea importanței pe care o au pădurile ca factor de stabilitate în protecția mediului în ansamblul său; Împădurirea terenurilor degradate în diferite condiții (defrișări, alunecări de teren etc.);

6.1.1.4.7. DOMENIUL ȚINTĂ – CONTEXTUL SUPRATERITORIAL

Domeniul – CONTEXTUL SUPRATERITORIAL

Măsurile și propuneri privitoare la Subdomeniul - CONTEXTUL SUPRATERITORIAL

Obiectiv sectorial: Întărirea rolului geo-strategic central-est-european și dezvoltarea armonioasă în cadrul spațiului european al județului Timiș în concordanță cu noile orientări și cerințe la nivel continental

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsurile și acțiuni prioritare
1	Întărirea rolului geo-strategic central-est-european al județului Timiș în spațiul european, național, regional și județean, prin dezvoltarea cooperării transfrontaliere	<ul style="list-style-type: none">- formarea unui sistem de localități integrat, la nivel central-est-european, transfrontalier, național dar mai ales la nivel județean și regional.- dezvoltarea altor localități din afara marilor centre urbane într-o strânsă legătură cu orașele cuprinse în teritoriul transfrontalier și regional- potențialul de posibil sistem de tip <i>poartă urbană</i> a României spre Occident format de cele două municipii Arad și Timișoara. <hr/> <ul style="list-style-type: none">- relații de întărire a centralității în plan regional al municipiului Timișoara și Lugoj, prin asumarea rolului de coordonare în sistemele regionale transfrontaliere și naționale <hr/> <ul style="list-style-type: none">- Stabilirea unei proporții juste între funcțiile de nivel regional și cele locale, pentru centrele urbane și centrele rurale, prin amplificarea și diversificarea primelor și translatarea celorlalte spre celelalte orașe, fiind preferate cele din imediata proximitate a zonei transfrontaliere <p>- Autostrada Arad – Timișoara (în etapa imediată sunt necesare legături noi la A1 în zona Sânnandrei/Covaci; amenajarea intersecției DN69 - DJ 692 - Legătura Nod de perspectivă Sânnandrei; în etapa medie, odată cu reabilitarea DJ 693, se propune un nod în zona Orășoara (etapa II)</p> <p>Autostrada Timișoara – Lugoj (nodul de la Remetea Mare necesită studiu de capacitate; trebuie preservată o suprafață de 1.5-2 km pătrați, pentru dezvoltarea în viitor a nodului complex și cu Autostrada Timișoara - Belgrad; propunerea actuală cu intersecție giratorie între drumul expres și drumul de legătura la DN 6, nu asigură capacitatea de circulație și nu se înscrie în soluția finală; pentru etapa medie se propune un nod</p>

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
		<p>suplimentar la Recaș, odată cu reabilitarea lui DJ 609E)</p> <p>Autostrada Lugoj – Deva (pentru etapa medie se propune un nod suplimentar la Bethausen odată cu reabilitarea DJ 609);</p> <p>Autostrada Timișoara - Moravița – Belgrad (se propun următoarele noduri ale autostrăzii: la Moravița (DN 57), la Voiteg (DN 58B), la Sacoșu Turcesc (DJ 592); în zona Pădureni, nod autostrada Timișoara - Belgrad/ Drum expres Vest, este necesar studiu de capacitate și trebuie prezervată o suprafață de 1.5 - 2 km pătrați, pentru dezvoltarea în viitor a nodului complex.)</p> <p>Autostrada Lugoj – Caransebeș (parte a Coridorului IV pan-european – Ramura de Sud).</p>
2	Crearea direcțiilor principale de dezvoltare continentale între Orient și Occident a rețelelor de comunicații în scopul dezvoltării și amplificării rolului	<ul style="list-style-type: none">- Creșterea nivelului de urbanitate în centrele cu rol regional stă la baza bunei funcționări a acestora și a creării imaginii lor în plan regional, național și european- Eficiența dotărilor și echipărilor edilitare ale centrelor regionale- Dezvoltarea unui cadru construit interesant și eficient pentru investitori

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	central-est-european al județului Timiș	<ul style="list-style-type: none">- Dezvoltarea unui mediu social, cultural și tehnic favorabil și stabil pentru atragerea unui mediu de afaceri propice dezvoltării- Programul de finanțare care sprijină țările UE- Extinderea și conectarea rețelelor de transport proprii cu cele trans-europene.- identificarea zonelor prioritare de intervenție în domeniul transportului și al mediului- urmărirea politicilor de realizare a infrastructurilor tehnice de comunicație și transport care se află pe cele două coridoare principale (coridorul IV)- relansarea economică a județului Timiș prin dezvoltarea și modernizarea rețelei de căi de comunicație- realizarea autostrăzii și a centurilor ocolitoare a orașelor, cu un impact cât mai puțin dăunător mediului înconjurător- modernizarea și dezvoltarea infrastructurilor de transport în vederea alinierii sistemului național de transport la sistemul european- extindere a programului de reabilitare de perspectivă până în anul 2013 și ulterioară acesteia <ul style="list-style-type: none">- Creșterea confortului urban a tuturor localităților, printr-o eficiență sporită a dotărilor și echipamentelor acestora, importante la nivelul județului pentru a putea juca un rol important și la nivel transfrontalier- Modernizarea și completarea rețelei de energie electrică și gaze naturale, precum și îmbunătățirea și realizarea de noi rețele de comunicații la standarde europene
3	Încurajarea creării sistemului urban Timișoara – Arad prin stimularea dezvoltării complementarității funcționale și întărirea relațiilor de cooperare	<ul style="list-style-type: none">- potențialul de posibil sistem de tip <i>poartă urbană</i> a României spre Occident format de cele două municipii Arad și Timișoara.- Recomandarea elaborării unui studiu de tip PATZ privind sistemul urban Timișoara – Arad
4	Crearea rețelelor de comunicații transfrontaliere, în scopul	<ul style="list-style-type: none">- Amplificarea direcțiilor de dezvoltare transfrontaliere/supraregionale prin axe majore de cooperare în cadrul Euroregiunilor DKMT și a Programului IPA de cooperare România - Serbia- dezvoltarea mediului de afaceri, atât din zona municipiului Timișoara și Lugoj, cât și în centrele urbane de

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare
	dezvoltării și amplificării rolului suprateritorial județului Timiș.	<p>mici dimensiuni</p> <ul style="list-style-type: none">- orientarea pe integrarea în țesutul urban a funcțiilor complementare în raport cu alte centre de nivel regional- încurajarea comunității să dezvolte și să imagineze modalități inovatoare de dezvoltare prin acțiune culturală- rezolvarea problemelor de incluziune și coeziune socială, educație, turism, patrimoniu și regenerare urbană la toate nivelurile <p>Drumuri expres de legătură cu rețeaua de autostrăzi:</p> <ul style="list-style-type: none">- Drum expres de legătura Timișoara - A1 (Remetea Mare) – nodul de la Remetea Mare trebuie atent studiat;- Drum expres Vest – nodul de la Pădureni trebuie atent studiat;- Drum expres Nord (între DN 6 Biled și A1 - nod km 40-41). <p>- Variante de ocolire ale localităților supuse traficului de tranzit intens: Timișoara, Buziaș, Sănnicolau Mare, Făget, Jimbolia, Recaș, Sandra, Lovrin, Cenad, Deta, Becicherecu Mic, Lugoj, Șag, Jebel, Voiteg, Pișchia.</p> <p>Aplicabilitatea măsurii va fi stabilită în urma unor studii de fezabilitate și în corelare cu dezvoltarea rețelei de autostrăzi și drumuri expres</p> <p>Dezvoltarea rețelei rutiere în Zona Metropolitană Timișoara:</p> <ul style="list-style-type: none">- devierea traseului DN 59A (Timișoara-Jimbolia) pe partea de nord a căii ferate astfel încât să ocolească localitățile Săcălaz și Beregsău Mare (cu evitarea a două pasaje de C.F.);- legătura între Calea Șagului (din intersecția cu Ovidiu Cotruș) – Centura (paralelă cu C.F., la nord de Chisoda și Giroc);- legătura între inelul IV și Centura, paralel cu canalul Bega (în prelungirea spl. N. Titulescu).- <i>Reabilitarea Căii Ferate, cu viteză până la 160km/h, pe traseul Arad - Timișoara - Caransebeș - Drobeta Turnu Severin - Strehaia - Craiova – Calafat, din cadrul Coridorului IV pan-european ramura Sud;</i>- <i>Reabilitarea Căii Ferate, cu viteză până la 160km/h, pe traseul Timișoara – Stămora-Moravița.</i>- Conectarea Aeroportului Internațional Timișoara la rețeaua feroviară

6.1.1.5. Viitoarea perioadă de programare 2014 - 2020

În următoarea perioadă vor fi elaborate documentele regionale și naționale de programare pentru perioada 2014 – 2020. Acestea vor stabili tipurile de investiții ce vor fi finanțate prin viitoarele programe operaționale, plecând de la obiectivele tematice, prioritățile de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene.

S-a încercat să se ofere o serie de elemente de relaționare a PATJ Timiș cu viitoarea perioadă de programare reprezentată de cadrul financiar multianual al UE (CFM) pentru ciclul bugetar 2014 – 2020 și caută să sintetizeze acele aspecte și priorități relevante pentru dezvoltarea teritorială.

Acest lucru a fost dificil prin prisma faptului că procesul de definire a elementelor viitoarelor politici europene este în plină desfășurare.

Concret în acest moment avem la dispoziție strategia ce stabilește prioritățile viitoarelor politici, și anume Strategia Europa 2020 pentru o “creștere inteligentă, durabilă și incluzivă” și cadrul financiar multianual (CFM) 2014-2020, asupra cărora Parlamentul, Președinția Consiliului și Comisia Europeană au ajuns la un acord la data de 27 iunie 2013.

Urmează să fie elaborat un cadru unic de programare la nivelul fiecărui Stat Membru – numit Contract /Acord de Parteneriat (C/AP) 2014-2020 (care să înlocuiască actualul Cadru Strategic Național de Referință 2007-2013) și care va acoperi instrumentele structurale și fondurile destinate dezvoltării rurale și pescuitului, respectiv: Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE), Fondul de Coeziune (FC), FEADR (Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală) și FEPM (Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime). România se află în faza primului draft privind acest acord, conform graficului urmând ca aprobarea de către Comisia Europeană a Acordului de Parteneriat să fie finalizată în ianuarie 2014 iar aprobarea de către Comisie a Programelor Operaționale în martie 2014.

De asemenea avem la dispoziție propunerile de regulamente supuse negocierii cu Statele Membre ale Uniunii Europene și o alocare financiară indicativă pe Programe Operaționale din cadrul primului draft al C/AP.

Așa cum aminteam anterior, în cadrul grupurilor de lucru au fost luate în considerare și intențiile viitoare de dezvoltare care vor fi transpuse în strategiile ce urmează a fi elaborate.

Un aspect important îl reprezintă analizele sectoriale efectuate în cadrul PATJ, acestea reprezintă un foarte bun punct de plecare în elaborarea viitoarelor strategii sectoriale elaborate pentru perioada 2014 – 2020 la nivel regional și județean. De exemplu autoritățile europene solicită ca proiectul de Acord să se ancoreze în analize tematice, un reproș la actual draft al C/AP adresat Guvernul României fiind că au preluat recomandările specifice de țară fără a elabora analize proprii.

6.1.1.5.1. ELEMENTE DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ ÎN VIITOAREA PERIOADĂ DE PROGRAMARE 2014 - 2020

Propunerile Comisiei Europene pentru viitoarea perioadă de programare 2014 – 2020 evidențiază o mai mare importanță acordată dimensiunii teritoriale și urmăresc stimularea politicilor urbane integrate pentru a intensifica dezvoltarea urbană durabilă în vederea consolidării rolului orașelor în contextul politicii de coeziune.

O abordare integrată și teritorială este multidimensională, adaptată la caracteristici și rezultate specifice situației din teren. Aceasta poate presupune depășirea granițelor administrative și poate necesita o mai mare disponibilitate din partea diferitelor niveluri de guvernare de a coopera și de a coordona acțiuni pentru realizarea unor obiective comune. În plus, aceasta corespunde noului obiectiv de coeziune teritorială introdus de Tratatul de la Lisabona, care recunoaște că la nivel european nu se poate realiza o coeziune economică și socială în lipsa punerii unui accent mai puternic pe impactul teritorial al politicilor UE.

Propunerea de regulament privind dispozițiile comune introduce, de asemenea, noi mecanisme pentru a încuraja dezvoltarea de operațiuni integrate. Acest lucru permite punerea în aplicare în comun, de către un beneficiar unic, a unui anumit număr de proiecte din diferite surse din cadrul fondurilor CSC și, în anumite cazuri, din partea altor instrumente ale UE.

Spre deosebire de perioada actuală, o operațiune va putea beneficia de sprijin din partea unuia sau a mai multor fonduri și din partea altor instrumente ale Uniunii. Această posibilitate este supusă condiției ca o cheltuială să nu fie finanțată de două ori în cadrul fondurilor sau al unui alt instrument al Uniunii. Ar fi astfel posibil, de exemplu, ca o singură operațiune să beneficieze de sprijin atât din partea FEDER și a FSE, cât și din partea FEDER și a inițiativei „Orizont 2020”.

Instrumente de dezvoltare teritorială:

- Acțiuni de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității (art 28-31 Regulament general; art 9 Regulament CTE);
- Investiții teritoriale integrate (ITI) (art 99 Regulament general; art 10 Regulament CTE; art 7 Regulament FEDR)
- Platforma de dezvoltare urbană (art 8 Regulament FEDR)
- Acțiuni inovatoare în zonele urbane (art 9 Regulament FEDR)
- Planuri de acțiune comună (art. 93-98 Regulament general)

Pentru a promova abordări integrate în materie de dezvoltare teritorială, propunerea de regulament privind dispozițiile comune⁴ prevede două mecanisme pentru a facilita dezvoltarea

⁴ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune,

unor abordări la nivel local și subregional. Acestea sunt dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității și investițiile teritoriale integrate pentru FEDER, FSE și Fondul de coeziune.

Ambele vizează implicarea actorilor regionali și locali și a comunităților locale în punerea în aplicare a programelor.

Din punctul de vedere al îndeplinirii obiectivelor PATJ Timiș investițiile teritoriale integrată (ITI) pot juca un rol foarte important, potențiale arii de implementare a ITI putând fi identificate în cadrul **Zonei Metropolitane Timișoara, a Zonei Periurbane Lugoj și a Unităților și Subunitățile Teritoriale Specifice** pe care PATJ Timiș le propune.

În plus, un ITI este potrivit pentru realizarea de acțiuni în contextul unei cooperări teritoriale europene (CTE). De exemplu, ITI într-un context transfrontalier poate fi utilizat pentru punerea în aplicare a unei strategii integrate de dezvoltare urbană în orașe transfrontaliere.

Nu trebuie uitate nici actualele GAL-uri constituite, de asemenea analizate în cadrul PATJ, care vor beneficia de sprijin și în următoarea perioadă, contribuind astfel la consolidarea acestor structuri, foarte importante în special prin faptul că sunt constituite în mediul rural, ce continuă să fie defavorizat.

Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006

Capitolul 3

III. INFORMAREA ȘI CONSULTAREA POPULAȚIEI

Informarea și consultarea publicului cu privire la revizuirea Planului de Amenajare a Teritoriului Județului Timiș a fost realizată în baza "Regulamentului de implicare a publicului în elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului inițiate sau aflate în competența de aprobare a Consiliului Județean Timiș" aprobat prin Hotărârea C.J. Timiș nr. 42/28.03.2011 în urma raportului Arhitectului Șef nr. 874/2011.

Regulamentul este în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, Legii nr 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică și Ordinului nr 2701/2010 al ministrului dezvoltării regionale și turismului pentru aprobarea Metodologiei de informare și consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism.

Informarea și consultarea publicului s-a făcut în următoarele etape din cadrul procesului de actualizare a Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Timiș:

Nr. crt.	ETAPE ALE PROCESULUI DE INFORMARE ȘI CONSULTARE	PERIOADA DE DESFĂȘURARE
1.	Etapa pregătitoare – anunțarea intenției de elaborare	31.03.2011 - 20.04.2011
2.	Documentare și elaborare a studiilor de fundamentare <ul style="list-style-type: none">▪ Studiul de fundamentare - Zone de risc tehnologic, la alunecări de teren, cutremure și inundații;▪ Studiul de fundamentare - Îmbunătățirea calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate în județul Timiș și realizarea perdelelor verzi de protecție ale localităților;▪ Studiul de fundamentare – Căi majore de circulație în județul Timiș.	<ul style="list-style-type: none">▪ 16.12.2011 – 04.01.2012▪ 16.12.2011 – 04.01.2012▪ 05.07.2012 - 25.07.2012
3.	Elaborarea propunerilor preliminare ce vor fi supuse procesului de avizare (volumele I – VII și IX) <ul style="list-style-type: none">▪ Volumul II, Volumul III,▪ Volumul IV, Volumul V,▪ Volumul VI, Volumul VII,▪ Volumul IX, Expoziție propuneri preliminare Dezbateri publice	<ul style="list-style-type: none">▪ 16.12.2011 – 14.01.2012▪ 05.07.2012 – 05.08.2012▪ 06.11.2012 – 05.12.2012▪ 05.07.2013 – 05.08.2013▪ 05.07.2013 – 05.08.2013▪ 05.08.2013
4.	Elaborarea propunerii finale, care include toate observațiile avizatorilor și se supune procedurii de transparență decizională	06.08.2013 – 30.09.2013

Informarea și consultarea publicului a fost realizată, în principal, prin Serviciul Relații Publice - Compartimentul Monitorul Oficial și Transparență Decizională; Instituția Arhitect Șef - Serviciul Urbanism și Amenajare a Teritoriului, cu sprijinul Serviciului Logistic și Biroului Informatică din cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Timiș.

Pe parcursul elaborării P.A.T.J. Timiș au avut loc consultări și discuții cu specialiștii din cadrul Consiliului Județean Timiș, precum și din alte organisme locale, corespunzătoare domeniilor abordate în cadrul lucrării, pentru fiecare etapă, conform graficului de desfășurare al proiectului.

În vederea clarificării principalelor probleme și disfuncționalități, precum și pentru consultare au fost prevăzute grupuri de lucru și întâlniri cu beneficiarul (Consiliul Județean Timiș), și cu diverse autorități locale, regionale și naționale, în fiecare etapă de elaborare. Au fost prevăzute dezbateri cu reprezentanții ai județului pentru pregătirea și elaborarea **documentației**.

În cadrul fiecărei etape au fost organizate grupuri de lucru⁵ astfel:

DATA	GRUPUL DE LUCRU
01.06.2011	Studiu de fundamentare "Zone de risc tehnologic, la alunecări de teren, cutremure și inundații."
13.07.2011	Volumul III Zone protejate – turism
14.07.2011	Studiul de fundamentare – "Îmbunătățirea calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate în județul Timiș și realizarea perdelelor verzi de protecție ale localităților"
17.11.2011	Studiu de fundamentare – Zone de risc
17.11.2011	Studiul de fundamentare – Păduri
08.12.2011	Volumul II Cadru natural, mediu, zone de risc Volumul III Zone protejate – turism
06.03.2012	Studiul de fundamentare "Căi majore de comunicație"
06.03.2012	Volumul IV Populația și rețeaua de localități
15.05.2012	Studiul de fundamentare "Căi majore de comunicație"
04.07.2012	Volumul IV Populația și rețeaua de localități
04.07.2012	Volumul V Căi de comunicație și transport
12.09.2012	Volumul VI Gospodărirea complexă a apelor și echiparea edilitară
31.10.2012	Volumul VI Gospodărirea complexă a apelor și echiparea edilitară
12.09.2012	Volumul VII Structura activităților și zonificarea teritoriului
04.12.2012	Volumul VII Structura activităților și zonificarea teritoriului

⁵ Grupurile de lucru au fost întrunite la inițiativa proiectanților și au constituit o metodă inovativă, eficientă și deschisă de dialog cu reprezentanții instituțiilor direct interesate (în funcție de etape și volume). Întâlnirile s-au desfășurat la sediul C.J.Timiș și au fost anunțate în prealabil prin grija Beneficiarului

Capitolul 4

IV. AVIZE ȘI ACORDURI

Avizarea și aprobarea documentațiilor de amenajare a teritoriului se face de către autoritățile și organismele centrale și teritoriale interesate, potrivit art.56 alin.1 și Anexei nr.1. din Legea nr. 350 din 06.07.2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.

Avizele/ acordurile au caracter obligatoriu, în sensul că cerințele cuprinse în aceste avize vor fi introduse în documentație înainte de aprobarea acestora. Acestea sunt necesare în vederea realizării concordanței dintre propunerile de dezvoltare a teritoriului cu politicile de dezvoltare stabilite la nivel național, sectorial, județean și local.

Avizele și acordurile locale solicitate și obținute pentru prezenta documentație sunt prezentate în următorul tabel, în ordinea cronologică a obținerii lor:

Nr.	Instituție	Nr. Adresa	Data
1	Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Timiș	183	22.01.2013
2	Direcția Regională de Statistică Timiș	111	23.01.2013
3	Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Timișoara	1851552	30.01.2013
4	Agenția Națională pentru Resurse Minerale - compartiment teritorial Timișoara	55	01.02.2013
5	Inspectoratul de Poliție Județean Timiș	833615	03.02.2013
6	Inspectoratul pentru Situații de Urgență Banat	187/13/SU-TM	04.02.2013
7	Inspectoratul Școlar Județean Timiș	438	05.02.2013
8	Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Timișoara	234	11.02.2013
9	Direcția Silvică Timișoara	790	12.02.2013
10	Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și Vânătoare Timișoara	1112	12.02.2013
11	Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Timiș	2066	12.02.2013
12	Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare - Filiala Județeană Timiș	137	13.02.2013
13	Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Timiș	612	18.02.2013
14	SC GazVest SA	2302	27.02.2013
15	Direcția de Sănătate Publică a Județului Timiș	1226RP	15.02.2013
16	Administrația Drumurilor și Podurilor Județene	370	13.03.2013
17	Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA Sucursala Timișoara	32ALG	19.03.2013
18	Societatea Națională de Transport Gaze Naturale "Transgaz" SA Mediaș	7420/193	21.03.2013
19	Compania Națională Transelectrică SA Sucursala de Transport Timișoara	2674	22.03.2013
20	Societatea Națională " Aeroportul Internațional Timișoara - Traian Vuia" S.A.	3134	22.03.2013
21	E.ON Gaz Distribuție SA Centrul de rețea Timișoara	2380	25.03.2013
22	Direcția Regională de Drumuri și Poduri Timișoara	340/175	27.03.2013
23	Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Timiș	563	29.03.2013
24	Asociația Comunelor din România - Filiala Județeană Timiș	28	01.04.2013

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr.	Instituție	Nr. Adresa	Data
25	SC Enel Distribuție "Banat" SA	107950	15.04.2013
26	Administrația Națională Apele Române - Administrația Bazinală de Apă "Banat"	ABAB130	22.05.2013
27	Agenția de Dezvoltare Regională Vest	10011	30.07.2013

Avizele și acordurile centrale solicitate și obținute sunt prezentate în următorul tabel, în ordinea cronologică a obținerii lor:

Nr.	Instituție	Nr. Adresa	Data
1	Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații	SC-2831	15.02.2013
2	Agenția pentru resurse minerale - București	10i	04.03.2013
3	Ministerul Afacerilor Interne	4.093.724	30.05.2013
4	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România	92/38503	10.06.2013
5	Autoritatea Națională pentru Turism	208	19.06.2013
6	Serviciul Român de Informații	54666	20.06.2013
7	Autoritatea Aeronautică Civilă Română	17911/535	21.06.2013
8	Administrația Națională Apele Române	9674	26.06.2013
9	Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare MADR	8758	28.06.2013
10	Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA Ministerul Transporturilor	5/7/2086	12.07.2013
11	Ministerul Apărării Naționale	D2850	15.07.2013
12	Ministerul Transporturilor	32602	30.07.2013
13	Agenția pentru Protecția Mediului Timiș	11	31.07.2013
14	Ministerul Culturii	132-U	31.07.2013
15	SC Electrica SA – București	9900/16272	16.07.2013
16	SC Enel Distribuție "Banat" SA	107950	26.08.2013

Avizul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice este în curs de redactare, proiectul fiind susținut în data de 24 septembrie 2013 în fața Comisiei Naționale din cadrul MDRAP, obținându-se aviz favorabil.